

LJETOPIS

JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE

ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ZA GODINU 1909.

OD GLAVNE SKUPŠTINE 18. III. 1909. DO GLAVNE SKUPŠTINE
11. III. 1910.

24. SVEZAK.

U ZAGREBU 1910.

KNJIŽARA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE (DIONIČKE TISKARE)
(GJURO TRPINAC).

LJETOPIS

JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE

ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ZA GODINU 1909.

OD GLAVNE SKUPŠTINE 18. III. 1909. DO GLAVNE SKUPŠTINE
11. III. 1910.

24. SVEZAK.

U ZAGREBU 1910.

KNJIŽARA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE (DIONIČKE TISKARE)
(GJURO TRPINAC).

Dionička tiskara u Zagrebu.

Pokrovitelj.

(Njegovo mjesto za sada nije popunjeno).

I.

UPRAVA, ODBORI, ČLANOVI.

UPRAVA.

Predsjednik :

TADE SMIČIKLAS.

Predstojnici razredni :

U historičko-filologičkom razredu :

Dr. TOMO MARETIĆ.

U filozofičko-juridičkom razredu :

Dr. FRANJO PL. MARKOVIĆ.

U matematičko-prirodoslovnom razredu :

Dr. GUSTAV JANEČEK.

Prvi tajnik i knjižničar :

Dr. AUGUST MUSIĆ.

Drugi tajnik :

Dr. GAVRO MANOJLOVIĆ.

Arhivar :

TADE SMIČIKLAS.

Privr. ravnatelj Strossmayerove galerije slika :
Dr. JOSIP BRUNŠMID.

Ravnatelj pisarne :
ANTUN MAZEK, kr. gimn. rav. u m.

Podvornik:
Dragutin Firšt.

ODBORI.

a) Financijalni:

MILOVAN ZORIČIĆ.
Dr. AUGUST MUSIĆ.

b) Za izdavanje historičkih i historičko-juridičkih spomenika:

Dr. DANE GRUBER.
VJEKOSLAV KLAIĆ.
EMILIJE LASZOWSKI.
Dr. GAVRO MANOJLOVIĆ.
TADE ŠMIČIKLAS.
Dr. FERDO PL. ŠIŠIĆ.

c) Za izdavanje starih pisaca hrvatskih:

VLADOJE DUKAT.
Dr. ĐURO KÖRBLER.
Dr. TOMO MARETIĆ.
Dr. FRANJO PL. MARKOVIĆ.
Dr. AUGUST MUSIĆ.

d) Za sabiranje spomenikâ tradicionalne literature :

Dr. ĐURO ARNOLD.
Dr. DRAGUTIN BORANIĆ.
Dr. TOMO MARETIĆ.
IVAN MILČETIĆ.
Dr. GAVRO MANOJLOVIĆ.
TADE SMIČIKLAS.
RUDOLF STROHAL.
Dr. STJEPAN TROPSCH.

e) Za galeriju slika :

Dr. JOSIP BRUNŠMID.
Dr. FRANJO PL. MARKOVIĆ.
Dr. GAVRO MANOJLOVIĆ.
TADE SMIČIKLAS.
MILOVAN ZORIČIĆ.

f) Za izdavanje dalmatinskih statuta :

Dr. DANE GRUBER.
VJEKOSLAV KLAIĆ.
Dr. MILIVOJ MAUROVIĆ.
TADE SMIČIKLAS.
Dr. FRANJO SPEVEC.
Dr. IVAN STROHAL.
Dr. FERDO PL. ŠIŠIĆ.

g) Za knjižnicu :

PREDSJEDNIK I RAZREDNI PREDSTOJNICI.

ČLANOVI:

(Redom izbora).

Počasni članovi:

1. DR. ANTONIN FRIČ, umir. profesor češkoga sveučilišta u Pragu. (1893., 12. pros.)
2. NIKOLA TESLA, elektrotehnik u New-Yorku. (1896., 17. pros.)
3. FRANJO BULIĆ, umir. gimn. ravnatelj, ravnatelj arheološkoga muzeja u Spljetu. (1898., 15. pros.)
4. IVAN VITEZ TRNSKI, umirovljen c. i kr. pukovnik i kr. veliki župan u Zagrebu. (1899., 14. pros.)
5. DR. FRANJO IVEKOVIĆ, kanonik prvostolne crkve zagrebačke. (1901., 12. pros.)

U razredu historičko-filologičkom:

a) Pravi:

1. DR. VATROSLAV JAGIĆ, c. kr. dvorski savjetnik, ruski tajni savjetnik, sveučilišni profesor u Beču. (1866., 9. svib.)
2. ARMIN PAVIĆ, umir. predstojnik odjela za bogoštovlje i nastavu kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade u Zagrebu. (1874., 23. stud.)
3. PERO BUDMANI, umir. gimnazijski profesor u Castelferrtiju. (1883., 21. stud.)
4. NATKO NODILO, umir. sveučilišni profesor u Zagrebu. (1883., 21. stud.)
5. TADE SMIČIKLAS, umir. sveučilišni profesor u Zagrebu, predsjednik i arhivar. (1883., 21. stud.)
6. DR. TOMO MARETIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu, predstojnik razreda. (1890., 4. pros.)

7. VJEKOSLAV KLAJČ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1896., 17. pros.)
8. Dr. AUGUST MUSIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu, drugi tajnik i knjižničar. (1896., 17. pros.)
9. Dr. GAVRO MANOJLOVIĆ, umir. sveučilišni profesor u Zagrebu (1908., 18. ožujka).
10. Dr. FERDO pl. ŠIŠIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1910., 11. ožujka).

b) Dopisnici:

1. Dr. LOUIS LEGER, profesor u Collègeu de France u Parizu. (1870., 24. stud.)
2. ĆEDOMILJ MIJATOVIĆ, umir. srpski kr. poslanik u Biogradu. (1873., 24. stud.)
3. Dr. AUGUST LESKIEN, sveučilišni profesor u Leipzigu. (1883., 21. pros.)
4. Dr. KONSTANTIN JIREČEK, c. k. dvorski savjetnik, sveučilišni profesor u Beču. (1889., 27. stud.)
5. FEODOR I. USPENSKI, ravnatelj ruskoga arheološkoga instituta u Carigradu. (1890., 7. pros.)
6. TIMOFEJ D. FLORINSKI, sveučilišni profesor u Kijevu. (1890., 7. pros.)
7. JOSIP JELČIĆ, profesor pomorske akademije u Trstu. (1893., 12. pros.)
8. IVAN MILČETIĆ, gimnazijski profesor u Varaždinu. (1893., 12. pros.)
9. Dr. MILAN VITEZ REŠETAR, sveučilišni profesor u Beču. (1896., 17. pros.)
10. MARCEL KUŠAR, gimnazijski profesor u Zadru. (1896., 17. pros.)
11. Dr. ERNST MUKA, gimnazijski profesor u Freiburgu u Saskoj. (1896., 17. pros.)
12. Dr. MATIJA MURKO, sveučilišni profesor u Gracu. (1897., 16. pros.)

13. Dr. STANISLAV SMOLKA, c. kr. dvorski savjetnik, umir. sveučilišni profesor u Krakovu. (1898., 15. pros.)
14. Dr. IVAN ŠIŠMANOV, bivši bugarski ministar prosvjete u Sofiji. (1898., 15. pros.)
15. Dr. JOSIP BRUNŠMID, sveučilišni profesor i ravnatelj zem. arheol. muzeja u Zagrebu. (1899., 14. pros.)
16. MAKSO PLETERŠNIK, umir. gimnazijski profesor u Ljubljani. (1899., 14. pros.)
17. Dr. LJUBOMIR MILETIĆ, sveučilišni profesor u Sofiji. (1900., 13. pros.)
18. RUDOLF STROHAL, umir. realno-gimnazijski ravnatelj u Zagrebu. (1901., 12. pros.)
19. Dr. DANE GRUBER, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1901., 12. pros.)
20. Dr. LUKA JELIĆ, profesor bogoslovije u Zadru. (1902., 11. pros.)
21. Dr. ĐURO POLÍVKA, sveučilišni profesor u Pragu. (1903., 10. pros.)
22. Dr. OSKAR ASBÓTH, sveučilišni profesor u Budimpešti. (1907., 14. ož.)
23. Dr. DRAGUTIN BORANIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1907., 14. ož.)
24. Dr. VILMOS FRAKNÓI, potpredsjednik Mađarske akademije znanosti i upravitelj Mađarskoga historijskog instituta u Rimu. (1907., 14. ož.)
25. EMILIJE LASZOWSKI, perovođa kr. zemaljske vlade u Zagrebu. (1907., 14. ož.)
26. Dr. MILORAD MEDINI, gimnazijski profesor u Dubrovniku. (1907., 14. ož.)
27. Dr. LUDOVIK PASTOR, sveučilišni profesor i ravnatelj Austrijskoga historijskog instituta u Rimu. (1907., 14. ož.)
28. VLADOJE DUKAT, gimnazijski ravnatelj u Zagrebu. (1908., 18. ožujka).

29. Dr. ĐURO KÖRBLER, sveuč. profesor u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)
30. Dr. STJEPAN TROPSCH, sveuč. profesor u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)
31. Dr. IVAN KASUMOVIĆ, real.-gimnaz. profesor i sveuč. priv. docent u Zagrebu (1910., 11. ožujka.)
32. Dr. JOVAN RADONIĆ, sveučilišni profesor u Biogradu. (1910., 11. ožujka.)

U razredu filozofičko-juridičkom :

a) Pravi :

1. Dr. JAROMIR HANEL, c. kr. dvorski savjetnik, sveučilišni profesor u Pragu. (1874., 23. stud.)
2. Dr. FRANJO PL. MARKOVIĆ, umir. sveučilišni profesor u Zagrebu, predstojnik razreda. (1876., 20 stud.)
3. MILOVAN ZORIĆIĆ, predstojnik kr. zemaljskoga statističkog ureda u Zagrebu. (1893., 12. pros.)
4. Dr. ĐURO ARNOLD, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1899., 14. pros.)
5. Dr. ANTUN BAUER, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1899., 14. pros.)
6. VLADIMIR MAŽURANIĆ, predsjednik kr. banskoga stola u Zagrebu (1910., 11. ožujka.)

b) Dopisnici :

1. Dr. ALFRED JENSEN, član Nobelova instituta Švedske akademije u Stockholmu. (1908., 18. ožujka.)
2. Dr. IVAN STROHAL, tajnik kr. zem. vlade i priv. docent u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)
3. Dr. KAREL KADLEC, sveučilišni profesor u Pragu. (1909., 18. ožujka.)
4. Dr. ALBERT BAZALA, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1910., 11. ožujka.)

U razredu matematičko-prirodoslovnom :*a) Pravi :*

1. Dr. KARLO ZAHRADNIK, c. kr. dvorski savjetnik, profesor češke politehnike u Brnu. (1882., 5. pros.)
2. Dr. GUSTAV JANEČEK, sveučilišni profesor u Zagrebu, predstojnik razreda. (1887., 7. pros.)
3. Dr. VINKO DVOŘÁK, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1887., 7. pros.)
4. Dr. MIŠO KIŠPATIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1887., 7. pros.)
5. Dr. ANDRIJA MOHOROVIČIĆ, realno-gimnazijski profesor i privatni docent u Zagrebu. (1898., 15. pros.)
6. Dr. VLADIMIR VARIČAK, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1903., 10. pros.)
7. Dr. DRAGUTIN GORJANOVIĆ-KRAMBERGER, kr. ug. dvorski savjetnik, sveuč. profesor i ravnatelj geolog. muzeja u Zagrebu. (1909., 18. ožujka.)
8. JURAJ MAJČEN, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1909., 18. ožujka.)

b) Dopisnici :

1. Dr. FRANJO VEJDOVSKÝ, sveučilišni profesor u Pragu. (1885., 16. pros.)
2. JOVAN ŽUJOVIĆ, ministar spoljnih poslova u raspoloženju u Biogradu. (1886., 16. pros.)
3. ĐURO ZLATARSKI, sveučilišni profesor u Sofiji. (1890., 4. pros.)
4. Dr. C. LE PAIGE, sveučilišni profesor u Liègeu. (1891., 7. pros.)
5. SIMA LOZANIĆ, sveučilišni profesor u Biogradu. (1894., 12. pros.)
6. Dr. DAVID ŠEGEN, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1894., 12. pros.)

7. Dr. ANTUN HEINZ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1897., 16. pros.)
 8. Dr. MIHAJLO PETROVIĆ, sveučilišni profesor u Biogradu. (1897., 16. pros.)
 9. Dr. JOVAN CVIJIC, sveučilišni profesor u Biogradu. (1903., 10. pros.)
 10. FERDINAND SEIDL, gimn. profesor u Gorici. (1903., 10. pros.)
 11. Dr. BOGDAN GAVRILOVIĆ, sveučilišni profesor u Biogradu. (1905., 14. pros.)
 12. PETAR S. PAVLOVIĆ, gimnazijski profesor i čuvar prirodopisnoga muzeja u Biogradu. (1905., 14. pros.)
 13. Dr. MILORAD JOVIČIĆ, profesor u vojnoj akademiji u Biogradu. (1905., 14. pros.)
 14. Dr. LUJO ADAMOVIĆ, privatni docent sveučilišni u Beču. (1907., 14. ož.)
 15. Dr. STJEPAN BOHNIČEK, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1907., 14. ožujka).
 16. Dr. STANKO HONDL, gimnazijski profesor i privatni docent u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)
-

Pokojni članovi:

Pokrovitelj:

Josip Juraj Strossmayer, biskup bosanski i srijemski itd., pokrovitelj Akademije od god. 1867—1905., 8. travnja 1905. u Đakovu.

Počasni:

1. Dr. *August Schleicher*, sveučilišni profesor, 6. pros. 1868. u Jeni.
2. Dr. *Jan Emanuel Purkinč*, sveučilišni profesor, 28. srp. 1869. u Pragu.
3. *Karlo Jaromir Erben*, praški arhivar, 21. stud. 1870. u Pragu
4. *Mihajlo Petrović Pogodin*, ruski drž. savjetnik i sveučilišni profesor, 20. pros. 1875. u Moskvi.
5. Dr. *Franjo Palacký*, češki historiograf, 26. svib. 1876. u Pragu.
6. *Jovan Gavrilović*, bivši srpski regent, 10. kolov. 1877. u Biogradu.
7. *Roberto Visiani*, senator talijanski i sveučilišni profesor, 4. svib. 1878. u Padovi.
8. *Ismael Ivanović Sreznevski*, sveučilišni profesor, 20. velj. 1880. u Petrogradu.
9. Dr. *Ami Boué*, geolog, 22. stud. 1881. u Beču.
10. *Aleksandar Vlačav Maciejowski*, sveučilišni profesor, 10. velj. 1883. u Varšavi.
11. *Ivan Kukuljević Sakcinski*, umir. veliki župan, 1. kolov. 1889. u Puhakovcu.
12. Dr. *Franjo Miklošić*, umir. sveučilišni profesor, 7. ož. 1891. u Beču.
13. *Stjepan Schulzer Muggenburški*, umir. c. kr. satnik, 5. velj. 1892. u Vinkovcima.
14. *Jakub Karlović Grot*, ruski tajni savjetnik i potpredsjednik ruske akademije nauka, 5. lip. 1893. u Petrogradu.
15. Dr. *Dionizije Stur*, ravnatelj c. kr. geologičkoga zavoda, 9. list. 1893. u Beču.
16. *Ivan K. Rossi*, commendatore, predstojnik vatikanskih muzeja, 10. ruj. 1894. u Rimu.
17. *Aristo Aristović Kunik*, c. ruski tajni savjetnik i akademik 30. siječ. 1899. u Petrogradu.

18. *Fra Grga Martić*, isluženi provincijal reda oo. Franjevaca 30. kolov. 1905. u Kreševu.
19. *Dmitrij Ivanovič Mendelejev*, pravi ruski državni savjetnik, umir. sveučilišni profesor, 2. velj. 1907. u Petrogradu.

U razredu historičko-filologičkom :

a) Pravi :

1. *Ivan Berčić*, profesor, 14. trav. 1870. u Zadru.
2. *Fran Kurelac*, književnik, 18. lip. 1874. u Zagrebu.
3. *Matija Mesić*, sveučilišni profesor, 5. pros. 1878. u Zagrebu.
4. Dr. *Đuro Daničić*, profesor velike škole u Biogradu, 15. stud. 1882. u Zagrebu.
5. Dr. *Lavoslav Geitler*, sveučilišni profesor u Zagrebu, 2. lip. 1885. u Beču.
6. Dr. *Franjo Rački*, opat i kanonik prvostolne crkve zagrebačke, 13. velj. 1894. u Zagrebu.
7. *Šime Ljubić*, umirov. ravnatelj arheolog. muzeja u Zagrebu, 19. listop. 1896. u Starom gradu na Hvaru.
8. *Matija Valjavec*, umirov. gimnazijski profesor, 15. ož. 1897. u Zagrebu.
9. Dr. *Petar Matković*, umir. zagr. sveučilišni profesor, 26. ož. 1898. u Beču.
10. Dr. *Franjo Maixner*, kr. zem. nadzornik za srednje škole, 2. ož. 1903. u Zagrebu.
11. Dr. *Milivoj Šrepel*, sveučilišni profesor, 23. veljače 1905. u Zagrebu.
12. *Ivan Tkalčić*, nadarbenik prvostolne crkve zagrebačke, 11. svibnja 1905. u Zagrebu.

b) Dopisnici :

1. *Vinko Pacel*, tajnik kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, 1870. u Karlovcu.
2. *Ivan Erazmo Vocel*, sveučilišni profesor, 17. ruj. 1871. u Pragu.
3. *Aleksandar F. Gilferding*, drž. podtajnik ruskoga ministarstva, 2. srp. 1872. u Petrogradu.
4. *Kapiton Nevostrujev*, prof. duh. akademije, 1873. u Moskvi.
5. Dr. *Janko Šafařík*, član državnoga savjeta, 20. srp. 1876. u Biogradu.

6. *August Bielowski*, historiograf, 10. stud. 1876. u Lavovu.
7. *Sergij Mihajlovič Solovjev*, ruski tajni savjetnik, sveučilišni profesor, 16. listop. 1879. u Moskvi.
8. *A. A. Kotljarevski*, sveučilišni profesor, 11. listop. 1881. u Kijevu.
9. *Nikola Ivanović Kostomarov*, član arheografske komisije, 19. trav. 1885. u Petrogradu.
10. *Aleksandar Vasiljevič Gorski*, rektor duh. akademije, 23. listop. 1885. u Moskvi.
11. *Petar Aleksijević Lavrovski*, školski popečitelj, 19. velj. 1886. u Petrogradu.
12. *Josip Jirčec*, umirovljen c. kr. austrijski ministar za bogoštovlje i nastavu, predsjednik češkoga učenoga društva u Pragu, 25. stud. 1888.
13. *Radoslav Lopašić*, umirovljen tajnik kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, 25. trav. 1893. u Zagrebu.
14. *Dr. Ivan Broz*, gimnazijski profesor, 25. pros. 1893. u Zagrebu.
15. *A. Pavinski*, sveučilišni profesor, 26. kolov. 1896. u Varšavi.
16. *Dr. Ivan Črncić*, natpop. sv. Jeronima u Rimu, 7. siječ. 1897. u Rimu.
17. *O. Euzebij Fermendžin*, analista reda oo. Franjevaca, 25. lip. 1897. u Našicama.
18. *Nikifor Dučić*, arhimandrit, 6. ož. 1900. u Biogradu.
19. *Dr. Ernst Dümmler*, umirov. sveučilišni profesor u Berlinu, 11. ruj. 1902. u Friedrichsrodi.
20. *Pera P. Đorđević*, umir. državni savjetnik i senator, 18. stud. 1902. u Biogradu.
21. *Jan Karłowicz*, bivši urednik „Wisła“, 14. lip. 1903. u Varšavi.
22. *Martin Hattala*, umir. sveučilišni profesor, 11. pros. 1903. u Pragu.
23. *Dr. Vaclav V. vitez Tomek*, umirov. sveučilišni profesor, 12. lipnja 1905. u Pragu.
24. *Dr. Grgur Krek*, umir. sveučilišni profesor, 2. kolov. 1905. u Gracu.
25. *Ilarion Ruvarac*, arhimandrit, 21. kolov. 1905. u Grgetegu.
26. *Marin Drinov*, sveučilišni profesor, 14. ož. 1906. u Harkovu.
27. *Aleksandar N. Veselovski*, sveučilišni profesor, 23. listopada 1906. u Petrogradu.
28. *Luka Zore*, upravitelj gimnazije, 9. pros. 1906. na Cetinju.
29. *Milan Đ. Milićević*, umir. državni savjetnik, 17. stud. 1908. u Biogradu.

U razredu filozofičko-juridičkom :

a) Pravi :

1. Dr. *Božidar Petranović*, c. kr. dvorski savjetnik i prisjednik prizivnoga suda u Zadru, 12. ruj. 1874. u Mlecima.
2. Dr. *Jovan Subotić*, odvjetnik, 28. siječ. 1886. u Zemunu.
3. *Janko Jurković*, odsječni savjetnik kod kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, 20. ož. 1889. u Zagrebu.
4. *Adolfo Veber*, kanonik prvostolne crkve zagr., 6. kolov. 1889. u Zagrebu.
5. Dr. *Mirko Šuhaj*, prisjednik kr. stola sedmorice, 30. stud. 1889. u Budimpešti.
6. Dr. *Blaž Lorković*, sveučilišni profesor, 17. velj. 1892. u Zagrebu.
7. *Mirko Bogović*, umir. kr. ministarski savjetnik, 4. svib. 1893. u Zagrebu.
8. Dr. *Pavao Muhić*, umirovljen predstojnik odjela za bogoštovlje i nastavu kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, 17. listop. 1897. u Zagrebu.
9. Dr. *Kosta Vojnović*, umir. profesor zagr. sveučilišta, 20. svib. 1903. u Dubrovniku.
10. Dr. *Baltazar Bogišić*, umir. crnogorski ministar, 24. travnja 1908. na Rijeci.
11. Dr. *Fran Vrbanić*, sveuč. profesor, 26. kolovoza 1909. u Zagrebu.

b) Dopisnici :

1. *Miloš Popović*, pisac, 8. kolov. 1879. u Biogradu.
2. *Medo knez Pucić*, vlastelin, 1. srp. 1882. u Dubrovniku.
3. Dr. *Romuald Hube*, ruski pravi tajni savjetnik i senator, 10. list. 1890. u Varšavi.
4. Dr. *Gustav Wenzel*, umirovljen sveučilišni profesor i član velelikaške kuće ugarske, 24. stud. 1891. u Budimpešti.
5. *Vaclav Brandl*, zem. arhivar, 5. pros. 1901. u Brnu.
6. *Matija Ban*, umir. činovnik u ministarstvu spoljašnjih djela, 14. ož. 1903. u Biogradu.
7. *Luka Zima*, umir. gimnazijski profesor, 16. ožujka 1906. u Varaždinu.
8. Dr. *Marijan Derenčin*, umir. odjelni predstojnik kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade i odvjetnik, 8. veljače 1908. u Zagrebu.
9. Dr. *Hermenegeld vit. Jireček*, umir. odječni predstojnik c. kr. austrijskoga ministarstva, 30. pros. 1909. u Vysokome Mytu.

U razredu matematičko-prirodoslovnom :*a) Pravi :*

1. *Živko Vukasović*, školski nadzornik kod vlade za hrvatsko-slavonsku Krajinu, 10. kolov. 1874. u Zagrebu.
2. Dr. *Janez Bleiweis*, predsjednik Matice slovenske, 22. stud. 1881. u Ljubljani.
3. Dr. *Josip Šloser-Klekovski*, odsječni savjetnik kod kr. hrv.-slav. dalm. zem. vlade, 28. travnja 1882. u Zagrebu.
4. *Ljudevit Vukotinović*, umirovljen veliki župan, 17. ož. 1893. u Zagrebu.
5. Dr. *Đuro Pilar*, sveučilišni profesor, 19. svib. 1893. u Zagrebu.
6. Dr. *Bogoslav Šulek*, tajnik Akademije, 30. stud. 1895. u Zagrebu.
7. *Josip Torbar*, umir. realni ravnatelj, 26. srp. 1900. u Zagrebu.
8. *Spiro Brusina*, umir. sveuč. profesor, 21. svibnja 1908. u Zagrebu.

b) Dopisnici :

1. *Franjo Erjavec*, realni profesor, 13. siječ. 1887. u Gorici.
 2. Dr. *J. Pančić*, profesor velike škole u Biogradu, 7. ož. 1888. u Biogradu.
 3. Dr. *E. Weyr*, sveučilišni profesor, 4. pros. 1893. u Beču.
 4. Dr. *Bogoslav pl. Jiruš*, sveučilišni profesor, 16. stud. 1901. u Pragu.
 5. Dr. *Franjo Studnička*, c. kr. dvorski savjetnik, sveučilišni profesor, 21. velj. 1903. u Pragu.
 6. Dr. *Eduard Weyr*, c. kr. dvorski savjetnik, profesor češke politehnike, 23. srp. 1903. u Pragu.
 7. Dr. *Šimun Šubic*, umir. sveučilišni profesor, 27. srp. 1903. u Gracu.
 8. *Đimitrije Nešić*, umir. državni savjetnik, 9. svib. 1904. u Biogradu.
 9. *Martin Sekulić*, kr. profesor u miru, 14. trav. 1905. u Zagrebu.
 10. *Nikolaj Aleksandrovič Menšutkin*, sveučilišni profesor, 5. velj. 1907. u Petrogradu.
-

II.

Razredne, skupne i odborske sjednice

od 27. maja 1909. do 7. marta 1910.

Razred matematičko-prirodoslovni

dne 27. maja 1909.

Daje se na ocjenu pr. čl. dru. V. Dvořáku i dru. A. Mohorovičiću rasprava prof. dra. St. Plivelića u Zemunu: „Atmosferički elektricitet — pastorče moderne meteorologije“.

Prima se za razredni „Rad“ rasprava Dragutina Hirca „Revizija hrvatske flore“. (Nastavak).

Čitaju se molbe sveuč. prof. dra. H. pl. Hranilovića i pristava sveuč. bot.-fiziol. zavoda D. Hirca za novčanu potporu, prvoga, da u hrvatskom primorju nastavi svoja istraživanja o ispinjanju i poniranju morske razine, a drugoga, da pođe na florističku ekskurziju u Srijem. Pošto raspoloživi ostatak od 300 K dotacije za znanstvena istraživanja u ovogodišnjem proračunu ne dotječe za obje molbe, to će se skupnoj sjednici Akademije predložiti, da se 300 K potpore dade Dragutinu Hircu uz uvjet, da rezultate svoga istraživanja priopći u publikacijama Akademije, gdje i onako izlazi na svijet njegova „Revizija hrvatske flore“.

Na prijedlog pr. čl. dra. Vladimira Varićaka predložiti će se skupnoj sjednici, da se naša akademija predbroji za svoju knjižnicu na jedan primjerak djela velikoga matematika L. Eulera, koja će izdavati „Schweizerische Naturforschende Gesellschaft“ u Zürichu.

Pr. čl. dr. Juraj Majcen kani napisati raspravu o višedimensionalnoj geometriji, koja bi zgodna bila za čitanje u budućoj svečanoj sjednici; a budući da takovo čitanje zapada u godini 1910. člana ovoga razreda, to pita razred, slaže li se s time, da on tu svoju raspravu čita u svečanoj sjednici. Razred pristaje na to.

Godine 1911. bit će dvjesta godina, što se rodio veliki Ruđer Bošković. Kako pr. čl. dr. Vladimir Varićak sprema raspravu o matematičkom radu Boškovićevu, to se na njegov prijedlog odlučuje, da se ta rasprava ima štampati u „Radu“ za god. 1910., ako je pisac za vremena dovrši.

Razred filozofičko-juridički

dne 4. juna 1909.

Pr. čl. dr. Gjuro Arnold izvješćuje o raspravi prof. P. Jemeršića: „Biologijsko tumačenje nekih glavnih pojava svijesti“, koja bi se mogla u kojem časopisu našampati, jer bi bila korisna gimnazijskim učenicima, ali je ne bi mogao predložiti za akademijske publikacije. Rasprava se ne prihvaća.

Odlučuje se, da se nekrolozi: pok. čl. dop. dra. Marijana Derenčina, pisan pr. čl. drom. Franom Vrbanićem, i pok. pr. čl. dra. Valtazara Bogišića, pisan čl. dop. drom. Ivanom Strohalom, štampaju u „Ljetopisu“ za god. 1908.

Odlučuje se, da se rasprava „Kršćanstvo i monizam“, koju je pr. čl. dr. Gjuro Arnold čitao u svečanoj sjednici Akademije, ima štampati u „Radu“. Podjedno će razred skupnoj sjednici Akademije predložiti, neka stvori načelni zaključak, da rasprave čitane u svečanim sjednicama — ako so ne štampaju u „Ljetopisu“ — imadu prednost pred svim drugim raspravama u „Radu“, t. j. da se imadu štampati, čim ih pisac predade.

Pr. čl. dr. Fran Vrbanić predlaže, da se u „Radu“, budući da je on zajednički i razredu historičko-filologičkomu i razredu filozofičko-juridičkomu, štampanje raspravâ jednoga i drugoga razreda udesi tako, da se rasprave jednoga i drugoga razreda izmjenjuju, ako ima jednih i drugih, a jedne i druge da se i nadalje uvršćuju redom, kako su u razrednim sjednicama primljene. Razred za sada ne stvara odluke nikakve, nego se akademijski tajnik upućuje, da u budućoj sjednici iznese potrebni materijal.

Odlučuje se, da se izvješće o javnoj sjednici o slavi 90-godišnjice poč. čl. Ivana vit. Trnskoga štampa na kraju ljetopisa za god. 1908., da se u njemu priopće svi pozdravni govori i čestitka „Matice Slovenske“, rasprave dra. Fr. pl. Markovića i dra. A. Musića, svi brzojavi doslovce i imena ostalih čestitara.

Razred historičko-filologički

dne 9. juna 1909.

Dr. Pero Kolendić iz Kotora šalje prilog za „Građu“ pod natpisom „Definitivna redakcija Abrama i nekoliko doslije nepoznatih pjesama M. Vetranića“; predalo se na ocjenu uredniku „Građe“ članu dopisniku I. Milčetiću.

Prima se za razredni „Rad“ rasprava čl. dop. V. Dukata „Život i književni rad Ivana Krizmanića“

„Prethodni izvještaj o izučavanju hrvatske glagoljske književnosti“ čl. dop. Ivana Milčetića prima se, a odlučuje se, da se ima štampati u „Ljetopisu“ za godinu 1908.

Rukopis korespondencije dra. Ljudevita Gaja, koji je predao pristav sveučilišne biblioteke dr. V. Deželić, tiskat će se kao posebna, jubilara knjiga „Građe“.

Pr. čl. dr. T. Maretić predao je rukopis knjige „Naša narodna epika“ s molbom, da ga Akademija izda na trošak dohotka zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu. Pošto osim ovoga rukopisa nije Akademiji stigao nijedan drugi, koji bi se imao izdavati na trošak dohotka te zaklade, to razred u vezi sa svojim zaključkom od 5. decembra 1906. predlaže Akademiji, da se taj rukopis na trošak rečene zaklade tiska za prvu seriju publikacija god. 1910.

Razred matematičko-prirodoslovni

dne 4. jula 1909.

Na temelju izvješća pr. čl. dra. V. Dvořaka i dra. A. Mohorovičića zaključuje se, da se rasprava prof. dra. Stanka Plivelića u Zemunu „Atmosferski elektricitet pastorče moderne meteorologije“ ne može primiti za „Rad“.

Na prijedlog pr. čl. dra. M. Kišpatića i dra. D. Gorjanovića prima se za „Rad“ rasprava dra. Jovana Hadžija u Zagrebu „Ontogeneza i filogeneza hidro-meduze“.

Skupna sjednica svih razreda

dne 4. jula 1909.

Predsjednik Akademije izvješćuje, da je poradi teške bolesti prvoga tajnika dr. Frana Vrbanića zapisnički dne 29. juna 1909. uz privolu njegovu privremeno predao drugomu tajniku dr. Augustu Musiću gospo-

darske poslove i blagajnu Akademije s uputom, da to uza svoje poslove književnoga tajništva privremeno vodi. Predsjednikov se postupak odobrava i daje mu se za-tražena za to ovlast.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dal-macije uzeo je dne 15. februara 1909. do znanja izbor novih članova Akademije, obavljen u glavnoj skupštini od 14. marta 1907.

Primaju se na znanje, odnosno odobravaju se zaključci razreda historijsko-filologičkoga od 24. februara 1909.: a) da je predstojnik razreda za godinu 1909. izabran pr. čl. dr. Tomo Maretić; b) da se u „Radu“ štampa rasprava dr. Dragutina Prohaska „I. Đorđić i A. Kanižlić, studija o baroknom stilu“; d) da se akademijske publikacije dadu za trećinu cijene franjevačkom manastiru u Zadru; dok se za zaključak c), da se počevši od g. 1910. rasprave nami-jenjene za „Rad“ štampaju samo kao posebne publikacije svaka sa svojim brojem, t. j. da se mjesto knjige „Rada“ broje rasprave — odlučuje, da se knjige „Rada“ štam-paju i numeriraju kao i dosad, a na naročitu želju do-tičnoga razreda može Akademija posebnih otisaka koje rasprave štampati i za prodaju.

Primaju se na znanje, odnosno odobravaju se za-ključci razreda matematičko-prirodoslovnoga od 5. marta 1909., da se u „Radu“ štampaju ove rasprave: a) pr. čl. dra. Gustava Janečka „O reakciji litijevih spojeva s kalijevim dihidropirantimonatom,“ b) pr. čl. dr. Mijata Kišpatića „Dacit od moždenca kod Novoga Marofa, c) Dragutina Hirca „Revizija hrvatske flore. (Nastavak.)“

Čita se dopis kr. javnoga bilježnika dr. A. Rojca, da je pok. biskup Pavao Gugler ostavio Akademiji za-pis od 2000 K. Zapis se sa zahvalnošću prima, pok. se

biskupu Pavlu Gugleru bilježi u zapisniku zahvalni spomen, a tajnik se dr. August Musić ovlašćuje, da zastupa Akademiju kod ostavinske rasprave. Pošto je time pok. biskup Pavao Gugler u svemu navršio sumu svojih darova Akademiji od 10.000 K, to je postao „dobrotvorom“ njezinim, pa se ima do zgrade za trajni spomen nabaviti njegova slika, a uz to i slike drugih „dobrotvora“, pa će se njima uresiti svečana dvorana akademjska.

Kr. zem. vlada, dne 15. III. 1909. br. 1404. i 1405., doznačila je Akademiji i za godinu 1909. pripomoć od 5000 K za izdavanje dalmatinskih statuta, a 6000 K za izdavanje djela: „Codex diplomaticus“.

Kr. zem. vlada, dne 15. III. 1909. br. 3.567, javlja, da je prijedlog prihoda i rashoda Akademije za g. 1908. u brojevnom pravcu ispitala i pronašla, da je u redu.

Dopušta se: a) zamjena akademijskih publikacija redakciji „Srpskog književnoga glasnika“ u Biogradu počevši od god. 1909. za njezin časopis; počevši od god. 1909. zamjena svih publikacija razreda matematičko-prirodoslovnoga i „Ljetopisa“ Akademije za „Журналъ Русскаго физико-химическаго общества“ u Petrogradu, a od starijih naših publikacija toga razreda da se naknadno pošlju „Rad“ knj. 165. 167. 169. 171. 173. 175. i „Ljetopis“ 21. i 22.; zamjena „Rada“ i „Ljetopisa“ za „Bulletin“ biblioteke „The New York Public Library“; b) davanje akademijskih publikacija uz polovinu cijene „Gradskoj knjižnici u Zagrebu“ i „Hrvatskomu akademičkomu društvu Hrvatu u Pragu“, a „Starih pisaca“ knjižnici c. kr. nautičke škole u Dubrovniku.

Iz zaključnih računa za godinu 1908., poslanih od kr. zem. vlade (odjela za bog. i nast. od 26. IV. 1909. br. 9073) razbira se, da je imutak zaklade Jugo-

slavenske akademije koncem god. 1908. činio 738.550 K 61 f, dakle za 9.315 K 60 f više negoli koncem god. 1907., a zaklade za osnutak umjetničkoga razreda 11.406 K 21 f, dakle za 480 K 15 f više negoli koncem god. 1907. Cijeli imutak Akademije, kojim prema čl. 15. pravila upravlja kr. zem. vlada, bio je koncem 1908. godine 750.176 K 72 f, t. j. za 9.795 K 86 f. više negoli koncem god. 1907.

Primaju se na znanje, odnosno odobravaju se zaključci razreda matematičko-prirodoslovnoga od 27. V. 1909:

a) da se u „Radu“ štampaju rasprave Dragutina Hirca „Revizija hrvatske flore (Nastavak)“ i pr. čl. dra. Vladimira Varićaka „O matematičkom radu Ruđera Boškovića,“ koja se ima štampati još god. 1910.; b) da će u budućoj svečanoj sjednici čitati pr. čl. dr. Juraj Majcen raspravu „O višedimensionalnoj geometriji“; c) da se raspoloživih 300 K dotacije za naučna istraživanja u god. 1909. dade Dragutinu Hircu za florističko istraživanje Srijema; d) da se iz dotacije za akademijску knjižnicu predbroji jedan primjerak velikoga matematika Eulera.

Primaju se na znanje, odnosno odobravaju se zaključci razreda filozofičko-juridičkoga od 4. VI. 1909.: a) da se u „Ljetopisu“ za god. 1908. štampaju nekrolozi dra. Marijana Derenčina od pr. čl. dra. Frana Vrbanića, i dra. Valtazara Bogišića od pr. čl. dr. Ivana Strohala; b) da se rasprava pr. člana dra. Gjura Arnolda „Monizam i kršćanstvo“ čitana u posljednoj svečanoj sjednici ima štampati u „Radu“, a stvara se načelni zaključak, da rasprave čitane u svečanim sjednicama Akademije, ako se ne štampaju u „Ljetopisu“, imaju prednost pred svim drugim raspravama u „Radu“, t. j. da se imaju štampati odmah, kako ih pisci predadu.

Primaju se na znanje, odnosno odobravaju se zaključci razreda historičko-filološkoga od 9. VI. 1909.: a) da se u „Radu“ štampa rasprava čl. dop. Vladoja Dukata „Život i književni rad Ivana Krizmanića“; b) da se u „Ljetopisu“ za god. 1908. štampa „Prethodni izvještaj o izučavanju glagoljske književnosti“ od čl. dop. Ivana Milčetića; c) da se korespondencija dra. Ljudevita Gaja, koju je prikupio dr. Velimir Deželić, štampa kao posebna jubilarna knjiga „Građe“; d) da se na trošak dohotka zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu štampa knjiga pr. čl. dra. Tome Maretića „Naša narodna epika“, koje je rukopis akademiji već predan; — uz dodatak, da uprava Akademije u bližnjoj jednoj skupnoj sjednici predloži statut, po kojem se u buduće ima raspisivati natječaj za knjige iz te zaklade i uopće postupati kod štampanja tih knjiga.

Zadovoljava se molbi uprave Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu, da bi Akademija u tome muzeju izložila staru uru, darovanu joj pok. biskupom Guglerom, i postavljaju se Muzeju uvjeti za to.

Odgovara se odboru za proslavu stogodišnjice rođenja dra. Ljudevita Gaja u Krapini, da će Akademiju kod proslave zastupati jedan ili više članova, a inače Akademija drži, da je njezina zadaća u tom slavljenju narodnoga velikana izvršena time, što je Gajevu stogodišnjicu proslavila u svojoj posljednjoj svečanoj sjednici, i time, što će do konca srpnja o. g. izdati jubilarnu knjigu o Gaju.

Biraju se odbori za raspravu raznih posala Akademije: a) u financijski odbor dr. Fr. Vrbanić i Milovan Zoričić; — b) u odbor za izdavanje historičkih i historičko-juridičkih spomenika dr. D. Gruber, Vj. Klaić, Em. Laszowski, dr. G. Manojlović,

T. Smičiklas, dr. F. pl. Šišić, a prema zaključku skupne sjednice od 21. I. 1906. — kad se raspravlja o izdavanju dalmatinskih statuta, i tri člana profesorskoga zbora pravoslovnoga i državoslovnoga fakulteta kr. sveučilišta u Zagrebu — biraju se još: dr. Franjo Spevec, dr. Milivoj Maurović i dr. Ivan Strohal; — c) u odbor za izdavanje starih pisaca hrvatskih Vl. Dukat, dr. Đ. Köbler, dr. T. Maretić, dr. Fr. pl. Marković, dr. A. Musić; — d) u odbor folklorski dr. Gj. Arnold, dr. D. Boranić, dr. T. Maretić, Iv. Milčetić, dr. A. Musić, T. Smičiklas, R. Strohal, dr. Stj. Tropsch; — e) u odbor za galeriju slikâ dr. Jos. Brunšmid, dr. F. pl. Marković, dr. A. Musić, T. Smičiklas, M. Zoričić; — f) u odbor za knjižnicu predsjednik i razredni predstojnici.

Ovlašćuje se uprava Akademije, da preko ljetnih praznika sama odredi, bude li što nužno.

Razred historičko-filologički

dne 15. jula 1909.

(Javna sjednica.)

Čl. dop. Ivan Milčetić a) čita o spljetskom književniku Juliju Bajamontu (1744 — 1800.); b) izvješćuje o šibenskoj pjesničkoj molitvi iz četrnaestoga vijeka, pisanoj latinskim pismenima.

Skupna sjednica svih razreda

dne 10. oktobra 1909.

Bilježi se u zapisnik izraz zahvalna spomena prvomu (gospodarskomu) tajniku dru. Franu Vrbaniću († 26. kolovoza 1909.) za njegove velike i trajne zasluge za Akademiju.

Odobrava se odredba predsjednika Akademije, koji je prema ovlaštenju skupne sjednice od 4. VII. 1909. povjerio poslije smrti dra. Fr. Vrbanića privremeno do prve glavne skupštine vođenje posala prvoga tajnika dosadašnjemu drugomu tajniku dru. A. Musiću, riješivši ga podjedno vođenja književnih posala, a privremeno vođenje posala drugoga tajnika pr. čl. dru. G. Manojloviću, pa je obojici izdao dekrete sa 1. septembra 1909.

Prima se na znanje zaključak razreda matematičko-prirodoslovnoga od 4. VII. 1909., da se u „Radu“ štampa rasprava dra. J. Hadžija „Ontogeneza i filogeneza hidromeduzâ.“

Prima se na znanje izvješće tajnika dra. A. Musića, da su kod proslave Gajeve stogodišnjice u Krapini 15. VIII. 1909. zastupali Akademiju predsjednik T. Smičiklas, tajnik A. Musić i čl. dop. I. Milčetić; kod akademičkoga dijela proslave govorio je u ime Akademije govor I. Milčetić, a dr. A. Musić položio je u ime Akademije vijenac na spomenik; kod otkrivanja spomen-ploče na kući, u kojoj je Gaj umro, dne 22. VIII. 1909. zastupao je Akademiju dr. A. Musić; u slavu otkrića te spomen-ploče zastupali su kod svečane predstave u kr. hrvatskom zemaljskom kazalištu, pozvani od uprave u posebnu ložu, čl. dr. A. Musić i dr. G. Manojlović.

Odlučuje se, da se Matici Srpskoj u Novome Sadu dadu za pô cijene zatražene knjige „Zbornika za narodni život i običaje južnih Slavena“, a počevši od god. 1909. da joj se u zamjenu šalju taj „Zbornik“, „Rad“ i „Ljetopis“.

Prima se sa zahvalnošću na znanje otpis kr. zem. vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu, od 15. VIII. 1909. br. 15.912, kojim se čl. dop. gimn. profesoru Ivanu

Milčetiću daje i za škol. godinu 1909/10. dopust za izučavanje glagoljskih spomenika.

Prima se na znanje izvješće prvoga tajnika, da je kod otkrića spomen-ploče na rodnoj kući Petra Preradovića u Grabovnici 29. VIII. 1909. zastupao Akademiju čl. dop. E. Laszowski.

Odobrava se odgovor akademijske uprave Matici Srpskoj u Dubrovniku: da Akademija iz principa ne poklanja svojih knjiga, a što se zamjene tiče, trebalo bi, da se javi, koje će knjige Matica Srpska u Dubrovniku izdavati i koje ona naše knjige želi u zamjenu za njih; dotle se može pretplaćivati na akademijske publikacije.

Odobrava se upravi Akademije, što je mnoge dosadašnje akademijske publikacije prodala za pocijene priručnoj knjižnici seminara za hrvatski jezik u kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu, jer se time pomaže nauka sveučilišnih đaka.

Odobrava se upravi Akademije, što je na molbu Odbora zagrebačkih gospođa za Strossmayerov spomenik dala akademijske publikacije od godine 1906., 1907. i 1908. u zamjenu za Strossmayerov kalendar, jer će se urednik njegov poslužiti tim knjigama za članak o Akademiji.

Budući da je Odbor zagrebačkih gospođa za Strossmayerov spomenik zamolio Akademiju za pismeno mnijenje o svemu, što se tiče toga spomenika, to se davanje toga mnijenja povjerava galerijskom odboru, popunjenu privr. tajnikom drom. G. Manojlovićem, a podjedno se priopćena pitanja Gospodinskoga odbora imadu poslati svim pravim članovima s pozivom, da eventualno kažu mnijenja svoja.

U financijalni se odbor bira pr. čl. dr. A. Musić mjesto pok. pr. čl. dra. F. Vrbanića.

Odredjuje se, da se legat pok. biskupa Pavla Guglera od 2000 K ima priklopiti zakladi za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu.

Počevši od godine 1909. slat će se sve akademijske publikacije društvu „Towarzystwo Naukowe Warszawskie“ u Varšavi u zamjenu za njegova „Sprawozdania“.

Počevši od god. 1909. slat će se „Rad“ razreda hist.-filol. i filozof.-juridičkoga, „Starine“, „Građa“, „Zbornik“ i „Ljetopis“ društvu „Українське Наукове Товариство“ u Kijevu, u zamjenu za njegove „Записки“.

Razred historičko-filologički

dne 10. oktobra 1909.

Za ovogodišnji ispit iz ruskoga jezika kao natjecanje za nagrade iz dohotka zaklade pok. velikoga župana Julija Bubanovića izabran je ispitačem lektor ruskoga jezika u kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu dr. Đuro Škarić.

Odbor za Strossmayerovu galeriju slikâ

dne 14. oktobra 1909.

Odborski predsjednik T. Smičiklas javlja, da je skupna sjednica Akademije od 10. X. 1909 zaključila, da se u pogledu izdavanja mnijenja ove akademije, zamoljena od Odbora zagrebačkih gospođa za Strossmayerov spomenik, predadu svi poslovi meritorno ovomu odboru popunjenom priv. tajnikom drom. G. Manojlovićem.

Zaključuje se, da će se na sva pitanja, što ih gospodinski odbor stavlja, dati mnijenje, koliko bude moguće.

Pretresaju se mjesta u Zagrebu prikladna za spomenik. U pogledu vremena otkrića imala bi biti godina 1916. ili 1917. O modalitetima natječaja će se odlučiti, kad se upita češki akademik prof. Myslbek, a zamolit će se i član dopisnik naše akademije prof. Polívka i hrvatski umjetnik prof. Vlaho Bukovac — oba u Pragu —, da se i usmeno upitaju u prof. Myslbeka, a i da kažu svoje mnijenje. Raspravlja se u odboru i o materijalu spomenika i o obliku njegovu, a i o tome, tko bi se sve imao pripustiti natječaju, pa i o sastavu porote.

Dne 25. oktobra 1909.

Čita se pismo prof. Vlahu Bukovca od 20. X. 1909. iz Praga, u kojem je ukratko razloženo i mnijenja prof. Myslbeka; zaključuje se zamoliti i dra. Janka Vodvařku, koji sada boravi u Pragu, da se pobrine oko nabave natječajnih uvjeta za spomenik Palackoga. Raspravlja se i o tome, kako bi se mogao spomenik Strossmayerov, ako se podigne prema pročelju akademijske zgrade na Zrinjskom trgu, u vezu dovesti sa spomenikom Račkoga, koji će Akademija postaviti god. 1917., i sa spomenikom Gajevim. Definitivni zaključci o različnim pitanjima odgađaju se, dok ne stignu zamoljena dalja stručna mnijenja i natječajni uvjeti za spomenik Palackoga.

Dne 2. novembra 1909.

Čita se pismo čl. dop. prof. Gj. Polívke iz Praga. Prof. Polívka šalje po dobroti prof. Stan. Sucharde, koji radi na spomeniku Palackoga, prijeprise uvjetâ natječaja i užega natječaja; prilaže pismo prof. Sucharde, u kojem on daje svoja stručnjačka mnijenja u vezi sa Strossmayerovim spomenikom.

Poslije dužega raspravljanja na osnovu dosadašnjega pretresanja o pitanjima Strossmayerova spomenika i na osnovu primljenih savjeta sa strane stručnjaka zaključuje se, Odboru zagrebačkih gospođa za Strossmayerov spomenik podati ova naša mnijenja:

- a) Spomenik ima biti od tuča, a podnožak od granita.
- b) Spomenik ima doći na Zrinjski trg, na južnom dijelu, prema pročelju akademijske palače.
- c) Za spomenik se ima raspisati natječaj, i to samo za umjetnike Hrvate; imaju biti tri nagrade: prva s 2000 K, a dvije po 500 K.
- d) Porota ima biti od sedam lica, od kojih pet Hrvata, a dva između ostalih slavenskih naroda.

Razred historičko-filologički

dne 10. novembra 1909.

(Javna sjednica).

Pr. čl. A. Pavić čita fragmente iz svoje rasprave: O postanju Konstantin-Porfirogenetovih „De Thematibus“ i „De administrando imperio“.

Dne 11. novembra 1909.

Zaključuje se, da se rasprava člana dopisnika Ivana Milčetića o spljetskom književniku Juliju Bajamontu (1744.—1800.) ima štampati u razrednom „Radu“; njegovo izvješće o šibenskoj pjesničkoj molitvi iz XIV. vijeka, a tako isto i molitva sama, ima se štampati u „Starinama“.

Budući da je od čl. dop. V. Dukata stiglo izvješće, da je dr. D. Prohaska svoju radnju „I. Đorđić i A. Kanižlić; studija o baroknom stilu“ preradio prema njegovim zahtjevima, kako je to razred dne 10. decembra 1908. i 24. februara 1909. odlučio, to se odobrava, da se ta radnja štampa u 178. knjizi „Rada“.

Čl. dop. Rudolf Strohal stavio je pismeni prijedlog, kako bi se u kratko vrijeme mogli odrediti i proučiti svi hrvatsko-srpski dijalekti; razred otklanja taj prijedlog, jer drži, da se predloženim putem ne bi došlo do svrhe; a kad bi se htjelo poći uspješnim putem, to Akademija nema za nj dovoljno troška.

Dr. Nikola Zvonimir Bjelovučić predao je dvije povelje: „Povelja kapetanu Nikoli Bjelovučiću godine 1806. za slobodno brodarenje“ i „Primanje obitelji Karašić-Filippi u poljičke plemiće godine 1805.“. Imadu se štampati u „Starinama“, ako pr. članovi T. Smičiklas i dr. G. Manojlović izvijeste, da su vrijedne objelodanjenja.

Buduć da je dr. Bösendorfer svoj rukopis: „*Diarium venerabilis conventus s. Crucis Inventae Essekini intra muros ab. a 1686.—1851.*“ po odluci razreda od 24. februara 1909. prema uputi ocjenjivača dr. G. Manojlovića i V. Dukata pokratio, to se taj rukopis prihvaća za „Starine“, ako pr. čl. dr. G. Manojlović izvijesti, da je taj rukopis sada priređen po uputi pomenutih stručnjaka.

Dr. T. Matić iz Beča poslao je rukopis priređenih za štampu „Djela Matije Antuna Relkovića“. Predaje se čl. dop. dru. D. Boraniću, da o tom rukopisu izvijesti.

Privr. tajnik dr. G. Manojlović izvješćuje o uspjehu ispita iz ruskoga jezika kao natjecanju za nagrade iz dohotka zaklade pok. velikoga župana Julija Bubanovića; ispit se držao 30. i 31. oktobra 1909. Tom se prilikom razvilo raspravljanje o tom, da li sadašnji način raspisivanja nagradâ, držanja ispitâ i cilj, koji se tim ispitima daje, odgovara onoj svrsi, kojoj je zaklada namijenjena, t. j. dobrom poznavanju ruskoga jezika u praksi. Konstatirati se naime može na osnovu dosadašnjega faktičnoga uspjeha na tim ispitima, da je

uspjeh ipak slab, da natjecatelji ne znadu onoliko ruski, koliko bi se moralo željeti, a i to, da se na taj način ne će pravo nikada uspjeti. Zato se raspravljanje skrenulo tamo, ne bi li se od kamata zaklade, koji čine oko god. 800 K (poslije namirenja nagradâ za ispitno povjerenstvo), slalo svake druge godine, dakle s nagradom oko 1600 K, samo po jedan kandidat, da ide na dva semestra učiti svoje stručne nauke u Rusiju samu, u koje rusko sveučilište, ali uz to da se iskazuje kolokvijalnim svjedodžbama iz svojih stručnih predmeta, čim bi dokumentirao i svoje dalje usavršivanje u ruskom jeziku. Po zakladnici je Akademija ovlaštena i na takovu formu podjeljivanja nagrade. — Zaključuje se: 1. Svake druge godine, koncem ljetnoga semestra, drži se ispit iz ruskoga jezika; 2. nagrada ima biti samo jedna, t. j. dvogodišnje kamate, umanjene za trošak ispitnoga povjerenstva; 3. dostalac nagrade ima se unaprijed obavezati, da će prve bližnje naučne godine ići produživati ili popunjavati stručne svoje nauke u kojem ruskom sveučilištu; 4. nagrada se isplaćuje u mjesečnim obrocima te naučne godine, na namirama vidiranima akademičkim oblastima dotičnoga sveučilišta; 5) dostalac nagrade ima osim toga pridonositi kolokvijalne svjedodžbe iz svojih stručnih nauka.

Razred matematičko-prirodoslovni

dne 13. novembra 1909.

Ima se štampati u „Radu“ rasprava čl. dop. dra. Stjepana Bohničeka: „Kvadratne forme u algebarskim brojnim tjelesima“.

Daje se pr. čl. dru. M. Kišpatiću i dru. D. Gorjanoviću-Krambergeru na ocjenu rasprava dra. Krivoslava Babića „Prilog fauni Jadranskoga mora“.

Pravi član dr. A. Mohorovičić predlaže radnju prof. Stjepana Škrebca: „Utjecaj zemaljske rotacije na gibanje atmosfere“, da se odmah štampa u „Radu“. Razred odlučuje jednoglasno, da se ima odmah štampati još u 179. knjizi „Rada“.

Daje se pr. članu dru. V. Varićaku i čl. dop. dru. Stjepanu Bohničeku na ocjenu rasprava dra. Valentina Kušara: „Dokaz II. Fermatovega stavka“ (slovenski).

Za pisanje nekrologa pok. razrednom predstojniku i pr. čl. Akademije Spiri Brusini odlučuje se, da se pozove čl. dop. Petar S. Pavlović u Biogradu, koji dobro pozna pokojnikov rad pa je o njemu i držao već jedan spomen-govor u XXII. knjizi „Годишњака кр. српске академије“; podjedno se ima zamoliti pokojnikova udova, da do potrebe ustupi piscu nekrologa pokojnikovu korespondenciju za upotrebljavanje.

Pr. čl. dr. Vladimir Varićak ističe, da je u raspravi pok. dra. Račkoga o Ruđeru Boškoviću na str. 94. našao, da je gradsko zastupstvo zagrebačko „i zaključilo, podići Boškoviću mramorno poprsje na krasnom Zrinjevcu“; to je bilo negdje god. 1886. ili 1887. No to se do danas nije učinilo; a kako će se 18. maja 1911. navršiti 200-godišnjica rođenja Boškovićeve, predlaže, da bi zgodno bilo sjetiti gradsko zastupstvo na taj njegov zaključak. Prima se prijedlog.

Prahvaća se prijedlog prav. člana dra. Gustava Janečka, da se za akademijsku malu dvoranu dade fotografirati slika velikoga kemika Mendelejeva po onoj, koja je u posjedu predlagačevu.

Pr. čl. dr. Vladimir Varićak predlaže ovo: Kako je on preuzeo, da u spomen 200-godišnjice Boškovićeve napiše za „Rad“ od god. 1910. raspravu o matematičkome radu Ruđera Boškovića, pa kako ima

po svjetskim bibliotekama i takova materijala o Boškovićevu radu, kojega predlagač nije mogao sebi ni indirektno pribaviti: to on kani zamoliti putnu potporu u kr. zemaljske vlade, i to preko Akademije, čiju preporuku u tom pogledu očekuje. Zaključuje se predložiti skupnoj sjednici, da se ta molba preporuči.

Odlučuje se, da se nitko ne predlaže za novoga pravoga člana, pošto ih ima potpuni broj, osam. O eventualnim prijedlozima novih članova dopisnika raspravljat će se u budućoj sjednici.

Razred filozofičko-juridički

dne 18. novembra 1909.

Čl. dop. dr. I v a n S t r o h a l molio je Akademiju za potporu za putni trošak u Dalmaciju, kamo putuje za proučavanje građe za izdavanje dalmatinskih statuta. Privr. tajnik dr. G. Manojlović izvješćuje, da je u tom poslu bila za 27. listopada sazvana sjednica odbora za izdavanje statuta, ali budući da osim akad. predsjednika i tajnika nije došao ni jedan odborski član, to je sam predsjednik odredio, da akad. blagajna izda dru. I. Strohalu 200 K potpore, jer je dr. I. Strohal morao odmah na put. Razred prima na znanje i odobrava predsjednikovu odredbu, koliko se tiče razreda.

Prima se na znanje otpis bana Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, kojim se ne odobrava izbor prof. St. S. B o b č e v a u Sofiji za člana dopisnika.

Na prijedlog pr. čl. dra. Franje pl. Markovića zaključuje se, da se skupnoj sjednici Akademije predlože novi članovi ovoga razreda razreda, i to: predsjednik kr. banskoga stola u Zagrebu V l a d i m i r M a ž u r a n i ć za pravoga člana, a j. izv. sveučilišni profesor u Zagrebu dr. A l b e r t B a z a l a za člana dopisnika.

U pogledu pospješivanja publiciranja raspravâ u „Radu“, koji je zajednički razredima historičko-filologičkomu i filozofičko-juridičkomu, izvješćuje privr. tajnik dr. G. Manojlović: odbivši rukopise onih rasprava, koje imadu doći u 178. knjigu „Rada“ početkom godine 1910., ima ih ovaj čas još 22, od kojih je 17 njih razreda historičko-filologičkoga, a 5 njih razreda filozofičko-juridičkoga (i to: 3 od dra. I. Strohala, a 2 od dr. A. Bazale). Po sadašnjem tijeku štampanja čekaju u ovom „Radu“ radnje po četiri godine na publiciranje, a taj će se razmak pomalo i povećavati. Ta anomalija uzrokom je, pa neki članovi razreda historičko-filologičkoga već publiciraju svoje radnje i izvan Akademije po časopisima, premda bi one po svojoj naravi bolje pristajale u akademički „Rad“, — i ne govoreći o radnjama nečlanova. Istina, kad bi se radnje jednoga i drugoga razreda alternirale u „Radu“, brže bi dolazile radnje razreda filozofičko-juridičkoga do publiciranja, ali s obzirom na radnje razreda historijsko-filologičkoga stvar bi ostala ista. Zato je među članovima historičko-filologičkoga razreda nikla misao, ne bi li se — zasad samo za god. 1910. — moglo iz prištednja akademijskih, od kojih doduše nije dobro odviše odkidati, odrediti svota, kojom bi se za godinu 1910. namaknulo troška za još jednu (dakle treću) knjigu toga „Rada“ u god. 1910., a time bar za sada donekle pospješilo publiciranje radnjâ obiju ovih razreda. Razred zaključuje, da se u tom smislu donese prijedlog u skupnoj sjednici Akademije.

Razred matematičko-prirodoslovni

dne 3. decembra 1909.

Čita se pismo udovice pok. pr. čl. Spire Brusine, kojim dopušta upotrebljavanje korespondencije pokojnika za pisanje nekrologa njegova. I. čl. dop. P. S. Pavlović u Biogradu pristaje, da taj nekrolog napiše, ali bi ga zaokupljen sada velikim svojim poslom jedva dospio napisati do određenog roka. Razred odlučuje, da se štampanje toga nekrologa odgađa na „Ljetopis“ za g. 1910.

Na prijedlog pr. čl. dra. Mijata Kišpatića i dra. Vinka Dvořáka prihvaća se za „Rad“ rasprava dra. Krunoslava Babića: „Prilog fauni Jadranskog mora“.

Na obrazloženi prijedlog ocjenjivača radnje dra. Valentina Kučara: „Dokaz II. Fermatovega stavka“, čl. dop. dra. Stjepana Bohnička i pr. čl. dra. Vladimira Varičaka, otklanja se ta radnja.

Pr. čl. dr. Dragutin Gorjanović-Kramberger preporučuje dra. Aurela Forenbachera, koji je lani primio od Akademije 300 K za florističko proučavanje otoka Lastova pa bi imao da ove godine to proučavanje dovrši i onda Akademiji svoju florističku radnju preda: da bi već sada razred uzeo na um, da se dru. Forenbacheru dade još 300 K potpore iz ovogodišnje dotacije. Razred odlučuje, da se o tome stavi motiviran prijedlog skupnoj sjednici, kad se bude znalo za ovogodišnji proračun.

Zaključuje se, da se ove godine ne predloži nitko za člana dopisnika.

Razred historičko-filologički

dne 4. decembra 1909.

(Javna sjednica).

Čl. dop. dr. Ferdop. Šišić čita svoju radnju: „O Šporerovim novinama.“

dne 4. decembra 1909.

Po prijedlogu pr. čl. T. Smičiklasa i dr. G. Manojlovića odlučuje se, da se one dvije povelje, koje je predao dr. Nikola Zvonimir Bjelovučić (zapisnik od 11. XI. 1909.), štampaju u „Starinama“.

Po prijedlogu pr. čl. dr. G. Manojlovića zaključuje se, da se sada Bösendorferov skraćeni prijepis „Dijarija“ osječkoga samostana sv. križa štampa u „Starinama“; kod štampanja može se eventualno još što ispustiti, a dr. Bösendorfer poznati, da napiše uvod u toj „Dijarij“.

Čl. dop. Rudolf Strohal predaje za „Građu“ svoju radnju: „Bilješke kaptola riječkoga iz 16. vijeka“; odlučuje se, da čl. dop. Ivan Milčetić pismeno o njoj izvijesti.

Radnja čl. dop. dra. Ferde pl. Šišića „O Šporevovim novinama“ ima se štampati u „Građi“.

Čl. dop. Dr. Đuro Körbler predaje svoju radnju: „Život i književni rad biskupa Nikole Brautića Lopuđanina (1566-1632)“; štampat će se u „Građi“.

Privr. tajnik dr. G. Manojlović izvješćuje, da je filozofičko-juridički razred u svojoj sjednici od 18. XI. 1909. vijećajući, kako bi se pospješilo publiciranje rasprava u našem zajedničkom „Radu“, odlučio „predložiti skupnoj sjednici akademijskoj, neka se u godini 1910. štampa još jedna, dakle treća, knjiga „Rada“ razredâ historičko-filologičkoga i filozofičko-juridičkoga, a trošak da se pokrije iz prištednja akademije“. Budući da je tim prijedlogom pogođena i misao članova razreda historičko-filologičkoga, to razred iznosi taj zaključak razreda filozofičko-juridičkoga i kao svoj prijedlog, i to tako, da se konačno iznese kod rasprave za proračun za godinu 1910.

Prihvaća se prijedlog pr. čl. Vjekoslava Klaića, da se čl. dop. dr. Ferdo pl. Šišić predloži za pravoga člana Jugoslavenske akademije.

Prihvaća se prijedlog pr. čl. dra. Augusta Musića, da se profesor kr. realne gimnazije zagrebačke i priv. sveučilišni docenat dr. Ivan Kasumović predloži za člana dopisnika Jugoslavenske akademije.

Prihvaća se prijedlog pr. čl. Tade Smičiklase, da se profesor istorije Srednjega vijeka u kr. srpskom univerzitetu u Biogradu i član dopisnik kr. srpske akademije dr. Jovan Radonić predloži za člana dopisnika Jugoslavenske akademije.

Skupna sjednica.

dne 12. prosinca 1909.

Iz načelnih se razloga odbija molba Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu, da mu se za stručnu njegovu knjižnicu daruju akademijska dosadašnja izdanja.

Odobrava se upravi, što je povjerila čl. dop. dru. Ferdi pl. Šišiću svoje zastupanje kod proslave stogodišnjice rođenja J. Slovackoga u Lavovu.

Odobrava se predsjedniku, što je iz dotacije za izdavanje dalmatinskih statuta dao 200 K putne pripomoći čl. dop. dru. Ivanu Strohalu, koji je koncem listopada o. g. pošao u Dalmaciju, da ondje pregleda i pronči građu za izdavanje tih statuta.

Iz načelnih se razloga odbija molba Đure H. Nazora, narodnoga učitelja u Ložišću na Braču, da bi mu se za sastavljanje Hrvatskoga historičkoga glazbenoga arhiva poklonio po jedan primjerak svih izdanja akademijskih, koja su u vezi s našom glazbenom umjetnošću; ali mu se dopušta 50% popusta cijene tih izdanja.

Na zamolbu „Accademie Virgiliane“ u Mantovi za zamjenu naših izdanja za njezine „Atti e Memorie“ zaključuje se — donekle drugačije od prijedloga razreda historičko-filologičkoga od 11. XI. 1909. —, da će se o tome stvoriti odluka onda, kad „Accademia Virgiliana“ pošalje na ogled svoju publikaciju i ujedno naznači, koja naša izdanja želi dobivati u zamjenu.

Odobrava se predsjedniku, što je telegrafički pozdravio Maticu Slovensku u Ljubljani dne 7. XII. 1909., kada je držala svečanu akademiju u spomen Gajevu.

Prima se na znanje obavijest kr. zemaljske vlade, da je Njegovo ces. i kralj. Ap. Veličanstvo dozvoljelo, da se I. serija publikacija Akademije za godinu 1909. uvrsti u c. i kr. obiteljsko-povjerbinsku knjižnicu.

Prima se na znanje otpis bana kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije od 11. XI. 1909. broj 4713/Pr., kojim se ne odobrava izbor Stefana S. Bobčeva, sveuč. profesora u Sofiji, članom dopisnikom ove akademije.

Odobrava se upravi, što je (kao i dosad) prodala srpskom seminaru univerziteta u Biogradu neke knjige Akademije za pola cijene.

Odlučuje se, da se ravnateljstvu male realne gimnazije u Voloskom dade 50% popusta za publikacije Akademije; na dar se iz načelnih razloga ne može dati ništa.

Za „Извѣстия“ a) С. Петербургскаго Политехническаго Института i b) Импер. Московскаго Инженерскаго Училища imaju se u zamjenu slati sve publikacije matematičko-prirodoslovnoga razreda.

Prihvća se pravilnik o izdavanju knjigâ na trošak Zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu; u početku god. 1910.

ima se raspisati natječaj za djelo iz matematičko-prirodoslovne struke.

Odobravaju se zaključci historičko-filologiškoga razreda od 11. XI. 1909.: a) da se u „Radu“ štampa rasprava čl. dop. Ivana Milčetića o spljetskom književniku Filipu Bajamontu; b) da se štampa u „Starinama“ „Šibenska molitva“ iz 14. vijeka, o kojoj je čl. dop. Ivan Milčetić izvijestio u razrednoj sjednici; c) da se ispit iz ruskoga jezika poradi nagradâ iz Bubanovićeve zaklade drži s ovim modalitetima: 1. svake druge godine, koncem ljetnoga sveučilišnoga semestra, drži se ispit (sveuč. đaci i licejke); 2. nagrada je samo jedna, od dvogodišnjega iznosa kamata, umanjena za trošak ispitnoga povjerenstva; 3. kandidat se obvezuje, da će prve bližnje godine nastavljati ili nadopunjavati svoje stručne nauke u kojem ruskom sveučilištu; 4. nagrada se isplaćuje samo u mjesečnim obrocima; 5. kandidat ima slati kolokvijalne svjedodžbe ruskoga sveučilišta; — početkom god. 1910. raspisat će se prvi natječaj uz te nove uvjete, a ispit će se držati u julu 1910.

Odobravaju se zaključci razreda historičko-filologiškoga od 3. XII. 1909.: a) da se u „Starinama“ štampaju dvije povelje, što ih je poslao dr. N. Zv. Bjelovučić; b) tako isto prijepis Dijarija manastira sv. Križa u Osijeku, od dr. Bösendorfera, ali se dijariju ima napisati uvod; c) u „Građi“ će se štampati rasprava čl. dop. dr. F. pl. Šišića „O Šporerovim novinama“; d) tako isto i rasprava čl. dop. dr. Đ. Körblera: „Život i književni rad biskupa Nikole Brautića Lopuđanina (1565—1632)“; e) da dr. T. Matić iz svoga predgovora k rukopisu Reljkovićevih djela smije neke stvari upotrijebiti za Jagićev „Archiv f. slav. Philologie“; f) da razred pristaje uz prijedlog razreda

filozofičko-juridičkoga od 18. XI. 1909., da se g. 1910. štampa još jedna, dakle treća, knjiga zajedničkoga „Rada“; g) da se predloži za pravoga člana Akademije sadašnjega člana dopisnika dra. Ferdu pl. Šišića, a za članove dopisnike realno-gimnazijskoga profesora i priv. sveuč. docenta u Zagrebu dra. Ivana Kasumovića, i sveučilišnoga profesora u Biogradu dra. Jovana Radonića; — za točku f) odgađa se definitivna odluka do rasprave proračuna za g. 1910.

Odobravaju se ili na znanje primaju zaključci razreda matematičko-prirodoslovnoga od 13. XI. 1909.: a) da se u „Radu“ štampa rasprava čl. dop. dra. Stj. Bohničeka „Kvadratne forme u algebarskim brojnim tjelesima“; b) da se još u 179. knjizi „Rada“ štampa rasprava real.-gimn. profesora Stjepana Škreba u Zagrebu „Utjecaj zemaljske rotacije na gibanja atmosfere“; c) da se podsjeti gradsko zastupstvo zagrebačko na svoj zaključak godine 1886. ili 1887., da na Zrinjskom trgu postavi mramorno poprsje Ruđeru Boškoviću; d) da se za malu dvoranu Akademije dade fotografisati slika Mendelejeva; e) da se kr. zemaljskoj vladi proporuči molba za putnu potporu pr. čl. dra. V. Varičaka, koji kani, da po nekim evropskim knjižnicama pokupi građe za svoju raspravu o matematičkom radu Ruđera Boškovića; f) da se za pravoga člana ne predloži nitko, jer je broj pravih članova u razredu potpun.

Odobravaju se zaključci razreda matematičko-prirodoslovnoga od 3. XII. 1909.: a) da se član dop. P. S. Pavloviću povjeri, da za Ljetopis za godinu 1909. ili 1910. napiše nekrolog pok. prav. članu Spiri Brusini; b) da se za razredni „Rad“ primi radnja dra. K. Babića „Prilog fauni Jadranskoga mora“; c) da se za člana dopisnika nitko ne predloži.

Čitaju se prijedlozi pojedinih razreda o novim članovima.

Ovlašćuje se uprava Akademije, da do glavne skupštine, koja će biti istom u martu 1910., troši prema odobrenom proračunu za godinu 1909.

Čita se pismo c. i kr. generalmajora u m. Marka pl. Czerliena od 10. XII. 1909. upravljeno na predsjednika Akademije, u kojem izjavljuje, da Akademiji daruje 20.000 K, da se osnuje zaklada pod njegovim imenom, a izrazuje želju, da Akademija iz te zaklade izda jugoslavenski enciklopedijski rječnik. Akademija s radošću prima taj dar i prihvata njegovu namjeru uz izraz najtoplije hvale. Po § 35 lit. e) poslovnika ima mu se kao dobrotvoru Akademije počevši od godine 1909. slati sve akademijske publikacije, a uprava ima za veliku dvoranu akademijsku pribaviti sliku njegovu, pa sastaviti zakladnicu za tu zakladu i predložiti Akademiji na odobrenje.

Skupna sjednica.

dne 2. februara 1910.

Iz načelnih razloga ne uvažuje se molba uprave srpsko-pravoslavnoga bogoslovskoga učilišta u Reljevu kod Sarajeva, da se šalju na poklon godišnja izdanja Akademije; ali se pristaje na popust od 50% cijene. Isto se zaključuje za „Moravský zemský archiv“ u Brnu, koji nudi svoja djela u zamjenu za naš „Rječnik“. Isto se zaključuje o molbi Zbora franjevačke bogoslovne mladeži „Bakule“ u Mostaru za neka djela.

Prima se sa zahvalnošću na znanje, da je Rudolf grof Normann-Ehrenfelski kao dobrotvor Akademije iz Valpova poslao portret svoj i portret pok. matere svoje Marijane grofice Normann-Ehrenfelske.

Na molbu „Matice Serbske“ u Budyšin u za potporu za „srbský národní dům“ zaključuje se, da Akademija sama ne može ništa dati, ali se pozivaju članovi njezini, da po volji prilože koji dar, — što se odmah i učini.

Accademia Virgiliana u Mantovi šalje svezak svojih Atti e Memorie i moli u zamjenu naše historičke i filologičke publikacije; odlučuje se, da joj se počevši od g. 1910 šalju dotični „Radovi“ i „Ljetopisi“.

Imala bi se povesti rasprava o onima, koje pojedini razredi predlažu za članove; ali pošto se nitko za riječ ne prijavljuje, ima se u smislu Pravilâ i Poslovnika samo još pristupiti u budućoj glavnoj skupštini glasanju o tim prijedlozima.

Pr. čl. dr. G. Manojlović predlaže, da se zaključak skupne sjednice od 4. jula 1909. o štampanju raspravâ čitanih u svečanim sjednicama promijeni tako, da rečene rasprave, ako se ne štampaju u „Ljetopisu“, imadu samo onda prednost pred svim drugim raspravama, ako se predadu u istom opsegu, u kojem su čitane. Prihvaća se prijedlog, s dodatkom pr. čl. dra. G. Janečka, da takove rasprave, ako hoće da imadu prednost pred svim drugim raspravama u „Radu“, ne smiju biti veće od dva štampana arka.

Tajnik dr. G. Manojlović čita izvješće o doja-košnjem radu akademijske uprave oko izdavanja Jugoslavenskoga enciklopedijskoga rječnika i program budućega rada. Prima se na znanje i zaključuje: a) prihvaća se izdavanje toga

rječnika s izloženim modalitetima; b) povjerava se upravi, da se zajedno s alfabetarima, kojima je predsjednik Akademije već povjerio posao, stane brinuti za rad oko izdanja toga rječnika; c) ovlašćuje se uprava, da izvješće i program priopći Srpskoj kralj. akademiji i da je zamoli, da naš naum uzme u pretres pa da nam onda svoje mišljenje o njemu saopći.

Razred matematičko-prirodoslovni

dne 19. februara 1910.

U javnom dijelu sjednice čita pr. čl. dr. Vladimir Varićak svoju raspravu: „Primjena geometrije Lobachevskoga u mehanici elektrone“.

Odlučuje se, da se iz dotacije za znanstvena istraživanja u god. 1910. doznače potpore: a) dr. Aurelu Forenbacheru 200 K za svršetak florističkoga proučavanja otoka Lastova, s obzirom na zaključak razredne sjednice od 3. XII. 1909.; b) dru. Luji Adamoviću 400 K za fitogeografsko istraživanje Hercegovine, južne Dalmacije i pogranične Crne Gore; — jednomu i drugomu uz uvjet, da rezultate svoga istraživanja priopće u publikacijama Akademije; dok se c) molba pr. čl. dr. Vladimira Varićaka za putnu potporu u Dubrovnik, gdje će proučiti literarnu ostavinu R. Boškovića, preporučuje za uvaženje glavne skupštine kod rasprave proračuna za g. 1910. Zbog nestatka novčanih sredstava ne mogu se uvažiti molbe: a) dra. K. Babića i dra E. Rösslera za faunističko istraživanje područja u pravcu: Spljet, Brač, Vis; b) prof. D. Franića za antropogeografsko ispitivanje okolice Plitvičkih jezera.

Na zamolbu „Društva slovenskih profesorjev“ u Ljubljani, da bi se dru. V. Kušaru posla'a stručna ocjena

njegove otklonjene (u sjednici od 3. XII. 1909.) radnje „Dokaz II. Fermatovega stavka“, zaključuje se uz pristajanje obiju ocjenjivača, pr. čl. dra. V. Varićaka i čl. dop. dra. S. Bohničeka, da se piscu pošalje prijepis te ocjene.

U god. 1910. ima se u „Radu“ početi štampati prvi dio radnje pr. čl. dra. V. Varićaka o matematičkom radu R. Boškovića, pa se ima od nje za prodaju naštampati 100 posebnih otisaka.

Prihvaća se osnova proračuna na god. 1910., koliko se tiče ovoga razreda; u njoj je uvršteno 600 K za znanstvena istraživanja i 2 knjige „Rada“.

Razred historičko-filologički

dne 7. marta 1910.

Razrednim predstojnikom za god. 1910. bira se dojakošnji predstojnik dr. Tomo Maretić.

Zbog nestatka sredstava ne može se novčanom pomoći poduprijeti izdanje hrvatskih narodnih pjesama iz Istre, što ga sprema odvjetnik i narodni zastupnik dr. M. Laginja.

Daje se čl. dop. dru. Dragutinu Boraniću i sveuč. profesoru u Gracu dru. M. Murku na ocjenu rukopis prof. Ivana Grafenauera u Ljubljani: „Legenda o Salomonu in njeni sledovi v slovenski narodni pesmi“.

Prihvaća se osnova proračuna za god. 1910., koliko se tiče ovoga razreda. Između pojedinih stavaka ističe tajnik dr. A. Musić ovo: za ekscerpiranje riječi za „Rječnik“ uvršteno je 200 K; prema zaključku razredne sjednice od 4. XII. 1909. uvršten je trošak za 3 knjige (izuzetno mjesto dosadašnjih dviju) razrednoga „Rada“ sa 6.900 K; nepotrošena svota od 2.500 K

za 32. svesku „Monumenta“ (dra. Karla pl. Horvata „Monumenta Usocchorum“) iz proračuna za god. 1909. uvrštena je u prihod, a zato je za god. 1910. došla u rashod svota od 4.200 K, koja će doteći za veći opseg, nego što je za god. 1909. bilo predviđeno, tih „Monumenata“; za 22. svesku „Starih pisaca“ (Kavanjinovo „Bogatstvo i uboštvo“), uvršteno je 2.000 K (rukopis prof. dra. J. Aranze već je odavna kupljen). Prof. dr. J. Aranza ima za to potonje izdanje napisati još uvod.

III.

GLAVNA SKUPŠTINA

dne 11. marta 1910.

Pošto je predsjednik Tade Smičiklas otvorio skupštinu, konstatirao je tajnik dr. August Musić, da su po §. 6. poslovnika u nju pozvani svi pravi članovi, i oni, koji stanuju izvan Zagreba, i da je na-
zočno više od polovine (12) svih pravih članova (22), dakle prema § 11. poslovnika dovoljno, da glavna skupština može stvarati zaključke.

Proračun za god. 1910., kako ga je sastavila uprava a razredi prihvatili, prihvaća se uz ove promjene:
a) Na prijedlog pr. čl. dra. G. Janečka uvršćuje se kod B, I, 1 a „nagrada za tajnike“ 2000 K mjesto 2400 K, jer toliko zaista i čine nagrade za tajnike (za prvoga 1.200 K, za drugoga 800 K), a 400 K dodaje se kod B, II, B, 10 „korektura“, tako da svota za korekturu čini 1.400 K, jer se i dosad onih 400 K, koje je preteklo od nagrade za drugoga tajnika, trošilo za korekturu. — b) Na prijedlog tajnika pr. čl. dra. A. Musića povisuje se svota kod B, II, A, 4 „prinos za znanstvena istraživanja III. razreda“ od 600 K na 900 K, u smislu zaključka sjednice mat.-prirodoslovnoga razreda od 19. II. 1910. — c) Na prijedlog pr. čl. dra. G. Janečka povisuje se svota kod B, II, B, 4 „dviije knjige Rada za III. razred od 5.200 K na

5.350 K, da bi opseg tih knjiga mogao do potrebe biti i veći od 15 araka. — S tim promjenama bit će cijeli rashod 54.508 K prema prihodu od 53.668 K, dakle manjak od 840 K, koji će se pokriti iz eventualnih većih prihoda ili iz blagajničke zalihe.

U vezi s proračunom odlučuje Akademija: a) s obzirom na zaključak skupne sjednice od 2. II. 1910., da za spomenik V. Bogišića ne može dati prinosa; — b) na prijedlog sjednice razreda mat.-prirodoslovnoga od 19. II. 1910., da se iz dotacije za znanstvena istraživanja III. razreda podijeli potpora: α) dru. A. Forenbacheru 200 K za svršetak florističkoga proučavanja otoka Lastova; β) dru. L. Adamoviću 400 K za fitogeografska istraživanja Hercegovine, južne Dalmacije i pogranične Crne Gore — obojici uz uvjet, da rezultate svoga rada priopće u publikacijama Akademije, γ) pr. čl. dru. V. Varićaku 300 K za eventualni put u Dubrovnik, da prouči literarnu ostavinu R. Boškovića; — e) da se ravnatelju akademijske pisarne A. Mazeku za trud oko ekspedicije knjiga II. serije godine 1909. doznači nagrada od 50 K iz dotacije za troškove pisarne i otpremu knjigâ, o podvorniku D. Firštu za isti trud nagrada od 25 K iz te dotacije; — d) da se zamoli kr. zemaljska vlada, da bi „Zbornik za narodni život“ preporučila školama za nabavu uz 30% popusta.

Biraju se pr. čl. dr. Ante Bauer i dr. Vladimir Varićak u revizionalni odbor za pregledbu zaključnih računa Akademije za godinu 1909. i iskaze knjižare Gjüre Trpinca o prodaji publikacijâ Akademije u godini 1909.

Biraju se na tri godine ovi funkcionari akademije: a) za predsjednika dosadašnji predsjednik pr. čl. Tade Smičiklas; b) za prvoga tajnika pr. čl.

August Musić; c) za drugoga tajnika pr. čl. dr. Gavro Manojlović. Prije toga zaključila je Akademija, da dužnosti tajnikâ i u napredak ostaju kao i dosad, naročito onako, kako su određene u „naputku“ prihvaćenu u glavnoj skupštini od 16. XII. 1895., koliko za drugoga tajnika nijesu promijenjene zaključkom glavne skupštine od 14. XII. 1905.

Biraju se: a) za prave članove α) u razredu historičko-filologičkom dr. Ferdo pl. Sišić, sveučilišni profesor u Zagrebu, β) u razredu filozofičko-juridičkom Vladimir Mažuranić, predsjednik kr. banskoga stola u Zagrebu; — b) za dopisne članove: α) u razredu historičko-filologičkom α) dr. Ivan Kasumović, realno-gimnazijski profesor i sveučilišni priv. docent u Zagrebu, β) dr. Jovan Radonić, sveučilišni profesor u Biogradu; — c) u razredu filozofičko-juridičkom dr. Albert Bazala, sveučilišni profesor u Zagrebu.

Odlučuje se, da svaki novo izabrani pravi član ima čitati uvodnu raspravu (prema § 3. poslovnika), a na to se imadu novi pravi članovi naročito upozoriti.

IV.

SVEČANA SJEDNICA

Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti dne 12. marta 1910.

1. Svečana besjeda predsjednika

TADIJE SMIČIKLASA.

Vele slavna akademijska skupštino!

Primitive, vele ugledna gospodo, na moja usta najsrdačniju zahvalu od uprave Jugoslavenske akademije, što ste se našem pozivu na ovu svečanu godišnju skupštinu odazvali. Uvjerit ćete se iz izvještaja tajnika, da je naša Akademija i u prošloj godini dobro napredovala i novih važnih radova doprinesla napretku hrvatske nauke. Meni dopustite, da progovorim o osnovi novoga djela zamišljena i zasnovana od naše Akademije, koje će obuhvaćati cijelo Jugoslavenstvo, i pri kojem bi sudjelovali stručnici svi jugoslavenski kao pri svom rođenom narodnom poslu.

Svaki prosvijetljen čovjek rado se divi onim velikim pojedinim genijima, onim herojima ljudskoga roda, koji kao sunca hodaju po zemlji i svijetle cijelomu čovječanstvu. Njihova ipak djela postaju pravom baštinom svega čovječanstva, kada se udrugom umnikâ i razdiobom među radne snage provedu u život. Mi znademo, kako su udrugom akademije i prosvjetna društva stvo-

mila ono, što mi smijemo nazivati evropskom prosvjetom. Mi znademo, kako su dva reda katoličke crkve, Benediktinci i Jezuiti, stvarali jednu radnu organizaciju, u kojoj je svaki član reda imao doprinositi svoj trud za velika naučna djela, kojima se i danas divi cijeli obrazovani svijet. Mi znamo, da su se u najnovije vrijeme sve akademije zapadne Europe udružile, da zajednički obrađuju neka velika djela, koja bi jedva mogla ijedna od udruženih akademija sama izvesti. Mi znamo, da Hrvati i Srbi žele i rade o tom, da budu u sreću i duši jedan narod, Slovenci da se k njima priklanjaju u slogu i bratsko jedinstvo, Bugari da traže kulturnu zajednicu. Zato zamislismo i zasnovasmo djelo: Enciklopedijski jugoslavenski rječnik.

Javi se našoj Akademiji već osijedjeli, ali žarki hrvatski rodoljub general Marko pl. Czerlien, koji je u vojnoj službi i na bojnim poljanama gotovo cijeli svoj vijek sproveo izvan domovine, te uz junačku vjernost svomu caru i gospodaru sačuvao i vruće hrvatsko srce. Vrativši se u domovinu, da u zasluženom miru sprovede svoje stare dane, sjećao se, kako je živući izvan domovine teško osjećao, što su o njegovom narodu drugi narodi krivo obaviješteni. Tomu bi, mislio je on, mogao pomoći jedan veliki enciklopedijski rječnik, koji bi umnicima drugih naroda imao biti izvorom, kada o narodu hrvatskom i srpskom hoće da pišu. Ima već skoro sto godina, mislio je on, da se tako intenzivno i uspješno radi u narodnoj literaturi, pak bi moguće bilo stvoriti i takovo veliko narodno djelo, da se svi danas živući i radeći umnici slože. Darova našoj Akademiji dvadeset hiljada kruna, da se učini zaklada pod njegovim imenom. Još reče u svojoj zakladnici: „Želim, da naš narod što prije dobije jedan veliki enciklopedijski rječnik. Za to veliko narodno djelo bio bi kao preduvjet potreban jedan

od svih naših stručnjaka obrađeni jugoslavenski enciklopedijski rječnik, koji bi stajao na visini današnje znanosti, a prikazao bi prošlost i sadašnjost zemalja, u kojima stanuju Hrvati i Srbi, Slovenci i Bugari. Uz to bi se mogle učiniti i druge pripravne radnje za opći enciklopedijski rječnik. U to ime dozvoljavam, da se potroši cijela ova po meni darovana svota, ali pod uvjetom, da poslije sav utržak od ovih knjiga mojoj zakladi pripadne“.

Akademija primi sa zahvalnošću dar plemenitoga svoga dobrotvora, a prihvati i njegovu krasnu misao. Već možemo javiti, da pripravne radnje radi desetak naših književnika. Oni imadu napisati alfabetskim redom svaki iz svoga predmeta sve, što bi imalo doći u taj rječnik. Kada to dovrše, štampat će se za svaku struku taj alfabet i priposlati stručnjacima, da ga dopune, da se onda svi od jedne struke sastanu i svaki izjavi, što bi bio voljan obraditi. Do sada obrađuju te pripreve: jedan za zemljopis, jedan za narodnu povijest političku i kulturnu i biografije najznatnijih ljudi u povijesti, jedan za jezik i povijest književnosti, jedan za povijest hrvatskoga latinizma, jedan za pravo i pravne običaje, jedan za folkloru i etnografiju, dvojica za arheologiju i umjetnosti, više njih za prirodne znanosti, jedan za statistiku, jedan za narodno gospodarstvo.

U Biogradu primiše prvo naše pismo u Akademijskim krugovima oduševljeno. Našoj želji odazvao se rado vele ugledni Akademik dr. Jovan Cvijić, te je dospio u Zagreb, da se s nama potanko sporazumije. Otpравismo i službeno naš dopis Srpskoj akademiji, koja je prihvatila — kako nam u dopisu kaže — ovaj „veoma korisni“ pothvat. Akademija srpska imala bi za posve jednaka prava s našom Akademijom doprinositi i jednak prinos za troškove.

Veoma okretni predsjednik Matice slovenske dr. Franjo Ilešić boraveći u Zagrebu rado je primio na sebe brigu, da novi odbor za strogu nauku, koji se upravo osniva u Matici slovenskoj, prihvati vođenje ovoga posla među Slovencima. Odbor je već izabran, a na čelu mu je sam predsjednik.

Naš član dr. Konstantin Jireček, prisni prijatelj naše Akademije i veliki uglednik u Bugarskoj, poradio je za ovu stvar u Sofiji sjajnim uspjehom. Svi universitetski tamošnji profesori pripravnici su raditi na ovom djelu, a Hrvat dr. Jurinić, profesor na istom universitetu, pripravan je radove svojih bugarskih drugova prevoditi na hrvatski.

Moja gospodo! Ovo je učinjeno za kratko vrijeme od dva mjeseca. Proći će više nego toliko godina, dok se djelo uzmogne dovršiti. U ovaj čas objavljuju Poljaci, da će preko svoje zakladama bogate Akademije izdavati enciklopediju svih dijelova poljskoga naroda, njegove prošlosti i sadašnjosti u dvadeset i pet po prilici svezaka, to jest enciklopediju cijeloga nekada jednoga državnoga tijela, ali sav je taj raskidani narod i danas jednoga srca i jedne misli. Poljaci hoće da u jednom zamašnom djelu nasljeduju najveće i najprosvjetljenije narode. Naša enciklopedija ima biti mnogo čednija. Najprije ona će obuhvatiti plemena jugoslavenska, koja nisu nikada bila jedno državno tijelo. Ona imade izglati i plemenske prijepore; zato odlučismo, da sve prijeporne zadjevice među nama povjesne i etnografske doista ne zašutimo, ali i različita mnijenja da pošteno iznesemo: mi učimo ovako, drugi opet onako, a stroga kritika nauke neka odluči, budućnost neka izglati. Misao narodnoga jedinstva neka bude jasno izražena već i time, što će biti cijelo djelo napisano fonetičkim pravopisom, a jezik tako jedinstven i jednoličan, da se bude cijelo djelo moglo od

riječi do riječi našampati latinicom i ćirilicom. Mi ćemo paziti, da opseg djela bude tako odmjeran, kako to obično čine Englezi i Nijemci u svojim enciklopedijama. Za svaku struku neka bude intenzivno pisan pregledni članak ne velikih dimenzija, ali izvori i literatura neka budu naznačeni tako obilno, da zadovolje i stručne ljude. Naše biografije imadu biti potpunije, nego što su u običnim općim enciklopedijama, da se obaziru i na prilike, u kojima su živjeli viđeni narodni ljudi, da budu dobar prinos kulturnoj povijesti i da zadovolje naša patriotična srca. Sve, sve neka bude dobra i sistematična priprava za opći enciklopedijski rječnik, koji će onda moći bez sustanka za nekoliko godina izlaziti. I za to nam obećaje još dalje pomoći naš plemeniti Marko Crljen. Neka ga slijede i drugi, koji premažu. U to ime Bog nam pomogao!

2. Izvješće prvoga tajnika

DRA. AUGUSTA MUSIĆA

**o gospodarskim prilikama i o književnom radu
Akademije u g. 1909.**

Mnogo poštovana gospodo!

Od g. 1894. izvješćivao je svake godine u našim svečanim sjednicama o gospodarskim prilikama Akademije njezin gospodarski tajnik, naš nezaboravni drug dr. Fran Vrbanić. Punih 15 godina vodio je on financijalne poslove Akademije brižno nastojeći, da za naučni njezin rad zasnovan na široko doteku materijalna sredstva, koja su prema veličini potrebâ bila dosta skućena. U tom dugom nizu godina snašle su Akademiju

svakakve neprilike. Ali Vrbanić nam je iz svake umio pokazati izlazak. Tako je Akademija mogla ostati sveudilj vjerna zadaći, koju joj je namijenio njezin veliki osnivač, te naučni rad njezin nije nigda i nigdje zapeo. K tomu je Vrbanić mislio i na budućnost. Koliko se igda brižan otac stara, da osigura budućnost svojoj porodici, starao se i on, da osigura budućnost Akademiji. Sudjelujući tako živo i blagotvorno toliko godina u upravi Akademije tako se bio s njom srastao, da se Akademija nije mogla pomišljati bez Vrbanića. Ipak se dogodilo ono, što nije nitko očekivao. Vijest o preranoj njegovoj smrti rastužila je svako rodoljubivo srce hrvatsko, a napose sve članove i prijatelje Akademije. Vrbanića nema više. Ali su nam ostala njegova djela, za koja će mu Akademija čuvati vječnu zahvalnost, i njegov zapis, da nam valja na solidnom temelju graditi budućnost Akademije, kojega ćemo se i držati.

O životu i cjelokupnom opsežnom radu njegovu bit će govor drugdje. Za sada neka i u ovom svečanom času ovom dvoranom, u kojoj se toliko puta čuo njegov glas, odjekne naš iskreni poklik: Slava Vrbaniću!

Iza smrti Vrbanićeve povjerila je Akademija vođenje gospodarskih poslova meni, a književne poslove, koji su dotle bili meni na brizi, pravomu članu dru. G. Manojloviću. No budući da je on nedavno teško obolio, imat ću ja čast danas izvijestiti i o gospodarskom poslovanju i o književnom radu Akademije u prošloj godini.

Što se prvoga tiče, valja mi najprije s dubokom zahvalnošću istaći, da nam je visoka kr. zemaljska vlada i prošle godine pritekla u pomoć te nam i opet podijelila u ime pripomoći za izdavanje dalmatinskih statuta 5000 K., a za izdavanje „Kodeksa diplomatskoga“ 6000 K. Tako smo mogli izdati 2. svezak Mažuranićevih „Prinosa

za hrvatski pravno-povjesni rječnik“ i 7. svezak „Kodexa diplomatičkoga“. Osim toga je visoka kr. zemaljska vlada na molbu Akademije i za prošlu godinu podijelila potpuni dopust našem drugu profesoru I. Milčetiću, da može završiti svoje izučavanje glagoljskih spomenika. Pošto je on obašao sva mjesta, gdje ima glagoljskih spomenika, i ogledao sve glagoljske spomenike, za koje je mogao doznati, radi sada najprije na bibliografiji glagoljske književnosti, zatim će joj proučiti jezik i paleografiju, a onda će joj napisati povijest. Kolikogod visoko cijenimo svu tu brigu visoke kr. zemaljske vlade za nauku hrvatsku i koliko smo joj god zahvalni na svim tim doista velikim uslugama, što ih je učinila Akademiji, ipak ne smijem premučati, da još dosta teških nevolja tišti Akademiju. Za „Rad“ historičko-filologičkoga i filozofičko-juridičkoga razreda nagomilalo se toliko rasprava, da pisci moraju sada već i 4 godine čekati, da im radovi dođu na red, da se štampaju. Za buduću je godinu Akademija skupivši sve svoje sile odlučila izdati osim redovne dvije još jednu knjigu toga „Rada“, da toj nevolji bar donekle doskoči. Osim toga leži već godine i godine nagomilano mnogo gotove građe za „Monumenta“, za „Starine“ i za „Zbornik za narodni život“, koja se zbog nedostatnih materijalnih sredstava ne može izdati. Napokon za znanstvena istraživanja, koja imadu biti poglavito znanstvena istraživanja naše postojbine, možemo metati u proračun ciglih 600 K. na godinu. Svatko od nas osjeća onu neugodnu situaciju, kad se molbe za potporu od spremnih naših stručnjaka, koji su voljni raditi, zbog nedostatka sredstava moraju odbijati. Svih tih nevolja ne bi bilo ili ne bi bar tolike bile, da je i naša zemaljska vlada poput vlada drugih prosvijetljenih zemalja odmah od početka podupirala našu Akademiju, koja je, otkad po-

stoji, vršila dužnosti prema narodu i zemlji, koje inače vrše upravo same vlade. No Akademija je decenije bila upućena sama na se. Što se kroz toliko vrijeme propuštalo, može se sada bar donekle naknaditi tako, da nam visoka kr. zemaljska vlada osim potpore za određene svrhe podijeli još i stalnu godišnju potporu za naučne potrebe uopće, kojom bi Akademija mogla po volji raspolagati. Mi ćemo zamoliti visoku kr. zemaljsku vladu, da i to učini, te se pouzdano nadamo, da ćemo u budućoj svečanoj sjednici moći izvijestiti o povoljnom uspjehu naše molbe.

Osim rečene potpore kr. zemaljske vlade imala je Akademija prošle godine prihoda od temeljne svoje glavnice 16 993·74 K., od svojih kuća 15.118·89 K., od prodaje knjiga 5.940·37 K., — u svemu (uračunavši još druge manje prihode) 52.109·56 K., dakle za 203·61 K. više nego g. 1908.

Od ovoga prihoda potrošilo se na upravu, na uzdržavanje palače, na knjižnicu, arhiv i galeriju slika, na otplatu potresnoga zajma i na razne manje potrebe u svemu 11.023·41 K., na sabiranje građe i na znanstvena istraživanja 1.891·80 K., a na književne publikacije 31.429·61 K., — u svemu 44.344·82 K., dakle za 8.782·17 K. manje nego g. 1908. Potanji iskaz svih naših i troškova i prihoda bit će štampan u „Ljetopisu“ za g. 1909. Ovdje ću spomenuti samo to, da je u svoti potroška za sabiranje građe i za znanstvena istraživanja sadržana i svota od 400 K., kojom smo poduprli izdanje knjige „Povjestne crte o samostanskom III. redu sv. o. Franje po Dalmaciji, Kvarneru i Istri, i poraba glagolice u istoj redodržavi sa priložima“ od vrijednoga fra Stjepana Ivančića — pa svota od 600 K., koju smo doznali za naučna putovanja gg. dru. A. Forenbacheru i D. Hircu (svakomu po 300 K.).

Sama je Akademija s rečenim troškom izdala 11 svezaka svojih publikacija. U proračunu za g. 1909. nalazila se još svota od 2.500 K. za 32. svezak „Monumentorum spectantium historiam Slavorum meridionalium“, u kojem bi bio prvi dio „Monumentorum historiam Uscocorum illustrantium“, što ih je sabrao dr. Karlo Horvat, ali budući da se ta knjiga nije mogla za vremena doštampati, a vidjelo se i to, da rečena svota za nju ne bi dotekla, nije ta svota potrošena, nego je u proračunu za g. 1910. uvrštena u prihod, a u rashod svota, koja će doteći, da se rečeno djelo izda, te će to djelo izići među publikacijama Akademije g. 1910.

Ako se naznačeni prihod i rashod isporede, pokazuje se višak od 7.764·74 K. Ali valja na um uzeti, da je u ovoj svoti sadržano onih 2.500 K., što je bilo određeno za 32. svezak „Monumenata“, te će pomenutim načinom biti za nj i sačuvano; osim toga je u ovoj svoti sadržano 2.655·20 K., što je preteklo od godišnje subvencije kr. zemaljske vlade za izdavanje dalmatinskih statuta, s kojom je izdan 2. svezak Mažuranićevih „Prinosa za hrvatski pravno-povjesni rječnik“, te valja da se napose vodi u evidenciji; napokon je u ovoj svoti sadržano nepotrošenih 600 K. za nabavu umjetnina, što se takodjer ima napose voditi u evidenciji. — Pribroji li se rečeni višak od 7.764·74 K. k blagajničkoj zalihi, koja je po zaključnom računu od g. 1908. iznosila svotu od 54.372·55 K., izlazi svota od 62.137·29 K. U čitavoj ovoj svoti imaju već određenu svrhu, te valja da se napose vode u evidenciji ovi iznosi: 2.500 K. za 32. svezak „Monumenata“, 15.261·40 K. za dalmatinske statute, 4.150 K. za poseban svezak „Rječnika“, 700 K. za nabavu umjetnina, — tako da ostaje na slobodno raspo'aganje samo iznos od 39.525·89 K., dakle za 4.309·54 K. više nego na koncu g. 1908. To je naša

rezerva za sve slučajeve, bez koje ne smije biti nijedno uređeno gospodarstvo. Novci su uloženi na uložnicu Prve hrvatske štedionice br. 142.161.

Od svih zaklada, kojima upravlja Akademija, najvažnija je poradi svoje svrhe „zaklada za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu“. Ova je zaklada na koncu g. 1908. iznosila svotu od 35.390·34 K. (uloženu u jednu akciju Hrvatske eskomptne banke i na uložnicu Prve hrvatske štedionice br. 143.190), pa toliko iznosi i na koncu g. 1909., jer legat biskupa P. Guglera (2000 K. u obveznici zajedničke rente), koji bi se po zaključku skupne sjednice od 10. oktobra 1909. imao ovoj zakladi priklopiti, još sveudilj nije realiziran i jer su se kamate njezine priklopile onomu iznosu, koji je preostao od prihoda glavnice prošlih godina i kojim se napose upravlja. Ovaj iznos (uložen na uložnicu Prve hrvatske štedionice br. 142 160) dosegao je na koncu g. 1908. svotu od 3.218·60 K., a ove je godine s kamatama zaklade i s vlastitim kamatama pa s prihodom od prodaje knjiga izdanih dosad na trošak zaklade porastao na 4.948·60 K. Otuda je uzeta svota od 2·716·70 K., s kojom je ove godine izdana knjiga dra. T. Maretića „Naša narodna epika“, tako da je ostalo raspoloživo još 2.231·90 K. U svojoj skupnoj sjednici od 12. decembra 1909. stvorila je Akademija pravilnik, po kojem valja u napredak postupati kod raspisivanja natječaja za djela, što se imadu izdavati iz prihoda ove zaklade. Najznatnije su odredbe toga pravilnika ove: za sada će se svake druge godine izdati po jedno djelo, i to naizmjenice iz humanističke i iz matematičko-prirodoslovne struke; ova djela ne će dobivati besplatno ni članovi ni pretplatnici niti će se davati u zamjenu, jer bi u smislu zakladnice valjalo da Akademija zakladi povрати trošak za sve knjige,

koje bi za rečene svrhe preuzela; ali zato će cijena knjigama biti što je moguće niža (tako pomenuta Maretićeva knjiga stoji cigle 2 K. 50 fl.).

Za „zakladu generala M. pl. Crljena“, o kojoj je netom govorio g. predsjednik, primila je već Akademija od plemenitoga osnivača svotu od 18 000 K. u založnicama Prve hrvatske štedionice pohranjenim u Hrvatskoj eskomptnoj banci; od te svote nije još ništa potrošeno.

„Zakladi Julija Bubanovića za poticanje na učenje ruskoga jezika“ temeljna je glavnica, koja se sastoji od tri akcije Prve hrvatske štedionice, ostala netaknuta, a prihod je njezin u iznosu od 900 K. potrošen na nagrade onima, koji su na ispitu pokazali, da su dobro naučili ruski jezik. Ispit se vršio pred povjerenstvom, kojem su bili članovi T. Smičiklas kao predsjednik, prof. dr. Đ. Škarić kao ispitatelj i dr. G. Manojlović kao perovođa, i to pismeni dne 30., a usmeni dne 31. oktobra. Prijavilo se 7 kandidata, od kojih je k ispitu pripušteno 5, koji su svi stekli nagrade po 180 K. (3) ili po 90 K. (2), i to Biga V. svrš. pravnik, Čurčić N. stud. phil., Kožarić J. stud. phil., Ognjenović S. stud. phil. i Peunić A. stud. jur. Za buduće odlučila je skupna sjednica Akademije dne 12. decembra 1909., da se dvogodišnji prihod zaklade daje onomu kandidatu, koji na ispitu pokaže najbolje znanje ruskoga jezika, kao stipendija, da svoje nauke nastavi u Rusiji. Akademija je tu promjenu, na koju je ovlašćuje zakladnica, učinila zato, što je mislila, da će se tako bolje postizati ono, što je plemeniti pokojnik imao na umu, kad je tu zakladu osnovao.

Swota, što ju je Akademija namijenila za spomenik svomu osnivaču i prvomu pokrovitelju biskupu J. J. Strossmayeru, narasla je prošle godine s kamatama

na iznos od 6.042·74 K., a uložena je na uložnicu Prve hrvatske štedionice br. 127.328. Zaklada pak za spomenik dra. Fr. Račkoga, koja je na koncu g. 1908. iznosila 27.894·27 K., narasla je prošle godine s kamatama na iznos od 29.011·94 K., koji je uložen na uložnicu Prve hrvatske štedionice br. 127.329 i na uložnicu Hrvatske eskomptne banke br. 14.028. Ovdje dodajem još, da se želji „Odbora zagrebačkih gospođa za Strossmayerov spomenik“, da mu priopći svoje mnijenje o tom spomeniku, Akademija rado odazvala.

Glavna je imovina Akademije uložena u vrijednosne papire, koji su pohranjeni u kr. zemaljskoj blagajni, i u kuće. Imovina uložena u vrijednosne papire iznosila je prema iskazu računarskoga ureda kr. zemaljske vlade od 22. aprila 1909. na koncu g. 1908. ukupnu svotu od 738.550·01 K., kojoj valja pribrojiti još posebnu „zakladu Jugoslavenske akademije za osnutak umjetničkog razreda u proslavu 90. rođenog dana utemeljitelja biskupa J. J. Strossmayera“ u iznosu od 11.626·71 K., tako da je cjelokupna Akademijska zaklada uložena u vrijednosne papire na koncu g. 1908. iznosila 750.176·72 K., dakle za 9.795·85 K. više nego na koncu g. 1907. Vrijednost kuća naznačena je u inventaru prema faktičnom trošku s iznosom od 846.950 K., u kojoj je svoti uračunana i palača Akademije s iznosom od 520 000 K.

Osim ove imovine ima Akademija još znatnu zalihu svojih publikacija, koja je na koncu g. 1909. iznosila 111.020 svezaka u vrijednosti po knjižarskoj cijeni od 519.054·70 K.

* * *

O književnom radu Jugoslavenske akademije u g. 1909. čast mi je izvijestiti ovo:

Za publikacije razreda historičko-filološkoga primljene su u razrednim sjednicama ove rasprave i prilozi, i to:

a) za „Rad“:

Dr. Đ. Arnold: Monizam i kršćanstvo (čitao u svečanoj sjednici 20. marta 1909.).

V. Dukat: Život i književni rad Ivana Krizmanića (sjedn. od 9. juna 1909.).

I. Milčetić: O spljetskom književniku Juliju Bajamontu (sjedn. od 15. jula 1909.).

b) za „Starine“:

I. Milčetić: Šibenska pjesnička molitva iz 14. vijeka (sjedn. od 15. jula 1909.).

Dr. J. Bösendorfer: Diarium venerabilis conventus s. Crucis inventae Essekini intra muros ab a. 1686—1851. (sjedn. od 11. nov. 1909.).

Dr. N. Z. Bjelovučić: Dva dokumenta iz dubrovačke i poljičke republike (sjedn. od 4. dec. 1909.).

c) za „Građu“:

Dr. F. pl. Šišić: O Šporerovim novinama (sjedn. od 4. dec. 1909.).

Dr. Đ. Körbler: Život i književni rad biskupa Nikole Brautića Lopuđanina 1566—1632. (sjedn. od 4. dec. 1909.).

Za „Rad“ razreda matematičko-prirodoslovnoga:

Dr. V. Varićak: Matematički rad R. Boškovića, I. dio (sjedn. od 27. maja 1909.).

D. Hire: Revizija hrvatske flore, nastavak (sjedn. od 27. maja 1909.).

Dr. I. Hadži: Onto- i filogeneza Hidromeđuze (sjedn. od 4. jula 1909.).

Stj. Škreb: Utjecaj zemaljske rotacije na gibanje atmosfere (sjedn. od 13. nov. 1909.).

Dr. Stj. Bohnič ek: Kvadratne forme u algebarskim brojnim tjelesima (sjedn. od 13. nov. 1909.).

Dr. K. Babić: Prilog fauni Jadranskoga mora (sjedn. od 3. dec. 1909.).

U prvoj seriji svojih publikacija za g. 1909. izdala je Akademija:

1. „Rad“ knj. 176. (razredi historičko-filologički i filozofički-juridički 71.)

2. „Rad“ knj. 177. (razred matematičko-prirodoslovni 45.)

3. „Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena“ uređuje dr. D. Boranić, knj. 14. sv. 1.

4. „Građa za povijest književnosti hrvatske“ knj. 6. (Pisma pisana dru. Lj. Gaju i neki njegovi sastavci, 1828—1850., sabrao i uvodom popratio dr. V. Deželić).

5. „Prinosi za hrvatski pravno-povjestni rječnik“ napisao V. Mažuranić, sv. 2. (*čteta—grabež*).

6. „Ljetopis“ za g. 1908. sv. 23.

U drugoj seriji:

1. „Rad“ knj. 178. (razredi historičko-filologički i filozofičko-juridički 72.)

2. „Rad“ knj. 179. (razred matematičko-prirodoslovni 46.)

3. „Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika“ obrađuje T. Maretić, sv. 28. (5. šestoga dijela), u kojem su riječi od *micati* do *mjesto*.

4. „Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena“ uređuje dr. D. Boranić, knj. 14. sv. 2.

5. „Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae“ sv. 7. (koji sadržava listine iz vladanja kralja Andrije Mlečanina od g. 1290—1300.), uređio T. Smičiklas.

K tomu dolazi još na trošak „zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu“ izdana knjiga: Dr. T. Maretić, Naša narodna epika (Znanstvena djela za opću naobrazbu knj. 4).

Ove je godine (1910.) osim redovnih godišnjih publikacija: „Rada“ (5 knjiga, 3 razredâ historičko-filologičkoga i filozofičko - juridičkoga, a 2 razreda matematičkoga - prirodoslovnoga), „Rječnika“ (sv. 29.), „Zbornika“ (knj. 15.) i „Ljetopisa“ (sv. 24. za g. 1909.) i osim „Monumenata“ sv. 32. (u kojem će biti „Monumenta historiam Uscocorum illustrantia“ od dra. K. Horvata), koji je već g. 1909. imao izići, ali je prenesen na g. 1910. — Akademija odlučila izdati 8. svezak „Kodeksa diplomatskoga“, onda 3. svezak „Prinosâ za hrvatski pravno-povjestni rječnik“ od V. Mažuranića, pa 22. svezak „Starih pisaca hrvatskih“ (u kojem će biti „Bogatstvo i uboštvo“ od J. Kavanjina, što je već davno za štampu priredio prof. dr. J. Aranza).

Odbor za sabiranje spomenikâ tradicionalne literature primio je i ove godine iz različitih krajeva mnoštvo novih prinosa i nastavaka prije započetih radnja, koje će se sve objelodaniti u „Zborniku“, kad dođu na red. Osim toga počelo se sakupljanje folklorističke građe iz starih zapisa, te će se već u XV. knjizi „Zbornika“ štampati nekoliko priloga o narodnim lijekovima, čaranju, gatanju, zaklinjanju i t. d., što ih je iz glagoljskih rukopisa XVI. i XVII. vijeka pobilježio Akademik Rudolf Strohal. Neke stare ljekaruse, koje se nalaze u arhivu naše Akademije, priopćio je u XIV. knjizi „Zbornika“ prof. Mojo Medić poprativši ih obilnim stvarnim i jezičnim komentarom.

Budući da partija o pravu u našoj „Osnovi“ više ne odgovara suvremenim naučnim zahtjevima, odbor se

pobrinuo, da je zamijeni novim pitanjima o pravnom narodnom životu. Toga se posla prihvatio Akademik dr. Ivan Strohal te je najprije u raspravi „Ustanovljivanje prava, koje u narodu živi“ kritički osvijetlio Bogišićev kvestionar, po kojemu su u glavnom izrađeni pravni odsjeci u našoj „Osnovi“, a zatim se nekim drugim problemima iz ovoga područja zabavio u člancima: „Značenje riječi u pravu“ i „Pravo, koje u narodu živi“ (štampa se u XV. knj. „Zbornika“). Razloživši tako načela, kojih bi se imao držati novi kvestionar, dr. Ivan Strohal izradio je opsežnu „Osnovu za sabiranje građe o pravu, koje u narodu živi“, te je ona iz XIV. knj. „Zbornika“ preštampana u osobitu knjigu. Ovu dopunu sadašnje općene „Osnove“ Akademija će badava poslati svakomu, koji se za ovaj rad zanima te je voljan sakupljati građu iz pravnoga života narodnoga.

Dne 30. aprila 1909. proslavila je Akademija svečano u društvu drugih književnih i prosvjetnih društava hrvatskih devedesetogodišnjicu svoga počasnoga člana Ivana viteza Trnskoga, o čemu je štampano izvješće u „Ljetopisu“ za g. 1908. Osim toga bila je Akademija zastupana kod proslave stogodišnjice Gajeve u Krapini dne 15. augusta 1909.; kod otkrivanja spomen-ploče na kući, u kojoj je Gaj preminuo, u Zagrebu dne 22. augusta 1909.; kod otkrivanja spomen-ploče na kući, u kojoj se Preradović rodio, u Grabrovnici dne 29. augusta 1909.; kod proslave stogodišnjice rođenja Julija Slovačkoga u Lavovu od 29—31. oktobra 1909.; a telegrafički je pozdravljena Gajeva akademija u Ljubljani dne 7. novembra 1909.

O područnim zavodima Akademije: o knjižnici, arhivu i Strossmayerovoj galeriji slika čast mi je izvijestiti ovo :

Što se knjižnice tiče, sklopljeni su novi ugovori za zamjenu publikacija s redakcijom Srpskoga književnog Glasnika u Biogradu, s Ruskim fiziko-kemičkim društvom u Petrogradu, s društvom „Towarzystwo naukowe Warszawskie“, s Ukrajinskim naučnim društvom u Kijevu, s Politehničkim institutom u Petrogradu, s Inženerskim učilištem u Moskvi, s društvom „Accademia Virgiliana“ u Mantovi, a s Maticom je srpskom zamjena publikacija samo raširena. — S osobitom zahvalom spominjem, da su mnogi pisci, i domaći i strani, slali Akademiji svoja djela na poklon. Popis svih primljenih knjiga štampat će se u „Ljetopisu“ za g. 1909.

Arhiv i Strossmayerova galerija slika nijesu se prošle godine povećali. Ipak mi valja s velikom zahvalom spomenuti, da nam je poznati dobrotvor Akademije Rudolf grof Norman-Ehrenfelski poklonio portret svoj i svoje pokojne majke Marijane grofice Normann-Ehrenfelske rođene barunice Prandau, također odlične dobrotvorke Akademije. Portrete je naslikao J. Bužan, a namješteni su u svečanoj dvorani Akademije, gdje su namješteni portreti i drugih njezinih dobrotvora.

Smréu je Akademija prošle godine osim neprežaljenoga i nezaboravnoga svoga prvoga tajnika dra. Frana Vrbanića izgubila i najstarijega svoga člana dopisnika Hermenegilda viteza Jirečka, koji je kao član dopisnik filozofičko-juridičkoga razreda pripadao Akademiji od g. 1867., a proslavio se osobito kao pravni historik češki i slavenski brojnim djelima i raspravama pisanim na češkom i njemačkom jeziku, pa i hrvatskim je jezikom napisao raspravu u Književniku III. pod natpisom „Panonija u 9. stoljeću“. Sjetimo se još nedavno preminule odlične dobrotvorke naše gospođe Julijane Bogović, koja je za života poklonila Akademiji lijepu knjižnicu svoga pokojnoga supruga, a nije

Akademije zaboravila ni u odredbi svoje posljednje volje. Slava im svima!

Od novih članova izabranih u glavnoj skupštini dne 18. marta 1909. valjalo je prema čl. 9. pravilâ izbor Stefana S. Bobčeva, sveučilišnoga profesora u Sofiji, za člana dopisnika kao inostranca predložiti na odobrenje banu kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, što je i učinjeno, ali je to odobrenje uskraćeno (otpisom od 15. novembra 1909. br. 4.713 Pr.), te g. Bobčeva na žalost ne možemo držati za svoga člana.

U glavnoj skupštini od 11. marta 1910. izabrani su na tri godine: predsjednikom Akademije dojakošnji predsjednik Tade Smičiklas, prvim tajnikom dr. August Musić, a drugim tajnikom dr. Gavro Manojlović.

U istoj su glavnoj skupštini nadalje izabrani ovi novi članovi, i to:

1. pravi:

a) u razredu historičko-filologičkom dr. Ferdo pl. Šišić, sveučilišni profesor u Zagrebu;

b) u razredu filozofičko-juridičkom Vladimir Mažuranić, predsjednik kr. banskoga stola u Zagrebu.

2. dopisni:

a) u razredu historičko-filologičkom dr. Ivan Kasumović, realno-gimnazijski profesor u Zagrebu, i dr. Jovan Radonić, sveučilišni profesor u Biogradu;

b) u razredu filozofičko-juridičkom dr. Albert Bazala, sveučilišni profesor u Zagrebu.

Iza toga je pravi član Akademije Dr. Juraj Majcen čitao izvadak iz svoje radnje: „Temelji hipotezâ i matematičkih metoda za geometriju prostorâ sa 4 i više dimenzija“, koja će u punom opsegu biti štampana u „Radu“. Predavač se obazreo

na historičko postanje apstraktnoga smjera geometrije, kojim se u nauku počeo uvoditi pojam prostorâ s više dimenzija, pa je karakterizirao različne definicije i metode istraživanja ovoga smjera. Najvažniji je moment ovoga dijela nauke onaj, gdje se radi o upoznanju matematičke eksistencije viših prostora i prema tomu o opravdanju i koristi ovih apstraktnih tvorevina za razvoj razliĉnih grana matematiĉke nauke. Osim ovoga momenta, koji je pobliŹe istaknut, prikazana je još i protivnost, u kojoj se nalazi matematiĉko shvaćanje prema kritici filozofâ, gdje se osobito uzeo obzir na pitanje o broju dimenzija t. zv. n a š e g a prostora; iz ovoga se naime s filozofske strane izvodi neopravdanost onih matematiĉkih teorija, dok se s matematiĉke strane upravo uvodi mogućnost cijele pomenute apstraktne grane nauke. U opreci prema ovim zahtjevima teoretske nauke navedena su u predavanju nastojanja oko shvaćanja viših prostora, kako ih nastoji prikazati spiritizam, pa su hipoteze, koje se u ovom smislu javljaju, potpuno odijeljene od matematiĉki opravdanih procesa. TeŹište cijeloga pitanja postavljeno je upravo u zahtjev za što boljim ućvrćenjem matematiĉki mogućih hipoteza.

V.

ZAGLAVNI RAČUNI

za godinu 1909.

1. Prijegled

prihoda i rashoda Jugoslav. akademije za god. 1909.

A. Prihod.

	Proračun za g. 1909. K f.	Primitak g. 1909. K f.	Prema prora- čunu više (+) ili manje (—)
1. Četiri petine čistoga pri- hoda iz Akad. zaklade prema čl. 15. pravilâ .	16.800	16.993·74	+ 193·74
2. Potpora kr. zem. vlade za „Codex diplomaticus“	6.000	6.000	—
3. Potpora kr. zem. vlade za dalmatinske statute	5 000	5.000	—
4. Strossmayerova zaklada za galeriju slika . . .	868	868	—
5. Čisti prihod Akad. kuća, i to:			
a) Nadbisk. trg (1.200) 1.559·68			
b) Trg Franje Josipa br. 6. (4.954) 4.769·92			
c) Šenoina ulica br. 4. (1.855) 1.872·46			
d) Petrinjska ulica (6.791) 6.916·83	14.800	15.118·89	+ 318·89
6. Prihod od pretplate i prodaje knjiga . . .	4.500	5.940·37	+ 1.440·37
7. Kamate i drugi prihodi	—	2.188·56	+ 2.118·56
Svota	47.968	52.109·56	+ 4.141·56

Prelazni prihod.

	Proračun za g 1909. K f.	Primitak Izdatak g. 1909. K. f.	Prema prora- čunu više (+) ili manje (—)
1. Kuće (Nadbiskupski trg 1.104·32, — Trg Franje Josipa 3 009·76, — Se- noina ulica 1.271·54, — Petrinjska ul. 1.403·17)	—	6.788·79	—
2. Prihod iz zaklade za opću naobrazbu . .	—	2.716·70	—
3. Prihod Bubanovićeve zaklade	—	900	—
Svota . .	—	10.405·49	—
Ukupni prihod	—	62.515·05	—
Prijenos iz godine 1908.	—	54.372·55	—
Ukupno . .	—	116.887·60	—

B. Rashod.

I. Troškovi općeniti.

1. Uprava	5.180	4.566·29	— 613.71
2. Akademijaska palača . .	2.048	1.949·47	— 98.53
3. Knjižnica i arhiv . . .	1.644	1.640·20	— 3.80
4. Galerija slika	2.000	1.286·20	— 713.80
5. Otplate zajma	1.268	1.267·20	— 80
6. Razni troškovi	400	314·05	— 85.95
Svota . .	12.540	11.023·41	— 1.516·59

II. Troškovi za književni rad:

A. Sabiranje građe i znanstveno istraživanje.

1. Predradnje za izdavanje „Monumenata“	500	500.90	+ 70.90
2. Skupljanje građe za povijest hrv. književn.	200	200	—
3. Ekscerpiranje riječi za „Rječnik“	400	320.90	— 79.10
4. Prinos za znanstvena istraživanja III. razr.	600	600	—
5. Potpora fra. Stjepanu Ivančiću	200	200	—
Svota . .	1.900	1.891·80	— 8.20

B. Troškovi za akademijske publikacije.

	Proračun		Izdatak		Prena prora-	
	za g. 1909.		g. 1909.		čunu više (+)	ili manje (—)
	K	f.	K	f.		
6. „Rječnik“. Svez. 28.	4.400		4.289		—	111 —
7. „Ljetopis“ Svezak 23. za godinu 1908. . . .	1.100		1.545	16	+	445 16
8. „Rad“ I. i II. razred 2. knj. (176. i 198.).	4.600		4.452	79	—	147.21
9. „Rad“ III. razred 2. knj. 177. 179. . .	5.200		4.755	56	—	444.44
10. „Monumenta“, hist. vol. 32.	2.500		—		—	2.500.—
11. „Građa“ knj. 6. (Pisma Gajeva) . . .	2.300		3.071	73	+	771.73
12. „Zbornik za nar. život“ Knj. 14.	4.600		5.088	20	+	488.20
13. „Codex diplomaticus“ svezak 7.	6.000		4.508	77	—	1.491.23
14. Prinosi za hrv. pravno- povj. rječnik. Sv. 2.	5.000		2.344	80	—	2.665.20
15. Korektura	1.000		1.373	60	+	373.60
Svota	36.700		31.429	61	—	5.270.39
Sav trošak za knjiž. rad	38.600		33.321	41	—	5.278.59
Ukupni rashod	51.140		44.344	82	—	6.795.18

Prelazni izdaci.

1. Kuće	—	6.788	79	—
2. Ostali	—	3.616	70	—
Svota	—	10.405	49	—
Ukupni rashod	—	54.750	31	—

Prema tomu pokazuje se za godinu 1909.

A. Prihod	K 62.515·05
B. Rashod	„ 54.750·31
Ostaje dakle višak od . .	K 7.764·74
K tomu prijenos od g. 1908.	„ 54.372·55
Ostaje za prijenos u g. 1909.	K 62.137·29

U Zagrebu, dne 6. marta 1910.

Dr. A. Musić v. r.

Pregledali, s priložima isporedili i u redu pronašli.

U Zagrebu, dne 14. travnja 1909.

Prema čl. 15. pravilâ izabrani revizionalni odbor:

Dr. Ante Bauer v. r.

Dr. V. Varićak v. r.

2. Akademijske zaklade

koncem godine 1909. po iskazu kr. računarskoga ureda
kr. hrvat.-slav.-dalmatinske zemaljske vlade od 4. marta
god. 1909.

A. Općenita zaklada Jugoslavenske akademije.

	Krone
1. U hrvat.-slav. 4% rasteretnicama . . .	182.400.—
2. U ugarskim 4% rasteretnicama . . .	400.—
3. U ugarskoj 4% krunskoj renti . . .	57.900.—
4. U hrv.-sl. regalno-odštetnoj obvezanici . . .	8.800.—
5. U zadužnicama zajedničke papir. rente . . .	149.400.—
6. U zadužnicama austr. srebrne rente . . .	200.—
7. U obveznicama lutrijskoga zajma od godine 1860.	5.000.—
8. U učesnici lutrijskoga zajma od g. 1864.	100.—
9. U ugarskoj 4% zlatnoj renti	23.400.—
10. U založnicama I. hrvatske štedionice	111.800.—
11. U založnicama hrv.-slav. hipotekarne banke	144.200.—
12. U privatnim obveznicama	20.000.—
13. U dionicama društva „Associazione dalmatica“	40.000.—
14. U srećki brunšvičkoga zajma od 1. marta 1869.	70.—
16. U štedioničkim uložnicama	977·98
Ukupno	744.647·98

K tomu ostatak gotovine koncem
godine 1908. i tražbine zaklade od
Akademije sa 3.405·08

**Iznos faktičnoga imutka zaklade
na koncu godine 1909. 748.053·06**

prema K 738.550·01 godine 1908.

U gornjoj je svoti sadržana zaklada biskupa J. J. Strossmayera za uzdržavanje Strossmayerove galerije slika sa K 21.700 i zaklada baruna Gustava Hillepranda Prandau-a sa 24.400 K.

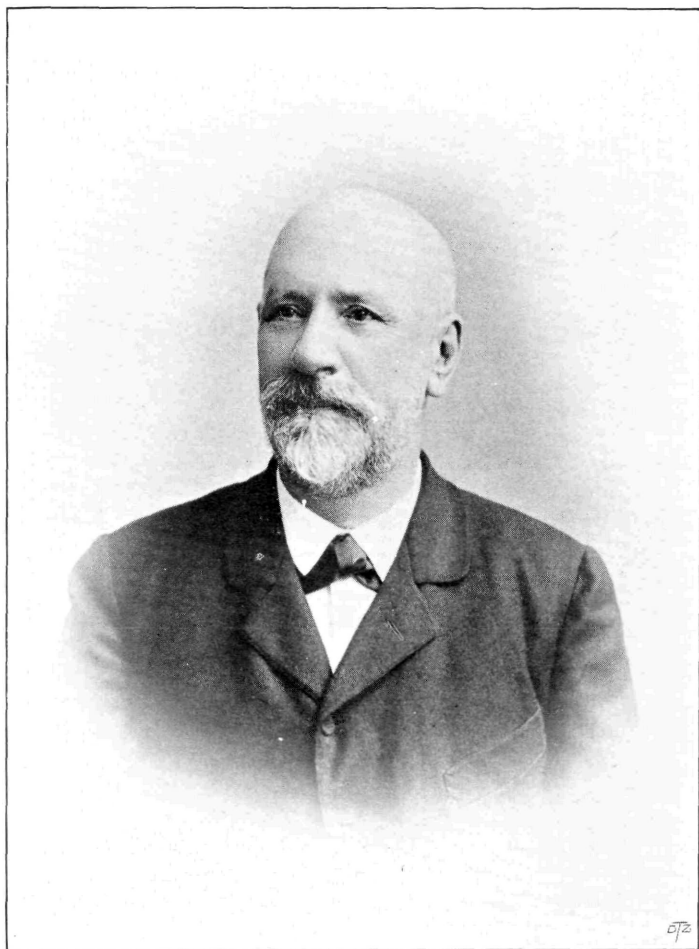
**B. Zaklada Jugoslavenske akademije za osnutak
umjetničkoga razreda u proslavu 90. rođendana
utemeljitelja Josipa Jurja Strossmayera.**

a) U efektima	K 11.930·08
b) U blagajničkom ostatku	K 265·50
Ukupno	K 12.195·58
prema iznosu	K 11.626·71
na koncu godine 1908.	

Nepokretni je imetak Jugoslavenske akademije na koncu godine 1909. ovaj:

1. Palača na Zrinjskom trgu br. 11.;
2. Kuća na Nadbiskupskom trgu br. 11.;
3. Kuća na Trgu Franje Josipa br. 6.;
4. Kuća u Šenoinoj ulici br. 4.;
5. Kuća na uglu Šenoine ulice br. 6. i Petrinjske ulice br. 46.

**Ukupna vrijednost akademijskih nepokretnina
računa se na koncu god. 1909. prema faktičnomu
trošku na 847.000 K.**

Dr. Kosto Vojnović

VI.

Dr. Konstantin knez Vojnović Užički.

Napisao Dr. Ferdo pl. Šišić.

Dr. Konstantin knez Vojnović Užički, pravi član Jugoslavenske akademije i mnogogodišnji redovni sveučilišni profesor na hrvatskom sveučilištu u Zagrebu, bješe potomak veoma stare i ugledne plemićke porodice. O tom kaže sin njegov, poznati naš književnik Dr. Lujo knez Vojnović Užički, ovo: „Kuća Vojnovićâ pripadaše najstarijemu hercegovačkomu plemstvu. Po turskoj najezi Vojnovići ostadoše kao tributarni knezovi u Popovu i Trebinju, dok se god. 1690. ne digoše protiv Turčina i ne staviše se sa onim zemljama pod zaštitu mletačke republike. Kroz XVIII. vijek zadobiše velika imanja u hercegovskoj oblasti, jedna se grana preseli u Ugarsku i Hrvatsku, gdje nošase barunsku titulu i tamo potkraj XVIII. vijeku izumre, a jedan ogranak starije grane pak pođe u rusku službu za vlade Katarine II. Vojnovići dadoše pet visokih oficira Rusiji, među kojima je najznamenitiji Marko, admiral i osnivač ruske crnomorske flote. Očev djed Đorđe bijaše također u ruskoj službi kao major, odigra znatnu ulogu u rusko-francuskim ratovima, te se oženi u Jakinu (Ancona) s contessom Angeli-Radovani.“

Dr. Konstantin knez Vojnović-Užički rodio se od oca Ivana, veleposjednika i vlastelina, te matere Katarine rođene pl. Gojković dne 2. marta 1832. u Hercegovom, u gradiću sagrađenu bosanskim kraljem Stjepanom Tvrtkom na ulazu u čarobnu Boku Kotorsku. Imao je i mlađega brata Đuru, višegodišnjega predsjednika dalmatinskoga sabora. Otac Ivan umre im još za njihova djetinstva, a kad im se potom mati Katarina preudala za pl. Pellegrinija, ostadoše braća Konstantin i Đuro pod isključivim skrbništvom svoje bake contesse Angelini-Radovani, talijanske plemkinje, koja ih odgoji u najgorljivijem katoličkom pravcu. Kao desetogodišnji dječak (1842.) prijeđe Konstantin u Dubrovnik, gdje se nastanio i neprekidno ostao sve do god. 1858. Razumije se, on se za to vrijeme mladosti svoje potpuno, da tako rečemo, podubrovčio, što mu je samo stim lakše bilo, što su i pređi njegovi naizmjenice stanovali u Dubrovniku i u Hercegovom, i što imadahu zemlje svoje tik uz dubrovačku među. To je važno za poznavanje njegova docnijega života.

Gimnazijske je nauke dovršio naš Kosta u Dubrovniku, u početku pod pijaristima (skolopima), a onda pod svjetovnim svećenicima. Glavni mu profesori bijahu: dum Đuro Pulić (religija), Marko Calogera pozniji biskup spljetski (filozofija), fra Lujo Ciurcia, kasnije arhiepiskop i apostolski vikar u Egiptu (matematika) i Dr. Rocci (za latinsku filologiju). Vjeroučitelju svomu dum Đuri Puliću bijaše najmiliji đak, a i imao je Pulić na njega najsnažnijega utjecaja sve do posljednjega daha; taj se utjecaj može po snazi svojoj uporediti s onim, što ga je kasnije vršio na nj na političkome polju dum Miho Pavlinović. Ispit zrelosti položio je Konstantin Vojnović sa sjajnim uspjehom dne 12. septembra 1850., a onda pođe u Beč, da ondje uči pravo (1851—1854). Kao

mlad pravnik upozna se u Beču s Vukom Stefanovićem Karadžićem, koji mu je docnije bio u Spljetu gost, pa onda i s austrijskim tadanjim glavnim ministrom Aleksandrom Bachom. Bach ga uze nagovarati, da uđe u državnu službu, no ponosni i samosvijesni Vojnović odgovori personificiranomu apsolutizmu: „Ja ljubim slobodu; bit ću ili advokat ili profesor!“ Pa tako je i bilo.

Dovršivši pravne nauke, vrati se Vojnović u Dubrovnik, gdje kao prislušnik stupi kod tamošnjega okružnoga suda u službu (19. aprila 1854. do 15. septembra 1855.). Godine 1855., dne 28. januara, vjenča se s gospođicom Marijom pl. Serragli, kćerju jednoga od najpoznatijih Dubrovčana onoga doba, Luja Serraglija, poznijega dugogodišnjega mu druga u dalmatinskom saboru i jednoga od vođa tako zvane autonomne (talijanaške) stranke u Dalmaciji. Još iste godine 1855. pođe s mladom drugaricom života u Mletke, koji su tada bili u austrijskoj vlasti, te se uze ondje spremati za pravničke stroge ispite. Dne 8. augusta 1856. steče doktorat prava na mletačko-austrijskom sveučilištu u Padovi, no u Mlecima ostade još do potkraj godine. Potom se vrati u Dubrovnik i započe advokatskom praksom u ondašnjega čuvenoga pravnika Dr. Radmillija. Postavši samostalnim advokatom, nagovoriše ga neki prijatelji, da zatraži stallum agendi u Spljetu, što on i učini. Vlada mu dade zatraženo advokatsko mjesto dne 20. marta 1858., pa tako Kosta ostavi toliko mu dragi Dubrovnik.

U ono doba bijaše Spljet glavna kula i sree dalmatinske talijanaške stranke, kojoj stajaše na čelu Bajamonti, čovjek energičan i od osobitoga dojma na sve one, s kojima bi dolazio u bliži dodir. Ne samo žiteljstvo talijanskoga materinjega jezika stajaše uza nj, nego i isto hrvatsko težačko po predgrađima spljetskim i u okolišu.

I u ovakom skroz talijanaškom Spljetu steče naš Kosta kao obrazovan čovjek i vrstan pravnik ubrzo velik glas govornika i odvjetnika, ali i nada sve i glas čovjeka korektna i poštena, a naročito u novčanim stvarima. Tako ga izabra onamošnja trgovačka komora već 2. marta 1859. svojim tajnikom, u kojem također svojstvu steče Vojnović neprolaznih zasluga izdavši prvo statističko djelo u Dalmaciji s natpisom: „Le condizioni economiche del circolo di Spalato negli anni 1861—1863“.

No rad se Vojnovićev nije samo ograničavao na odvjetništvo i tajništvo trgovačke komore. Sa svim žarom plemenite i zanosne duše svoje bacio se on i na političko polje s glavnim programom: sjedinjenje s Hrvatskom. Taj je istup našega Koste stim značajniji, što je u ono doba takav politički pravac bio skupčan upravo s najvećim pogiblima; tu nije odlučivala samo riječ, nego se s talijanaške strane radilo i kame-njem i nožem. Tako se zgodi, da je ne jednom prilikom nahuškana svjetina spljetska jurišala na kuću Vojnovićevu, kad bi on izvjesio hrvatsku zastavu. No tvrdoga uvjerenja njegova ne ušutka ništa. God. 1861., kad je ono vraćen ustav pa se opet sastaše sabori, napisa i izda Vojnović onda čuvenu brošuru: „Un voto per l'unione“, u kojem odlučno branijaše sjedinjenje Dalmacije s Hrvatskom na osnovu istorijsko-narodnoga prava, a u obliku federativnom. Taj spis, napisan klasičnom talijanštinom, postade programatičnim po čitav narodni hrvatski pokret u Dalmaciji, doživi čast polemike s Nikolom Tommaseom i sve do dana današnjega cituju ga u dalmatinskom saboru i u publicističkim polemikama kao sintezu cijeloga pitanja o ujedinjenju. Kako li bješe Vojnović prožet mišlju ujedinjenja Dalmacije s Hrvatskom, pokazuje nam, što se malo pred smrt, u svojoj dubrovačkoj dokolici, spremaše, da napiše

brošuru s natpisom: „Četrdeset godina docnije“, u kojoj namjeravaše ocrtati stanje toga pitanja prema godini 1861., kad ga bješe postavio; pokazati na promjene, koje se međutim zgodise, a i na napredak ili na nazadak narodne misli; a na kraju poželio je, da iznese svoje konkretne prijedloge o načinu, kako bi se sjedinjenje imalo izvršiti, kad mu kuene zgodan čas.

Razumije se samo sobom, odvaživši se jednom na sudjelovanje u javnom životu, Vojnović je morao potražiti i ono najkompetentnije mjesto, gdje će glas svoj pred licem čitava naroda podići; to je mjesto bilo dalmatinski sabor. U prvom zasjedanju njegovu nije sudjelovao, jer nije još imao tada zakonom propisanih trideset godina. Ali kod idućih izbora godine 1863. izabraše ga svojim zastupnikom veleposrednici kotorski (5. februara), pače dne 21. aprila 1864. grad Kotor predade mu začasno građanstvo. Sve do godine 1872. zastupao na saboru grad Kotor, a od septembra te godine zamijenio ga s Makarskom, gdje je 9. augusta 1873. izrekao glasoviti svoj programni govor, u kojem i opet najkrepće naglasi misao sjedinjenja Dalmacije s Hrvatskom. Makarska ga podjedno odabra i začasnim građaninom svojim. Rad Vojnovićev u dalmatinskom saboru od eminentne je važnosti za probuđenje hrvatske svijesti u Dalmaciji. Bješe vatren i ženijalan govornik, pun duboka uvjerenja i blistavih misli, a vazda se tiskao u prve redove najljuće borbe na hrvatsku narodnu stvar, ne mareći ni za kaku pogibao. S toga čeličnoga patriotizma, djelovanje mu na dalmatinskom saboru od godine 1863. go 1875. ispunjava neke od najsvijetlijih stranica tadanje narodne naše prošlosti. Pored Pavlinovića i Klaića, Vojnović je glavni vođa i pokretač narodne borbe, no ipak valja naglasiti, da se više priklanjao pobratimu Pavlinoviću negoli liberalističnom Klaiću.

Svakom prilikom, kad bi tko god ma samo trunom obijedio narod naš, on bi se digao, pa govorio snažno i iskreno.

Samo je po sebi jasno, da je tako izrazita ličnost morala izazvati pažnju đakovačkoga biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Već od god. 1864. nalazimo ih u međusobnoj prepisci, a ubrzo i u nekoj svezi u poslu naše Jugoslavenske akademije. Kako je poznato biskup Strossmayer kupio je dvjesta dionica Bajamontijeve „Assoziacione dalmatica;“ od tih darovao je Jugoslavenskoj akademiji stotinu komada. Tom prilikom (1866.), Vojnović je kao zastupnik Jugoslavenske akademije fungirao u Spljetu kod kompetentnih faktora. Dvije godine potom (1868.) i opet ga Jugoslavenska akademija opunomoći, da kao njezin povjerenik preuzme u Spljetu brigu oko sabiranja spomenika za naš narodni muzej.

Godine 1872., mjeseca maja i juna, proputovao je s pobratimom Pavlinovićem Hrvatsku i Slavoniju, pa tom prigodom posjeti biskupa u Djakovu. Po povratku u Spljet napisa poznate „Lettere della Croazia“, koje znatno dopriniješe poznavanju Hrvatske u Dalmaciji i uzajamnomu zbliženju duhova. Međutim se spremalo u Hrvatskoj znatan događaj: banu Mažuraniću uspjelo je oživotvoriti davnu misao i težnju biskupa Strossmayera, to jest otvoreno je godine 1874. kr. hrvatsko sveučilište Franje Josipa I. u Zagrebu. Uoči toga preznamenitoga događaja u našoj kulturnoj a i u političkoj nedavnoj prošlosti, biskup Strossmayer, duša čitave stvari, umah pomisli na Vojnovića kao na vrsnu profesorsku silu u juridičkom fakultetu. U prvi kraj imao je Vojnović predavati kazneno pravo, za koju se disciplinu naročito i spremio, no docnije bude ipak imenovan javnim redovitim profesorom građanskoga prava, dne 24. augusta 1874. Svojoj molbi, kojom je kompetirao za sveučilišnoga

profesora, priložio je ove radnje: Statističko-ekonomskoga i političkoga sadržaja bile su: „Un voto per l'unione“, „Le condizioni economiche del circolo di Spalato“ (dva svešćića), „Cenni statistico-economici sul circolo di Spalato“ (pet svešćića), pa „Lettere della Croazia“; juriđičkoga sadržaja bila je radnja: „Sulla convenienza dell'instituzione dei libri fondiari in Dalmazia“ (izišlo u časopisu „La voce dalmatica“). Zachuvši za svoje imenovanje, pođe u Zagreb i položi dne 9. oktobra na ruke barunu Mažuraniću prisegu, a tim činom nastupi službu.

Vojnovićevu se imenovanju obradova pravo reći čitav narod hrvatski, jer poznat i u najširim slojevima sa svoje odlučne borbe za narodnu stvar u Dalmaciji, svi su se s pravom nadali, da će taj oduševljeni zatočnik hrvatske ideje htjeti i umjeti razbuktiti u srcima zanosnih mladih slušača svojih plamen pravoga patriotizma. U najljepšim godinama svoga života — bile su mu tada četrdeset i dvije godine — ostavio je Vojnović milu svoju Dalmaciju, te se preseli u Zagreb, u metropolu hrvatskoga narodnoga života. Tim je činom zapravo ostavio sjajnu službu odvjetničku, u kojoj bješe već ubrao mnoge lovorike snagom riječi svoje i temeljitoga pravničkoga znanja, službu, koja mu je nesumnjivo obećavala povoljno materijalno stanje. No idealistički ga Vojnović pregorje, te se uspe na profesorsku stolicu na najvišem našem obučnom zavodu, da uz vrlo skromnu i čednu nagradu bude omladini uzdanici našoj učiteljem i odgojiteljem. Ova svijetla crta u značaju njegovu vrijedna je, da se vazda napose istakne.

Prvo (nastupno) predavanje držao je Vojnović 29. oktobra 1874. i to s natpisom „Postanak i prispodoba austrijskoga, francuskoga i pruskoga

zakonika“. To prvo predavanje, koje je Vojnović podjedno i odštampao u dalmatinskom listu „Pravo“, donijelo mu je i prvu neugodnost u sveučilišnoj službi. Budući da je u predavanju izrijeком istaknuo, kako će hrvatsko sveučilište pospješiti moralno sjedinjenje Hrvatske s Dalmacijom, dobio je poradi toga prezidijalnim otpisom banskim od 13. decembra 1874. (broj 1814) ukor; nema sumje, da to nije bio čin, koji je potekao iz inicijative Ivana Mažuranića. Ali Vojnovića nije taj ukor ni malo smeo i zaplašio. Još iste godine, kao prorektor, potaknuo je u akademickom senatu, u hrvatske vlade i u dalmatinskoga carskoga namjesnika baruna Rodića pitanje o polaženju hrvatskoga sveučilišta od strane dalmatinskih đaka; razumije se, sve je ostalo na papiru. Ipak Vojnović ne popusti, nego godine 1875. predloži dalmatinskomu saboru, čiji je član bio još u to doba, da budu određena stipendija za đake iz Dalmacije, koji će polaziti hrvatsko sveučilište; ali poradi poznata Ljubisina skandala nije mogao prijedlog biti podnesen, jer dalmatinski sabor bude najprije zatvoren, a onda raspušten. Kod novih izbora grad Makarska i opet ponudi Vojnoviću mandat, no on ga taj put s blagodarnošću otkloni. Odsada dalje, Vojnović se sav posvetio užoj našoj Hrvatskoj, gdje ga ubrzo okupiše razni poslovi.

U junu 1877. izabran bude od svojih sveučilišnih drugova rektorom za naukovnu godinu 1877/8., nakon što je ravno pred tim (1876/7.) obavljao funkciju dekana u juridičkom fakultetu. Instalacioni mu govor obrađivao je temu: „O zadaći našega sveučilišta, da uzgaja najviše ideale.“ U tom po njegovo mišljenje toliko značajnom govoru reče među ostalim i ovo:

„Nastojanje sadašnje, koje se opaža mal ne u svim učevnim zavodima, da se naime naučavanje odluči od

uzgoja, te da se školi prepusti samo prvo, ne osniva se na pravomu poznavanju čovjeka, ne postizava svoj cilj, kako ni sve ono, što je protunaravno, a u isto je doba pogubno. Ne možeš čovjeka prepоловити, secirati ga, kako čini anatom. Naučavaš li ga, ako i ne ćeš, a ti ga i uzgajaš; uzgajaš li ga, a to ga i podučaješ. Uzgoj nije nego harmonički razvitak svih moći, sila i sposobnosti prema konačnome cilju čovječjem. Tko podučava, goji um učenikov, a tim upliva na volju njegovu, ako je istina, da razum diktuje svoje propise volji, koja ih vrši. I zato je konačni cilj i nauke i uzgoja poznavanje istine i ostvarenja ove u životu, te obuzima čovjeka u svim njegovim odnošajima, da ga othrani za pravo čovječanstvo. A tko bi mislio, da se ima nauka odlučiti od uzgoja i ovo odlučenje tako razumjeti, da znanost ima apstrahirati od svake moralne istine, taj bi izrazio mnijenje najpogibelnije za pravi narodni napredak . . . Nije dosta gojiti znanost; bez moralne istine ova postaje oruđem kvara i zla. Ne da se razlučivati naučavanje od uzgajanja još manje u ono doba, na koje spada sveučilišna mladež od osamnaeste do dvadeset i četvrte godine, kad je uzgoj u gimnazijama, tim glavnim rasadnicima sveučilišta, tek za polu dotjeran, te zahtijeva dalje obrađivanje, ne će li mladice, zapostavljene i zanemarene, poginuti budi od leda budi od žege. Tim manje se dade to nenaravno razlučivanje obaviti, što je uzgoj posao cijeloga života čovječjega. A taj trajni karakter uzgoja upućuje nas neophodno na nadzemni život, u koji se njeni plodovi беру; drugačije bi život čovječji bio niži od života cvijeta, čije se sjeme u novi cvijet pretvara, a njegov bi ideal bio grob, u koji se njegovi ostanci ukapaju, uz smiješni pozdrav pepelu njegovu: „sit tibi terra levis“; drugačije bi zadaća bila zamjenito ukapanje starog naraštaja kroz mladog. Tada

bi najmudriji filozof bio onaj, koji reče: „edamus et bibamus“ s onim, što slijedi.“ Uzgoj pak, što ga Vojnović traži u svim školama od najnižih pa do najviših, uzgoj je kršćanski. On kaže u svojem govoru: „Osnivajući se na iskustvu stoljeća, koja nam kažu, kakove je plodove kršćanska pedagogika za devetnaest stoljeća donijela u čitavoj civilizovanoj Evropi, a napose domovini našoj, možemo tvrditi, da svaka odgoja, koja bi u Hrvatskoj apstrahirala od kršćanskih ideala, koja bi i negativnim načinom mukom mimoišla čimbenike kršćanskoga uzgajanja, koja bi mislila, da učitelji mogu bez Boga i bez Krista Gospoda hrvatskoj mladeži budi u pučkim, budi u srednjim školama udariti temelj odgoja, osujetila bi najglavniju zadaću sveučilišta, dapače odrezala bi žile stablu hrvatske kulture, te bi ubila u povelju za Boga i za domovinu mladence naše.“ A onda: „Ja ne znam što mogu prigovarati kršćanskoj gojidbi neki privrženici pozitivnih znanosti, kad se u sinove te gojidbe broje: Kopernik, Galilei, Newton, Bošković, Laplace, Secchi itd. Ona nije nikad podrezivala krila poletu genija čovječanstva, nego je samo bdila, da ga ne strovale ili ne unesreće Ikarovi ili Prometejevi pokusi.“

Eto, u tim karakterističnim riječima najbolje se ogleda duša Vojnovićeva, toliko zauzeta za sveučilišnu mladež. Koliko li ju je ljubio, koliko li se za nju starao, pokazuju riječi njegove izrečene još u prvom nastupnom predavanju, kojima ostade kroz cijelo vrijeme aktivnoga boravka na sveučilištu vjeran: „Ja vam pružam prijateljsku ruku,“ uskliknu profesor svojim slušačima, „i otvaram vam svoje srce. Ja ljubim mladež i ljubio sam ju uvijek, jer ljubim domovinu svoju, jer ne samo da na mlađima svijet ostaje, nego na sreću mladeži počiva i budućnost domovine. Znam, da se ponosite hrvatskim imenom, hrvatskom vašom domovinom i

kraljevinom; znam, da ste spremni za nju svaku žrtvu podnijeti. Vi stvarate danomice ljubljenu Hrvatsku. U vas je lijek, da ju ovjekovječite, da joj vratite život, koji vam je ona dala. Vas ide čast tu ogromnu zadaću riješiti: da se Hrvatska uporedi brzim koracanjem na putu prosvjete s izobraženim narodima srednje i zapadne Evrope, ili da za uvijek izgubi samostalnost svoju: Vas, da joj se tuđinci pred pragom njezinim poklone i da se uvjere, kako i maleni narod, samo neka je samosvijestan, izobražen i čudoredan, može mirno i neustrašivo u svoju budućnost pogledati, nju čekati i dočekati.“

Nu posebnu je pažnju vazda posvećivao mladeži hrvatskoj iz Istre i Dalmacije. Pa tako i vidimo, gdje je kao rektor prvi uzeo nastojati o bližem reciprocitetu između našega sveučilišta i austrijskih. Izradio je opsežnu spomenicu o željama našega sveučilišta, te ju je potom podastro banu Ivanu Mažuraniću. U istoj se stvari međutim i privatno obratio na tadanjega austrijskoga ministra za bogoštovlje i nastavu dr. Karla pl. Stremayra, šta više, kasnije ga je naša vlada u tom poslu poslala u Beč, gdje je lično ne samo kod ministra Stremayra zastupao prijedloge našega akademičkoga senata istaknute u gornjoj spomenici, nego je u tom predmetu bio primljen i u audijenciju kod Njegova Veličanstva. To je njegovo nastojanje urodilo time, da su Previšnjim riješenjem od 25. oktobra 1878. prije svega slušačima našega juridičkoga fakulteta iz Hrvatske i Slavonije zajamčene one prednosti, što su ih prije uživali slušači pravoslavne akademije, a onda su prenesene i na slušače iz Istre i Dalmacije, ali uz taj dodatak, da imadu sudstvene i državno-znanstvene ispite a i stroge ispite položiti na austrijskim sveučilištima, ako žele polučiti kakvu državnu ili javnu službu u zemljama onkraj Litave. Nadalje dopušteno je slušačima

iz Dalmacije i Istre, da mogu u našem sveučilištu uživati državne stipendije, a kandidatima srednjoškolskoga učiteljstva konačno, da mogu polaziti naš mudroslovni fakultet, ali da prema naukovnom redu u Austriji moraju jednu godinu trogodišta (sada četverogodišta) provesti u kojem austrijskom sveučilištu, gdje imadu i učiteljski ispit za srednje škole polagati. Kak je poznato, do danas nijesmo u pitanju reciprociteta našega sveučilišta doprli dalje.

U isto vrijeme bude Vojnović izabran predsjednikom odbora za prijenos Preradovićevih kostiju u domovinu, pa je svoju zadaću časno izvršio dne 14. jula 1878.

Međutim se dao Vojnović i u novoj svojoj postojbini na polje političko, jer kako je u njemu bilo srce široko, koje je tako živo kucalo za domovinu i narod hrvatski, kao da mu isključivo djelovanje sa sveučilišne katedre ne bijaše dovoljno. Pristao je uz onu stranku, koju je držao najpravednijom i po domovinu hrvatsku najkorisnijom. Uz nju pristade svim žarom plemenite svoje duše, tako da joj bude jedan od glavnih predstavnika i vođa, ali i jedan od njenih ponajglavnijih govornika.

Vojnović je sjedio u hrvatskom saboru kroz dvije periode 1878.—1881. i 1881—1884. U prvoj zastupao je virsko-novigradski kotar, a u drugoj đakovački. U prvoj periodi sudjelovao je kao član odbora za adresu, pače on je bio njen izvjestitelj u saboru. Podjedno je izabran u kraljevinski odbor za produljenje financijalne nagode s Ugarskom. Poslije dugotrajnih prijevora u Pešti i Zagrebu, Vojnović se ne složi sa stanovištem većine, već izradi posebni svoj votum separatum protiv nove nagode, ograničene na 45% naših prihoda za pokriće autonomnih potreba i na nov ključ za zajedničke troškove. Taj svoj votum separatum obrazložio je u saboru dva puta, 16. juna 1880. kroz dva sata i po,

te 22. juna, kad je odgovorio na učinjene mu prigovore. U isto vrijeme potpisao je prijedlog dvadeset i četvorice zastupnika, da se dokine tečaj mađarskoga jezika za financijske činovnike u Zagrebu („Davidova škola“) kao povreda nagode. O svom djelovanju u saboru u to doba zabilježio je Vojnović sam ovako: „Valjda u ovom znamenitom zasjedanju najvišu po meni mogućnu djelatnost sam razvio na političkom polju. Hoće li ona prestati, ili se dalje razviti, prepuštam Božjoj Providnosti, kojoj hvala i slava na snazi, koju je ona meni slabiću podijelila.“

Kako je poznato, za toga je saborskoga zasijedanja došlo do secesije kod većine. Sada postade „Obzor“ od 1. jula 1880. organom opozicije, koja se prozvala „nezavisnom narodnom strankom“. Njen program izradio je Vojnović, a podjedno ga drugovi u klubu izabraše svojim potpredsjednikom. U idućoj sesiji, u junu 1881., držao je Vojnović govor o riječkom pitanju, i premda mu je govor bio vrlo umjeren, ban Ladislav grof Pejacsevich ipak ga poslije sjednice pozove k sebi na privatni razgovor, u kojem mu nagovijesti suspenziju od službe i plaće, na što mu Vojnović smiješeći se odgovori, da ga ne drži takovim, da će to učiniti. No tako se odista i zgodi. Dne 8. augusta bude Vojnović banskom odlukom suspendiran od službe i plaće, te protiv njega određena disciplinarna istraga s motivacijom, što se tobože prigodom zagrebačkih gradskih izbora istaknuo vladanjem nekorektnim, a osim toga uopće takovim, koje njegovu zvanju ne dolikuje, te se za valjan odgoj mladeži upravo pogibeljnim pokazuje. To bansko riješenje primi Vojnović sasvim hladokrvno dne 12. augusta, očekujući disciplinarnu istragu, koja je izvršena 28. septembra. No odmah se pokazalo, da ona ne može iznijeti povoljnijih za vladu rezultata. Sada

dozove ban Pejacsevich Vojnovića k sebi, te mu stavi alternativu: ili se odreći zastupničkoga mandata, ili biti otpušten. To je zacijelo bio najkritičniji čas u životu Vojnovićevu: imao je da bira između poštenja političkoga i bijede. On odabere bijedu, ne pokorivši se banovoj želji. Sam o tom kritičnom času piše u svojim bilješkama, kako nije klonuo, „jer volio sam da spasem poštenje svoje, ugled moga zvanja pred omladinom, negoli da se iznevjerim svojim izbornicima, a stranci našoj zadam teški udarac“. U to je došlo do novih saborskih izbora. Vojnovića izabere 13. septembra 1881. Đakovo, te on ulazi u novi sabor ponosne glave, još uvijek suspendiran od službe i plaće. Banu Pejacsevichu ne preostade drugo, već da popravi, što je pogriješio na nedužnom čovjeku, i dne 11. marta 1882. opet ga uspostavi u sveučilišnoj službi, ali ga podjedno opomene, da ne vrši na slušače nikake političke impresije. „Premda je moja zastupnička nepovredivost“ — zabilježi tom prigodom Vojnović — „bila povrijeđena prijetnjom strožih mjera, ako bih ja utvrdio omladinu u otporu protiv državnih institucija, ipak sam nastojao svoje zastupničke dužnosti po svojoj savjesti ispunjavati tjerajući onu umjerenu opoziciju, koju sam vodio i prije svoje suspendacije.“

I za te druge saborske periode Vojnović se ističe kao jedan od najžilavijih debatera manjine, a navlastito je i opet poveo riječ o riječkom pitanju. Uspjelo mu je, da je sve saborske stranke složio u priznanju, da je Rijeka cjeloviti dio kraljevine Hrvatske, i govorio o tom predmetu. Šta više, sabor ga potom odabere u onaj kraljevinski odbor, koji je imao s Ugarskom raspraviti kobno riječko pitanje. No videći, da su stvari tada po nas stojale vrlo traljavo, uze preporučivati, da se ne urgira sastanak kraljevinskih odbora, znajući dobro, da ili se

ne bi polučio nikaki uspjeh, ili pače upravo škodljiv po Hrvatsku.

Međutim nastala promjena na banskoj stolici i u decembru 1883. otvorila sabor novi ban grof Khuen-Héderváry. I opet izradi Vojnović adresu u ime nezavisne narodne stranke, a branio ju je u saboru značajnim govorom (15. januara 1884.). Taj govor zajedno s adresom objelodanjen je onda štampom u zasebnoj brošuri: „Što hoće nezavisna narodna stranka“, te se i opet uzeo smatrati programom stranke. U to se u maju 1884. sastadoše u Pešti oba kraljevinska odbora za riješenje riječkoga pitanja. I sada ostade Vojnović sa svojim mišljenjem u manjini, pa stoga dade votum separatum u smislu, da se u potankosti riječke autonomije nema ulaziti sve dotle, dok Ugarska ne priznade prava Hrvatske na Rijeku. No nešto znatnije za naša prava nije se dalo postići. Vojnović vidio je glavni razlog te narodne nedaće u stranačkoj razrožnosti. Stoga uze raditi oko zbliženja raznih opozicionih stranaka, no bez uspjeha. Kad je zatim ban grof Khuen-Héderváry raspustio sabor i raspisao nove izbore, zabilježi Vojnović ove značajne riječi: „Vidjevši rascjepkanost malo ne neizlječivu stranaka i osujećeno svako moje nastojanje za slogu raznih frakcija opozicije u oči pogibli, koja je prijetila samostalnosti Hrvatske, dao sam se samo za nevolju opet kandidirati u Đakovu, da mi se ne bi predbacilo, da sam ostavio na cjedilu svoj izborni kotar, i da ne bih pravio neprilika ljubljenoj svome ocu i biskupu. Bio sam u Dubrovniku, te sam uživao zemaljski raj u čarobnom Gružu, kad mi dođe vijest, da sam na izbornom polju propao za jedan glas, samovoljno oduzet meni, a upisan na korist vladinog kandidata po povjerenstvu. Zahvalio sam i zahvaljujem bežjoj Providnosti na tom lijepom daru.“

Odsada unaprijed Vojnovićevo je političko djelovanje ograničeno na pohađanje klubskih sjednica, u kojima je preporučivao, da bi nezavisna narodna stranka poduprla akciju centra, što ga tada osnovaše grof Ivan Drašković i barun Jovan Živković. Podjedno nije napustio ni ideje zbliženja i sloge između ostalih političkih frakcija; „ali doktrinarni prigovori“ — bilježi on — „stali su na put svakoj složnoj akciji stranaka, a stranka prava nije se htjela udaljiti ni za dlaku od svoga negativnoga stanovišta.“ Poradi toga Vojnović je upravo očajavao, a to stim više, što se približavao čas, kad će sabor hrvatski primiti novu financijsku nagodu s Ugarskom. Kad se to zbilo, zabilježi Vojnović ovako: „Osvjedočen dugim i teškim iskustvom o (bar za koje vrijeme) neizlječiv sti nesloge u našoj političkoj inteligenciji; videći, da svaka stranka gleda više, da pravi kapital za svoj teoretički program, a ne će da nastoji spasiti na praktičnom polju svagdanje borbe ono, što se dâ spasiti od naših političkih pravica na korist stradajućemu narodu; bivši potpuno zavladao politički besplodni doktrinarizam: odlučio sam ostaviti i onako ograničeno političko polje, netom hude po saboru prihvaćeno tobožnje saniranje nagode, s kojim će započeti nova politička faza, u koju ne ću dalje uticati.“ No kad je Vojnović vidio, kojim su smjerom pošli naši javni poslovi, osjeti, da mu patriotska dužnost ne može dopustiti, da se sasvim na stranu povuče. „Nisam mogao,“ bilježi on, „ni smio potpuno ostaviti političko polje posred sve to dubljega propadanja samostalnosti Hrvatske kroz Héderváryjevu vladu i saboru po njemu stvorenom. Slijedio sam zato nastojati iz petnih žila, da bi se sjeдинile neodvisna narodna stranka, nezavisni Srbi i centrum.“ Ovo se odista dogodi u junu 1887., i to na osnovu programa, što ga je izradio Vojnović. No već

u najkraće vrijeme nestade te složne stranke: prvi morao ju je po višem nalogu ostaviti grof Ivan Drašković, a onda je napustiše neki neodvišnjaci, dok Srbi uopće nikad i ne potpisaše zajedničkoga programa. U tom potpunom stranačkom kaosu obavljani su novi izbori (god. 1887.). Vojnović je i taj put kandidirao u Đakovu, i to u prvom redu zato, da mu se ne uzmogne spočitnuti, da je on kriv gubitku kotara. Razumije se, on pade. Kad mu se zatim i opet izjalovi sav trud, da okupi oporbene redove u jednu složnu vojsku, on se konačno godine 1888. povuče s političkoga polja, na kojem je kroz toliko godina radio po najboljem uvjerenju i znanju, a na korist Hrvatske.

Za vrijeme tih političkih trzavica, Vojnović bježe okupljen i na drugoj strani.

Godine 1877. izabran bude potpredsjednikom odbora za proslavu 50-godišnjice biskupovanja pape Pija IX., te je predveo deputaciju u Rim i ondje je pred Svetim Ocem u Vatikanu pročitao adresu. Koliko li je Vojnović bio uvažena ličnost u Vatikanu, najbolje nam pokazuje, što mu je za svetkovanja srebrnoga pira (27. januara 1880.) kardinal i državni tajnik Nina poslao čestitke pape Leona XIII. s velikom slikom Svetoga Oca, koji ju je svojeručno potpisao uz motto: *Exurge Domine, adjuva nos*. U isto vrijeme dobio je na prijedlog biskupa Strossmayera konturski krst reda sv. Grgura Velikoga. Kad je malo zatim stigao u Zagreb papinski pronuncij kardinal Jacobini (od 7. do 13. septembra), izvijestio ga je Vojnović o stanju crkve u Hrvatskoj i poslao novinama rimskim „*Osservatore Romano*“ odljji dopis o značenju kardinalova putovanja i o zadatku katoličke Hrvatske i Dalmacije na Istoku. Slijedeće godine 1881. mjeseca juna pošao je s biskupom Strossmayerom u Rim kao član odbora za hodočašće. Tom

prilikom primio ga je s Poljacima knezom Adamom Sapiehom i grofom Stanislavom Tarnowskim u privatnu audijenciju Leon XIII. No tužna ga jedna zgoda doskora opet donese u Rim. Ovdje je naime dne 26. maja 1883. umr'o ljubljani njegov profesor na dubrovačkoj gimnaziji don Đuro Pulić. Kako ga je pokojnik odredio za uređivača svoje ostavštine, morao se zadržavati u vječnom gradu od 9. do 22. augusta. Tom prilikom, dne 18. augusta, i opet ga primi Leon XIII. u privatnu audijenciju, a sutradan ga pričesti u privatnoj kapeli u Vatikanu. Posljednji put bješe Vojnović u Rimu s biskupom Strossmayerom u aprilu 1888., pa je tada i opet Sv. Ocu pročitao jednu hodočasničku adresu. No Vojnović nije samo na taj način pokazivao veliku privrženost svoju apostolskoj stolici. On je u isti mah pisao o papinskom pitanju razne članke po novinama. Upravo taj njegov rijetko iskreni katolicizam bješe razlogom, da je 30. juna 1881. postao članom filozofičke akademije sv. Tome Akvinskoga u Rimu, a godine 1883., dne 22. oktobra, „confrate di S. Gerolamo“.

Poslije njih pak odabere ga članom svojim i naša Akademija. Glavna skupština od 27. novembra 1889. izabere Vojnovića članom dopisnikom, nakon što je on dne 9. marta 1889. kao gost čitao raspravu: „Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru s obzirom na ostalo crnogorsko zakonarstvo“, koja je zatim i štampana u „Radu“ (knj. 96.). Izboru svomu za člana naše akademije Vojnović se veoma obradovao. „Istisnut silom događaja,“ bilježi on, „od političkoga polja, odlučio sam ovo snage i života, koje će mi Bog dati, posvetiti knjizi pravcem, koji odgovara mome zvanju na slavu Njegovu.“ Izbor njegov proglašen je javno na svečanoj sjednici Jugoslavenske akademije dne 30. novembra 1889. „Sve moje nastojanje ide na to,“ ubilježi Vojnović

tom zgodom, „da se pokažem dostojnim te časti, te da ovo malo snage, koje mi ostaje, posvetim knjizi i sve revnijem izvršivanju svojih učiteljskih dužnosti na slavu Božju i na korist Hrvatske.“ Skoro potom, dne 19. juna 1890., čitao je Vojnović u sjednici filozofičko-juridičkoga razreda drugu svoju radnju „O državnom ustroju republike dubrovačke“ (Rad knj. 103.), nakon koje bude u glavnoj skupštini od 4. decembra 1890. izabran pravim članom.

Koliko ga sve to razdragalo i obradovalo, nenadani mu jedan događaj zadade težak udarac. Iz nama danas još nepoznatih razloga, to jest onih, što ih je ban grof Khuen-Héderváry podnio-Njeg. Veličanstvu, bi Vojnović dne 5. marta 1891. trajno umirovljen. Tu neugodnu vijest dojavio mu je drug i prijatelj, tadanji rektor Natko Nodilo, već dne 8. marta 1891. „Dobri Bog mi dade snagu,“ bilježi Vojnović, „da mirno primim vijest, koja u jedan tren prekine i preokrene svu egzistenciju moje obitelji. Još teži bi udarac, kad mi vlada, odmjeriv mirovinu, otkinu deset godina službovanje, koje sam bio stavio za uvjet, kad mi bijaše ponuđena sveučilišna stolica i koje mi je bio kralj potvrdio svojom odlukom od 1. augusta 1875. Nikakva povoda, a kamo li uzroka, ne dadoh toj nepravednoj odluci. Ne bijah niti saslušan od vlade, niti ona navede bud kojih razloga. Sva je prilika, da moja vjerska načela i moje prijateljstvo s biskupom izazvaše taj udarac, kako poluslužbeni osječki list to izjavi. Kita odličnih prijatelja od svih strana, navlastito iz Dalmacije, izraziše mi svoju sućut. Mojoj djeci ostavljam ova pisma.“ Da ublaži nemili udarac, akademija naša izabere Vojnovića svojim tajnikom (30. decembra 1891.), ali poradi zdravstvenih razloga bude Vojnović prinuđen, ne samo da napusti to mjesto, već da se uopće iseli iz Zagreba. On oda-

bere mili svoj Dubrovnik, komu i posveti posljednje dane svoga života. Pred odlazak iz Zagreba bilježi ovo: „Do malo dana ostavljam Zagreb, poslije šestnaest godina i osam mjeseci prebivanja. Ako sam učinio kakva dobra, to stavljam na božji oltar i poklanjam Bogu. Za sve moje grijehe pitam mu proštenje, te izručujem sudbinu svoju i sve moje obitelji Njemu, da On njom upravlja, kako bude dobro za slavu božju i za korist naše mile domovine i za spas naših duša.“

Doselivši se u Dubrovnik, Vojnović se od god. 1892. do 1902. posvetio advokaturi, ali uz to još i istraživanju ustavne, pravne, trgovačke i socijalne politike dubrovačke republike. Plodove toga neumornoga i savjesnoga rada redom je objelodanila naša akademija, i to u „Radu“: „Sudbeno ustrojstvo republike dubrovačke“ (knj. 108., predano u sjednici od 22. oktobra 1891.; knj. 114., predano 2. jula 1892.; knj. i 115., predano 14. jula 1892.) u tri dijela; prvi ide od god. 1272. do 1459., drugi od 1460. do 1667., a treći od 1667. do 1808. Zatim: „Crkva i država u dubrovačkoj republici“ u dva dijela: „Stanje dubrovačke crkve u XVI. i XVII. vijeku“ („Rad“ knj. 119., predano 12. aprila 1893.) i „Odnosaji crkve s državom“ (knj. 121. predano 12. aprila 1893.); „Državni rizničari republike dubrovačke“ (knj. 127., predano 17. novembra 1894.) i „Carinski sustav dubrovačke republike“ („Rad“ knj. 129., predano 23. oktobra 1895). Pored tih rasprava Vojnović je još izdao iz dubrovačkoga arhiva mnoštvo građe, kojom se dašto poslužio u svojim radnjama. To su „Bibliografski pabirci iz dubrovačkihjeh arkiva“ („Starine“ knj. 27.), „Prilozi k arhivalnijem pabircima dubrovačkihjem“ („Starine 28.), i „Dodatak

raspravi: Državni rizničari republike dubrovačke“ („Starine“ knj. 28.). Napose pak odštampane su mu u akademičkoj zbirci „Monumenta historico-iuridica Slavorum meridionalium“ vol. VII. njegove: „Bratovštine i obrtne korporacije u republici dubrovačkoj od XIII. do konca XVIII. vijeka“; u Zagrebu 1899., s vrlo važnom i vrijednom uvodnom raspravom.

Tim opsežnim i temeljitim radom Vojnović je prvi osvijetlio one strane dubrovačke prošlosti, za koje dosada nitko mario nije. Što je Konstantin Jireček za političku prošlost republike sv. Vlahu, ono je u neku ruku Vojnović za unutarnju, poglavito sudbeno-upravnu.

Koliko li su ga Dubrovčani cijenili, vidi se po tome, što ga 11. januara 1902. veleposrednici izabraše u dalmatinski sabor. No već ostarjeli i bolešljivi nekadanji prvak ne uzmože nikad više ući u onu dvoranu, u kojoj je punih dvanaest godina odjekivao njegov moćni i melodični glas. Još se u maju 1901. razbolje, a ne oporavi se nikad više. Pred smrt još osobito ga odlikova Sveta Stolica. Prigodom 70-godišnjice njegove papa Leon XIII. odlikova ga dne 22. februara 1902. kavaljerskim krstom reda Pija IX.; to je odlikovanje stim znatnije, što je Vojnović prvi Hrvat, koji ga je dobio.

No ubrzo potom morao je izmijeniti svijetom. Okružen vjernom ženom drugaricom i djecom, sinovima Ivom i Lujom, te kćerkom Katicom, a utješeno naročitim apostolskim blagoslovom Sv. Oca, ispusti plemenitu dušu svoju u Dubrovniku dne 20. maja 1903., uoči Spasovdana, dva mjeseca prije Leona XIII. —

Upoznali smo se s Vojnovićem rodoljubom i naučenjakom; sada da ga još vidimo kao čovjeka.

Kosta Vojnović bješe odlučan i oduševljen Hrvat. U kući se njegovoj vazda govorilo hrvatski, a talijanski

i francuski više vježbe radi. Još šezdesetih godina svrati baš stoga na se pozornost Splječana. „Koji su ga šezdesetih godina poznavali i viđali u Spljetu,“ priča jedan znanac njegov, „okružena na javnim šetalištima od njegove djece, ne zaboraviše ga nikad. Talijanska stranka bješe bijesna na svaku hrvatsku riječ, a ono malo hrvatskih rodoljuba ili slabo znadu hrvatski ili od običaja kao da moraju govoriti talijanski. A naš Kosta s djecom svojom na oči dušmana nikad druge riječi nego hrvatski“.

Kao oduševljen katolik opet poznat bješe svima i svakomu na daleko i široko, jer je vjeru svoju ispo- vijedao ne samo u užem krugu, nego javno pred čitavim svijetom, i to od najnježnije mladosti, vazda jednako gorljivo, do posljednjega daha.

Nema sumnje, da je Kosta Vojnović jedna od naj- izrazitijih naših ličnosti XIX. vijeka. U ovom kratkom nekrologu nije bilo prilike, da se nacrti slika onako potpuna i iscrpna, kako će to učiniti budući njegov biograf. Valja već sada naglasiti, da će taki sebi iza- brati rijetko blagodarnu građu.

Spisak glavnih radova Vojnovićevih.

I. Talijanskim jezikom.

Un voto per l' Unione. Spalato 1861.

La Penisola Slavo-Ellelica (u „*Rivista contemporanea di Torino. Dicembre*) 1862.

Le condizioni economiche del Circolo di Spalato negli anni 1861—1863. Spalato 1865.

Lettere dalla Croazia. Zara 1873.

Cenni statistici sulla Croazia. Zara 1872.

Fondazione ed organamento dell' Università di Zagabria (u „*Archivio giuridico italiano del prof. F. Serafini*). 1875.

II. Hrvatskim jezikom.

a) U „Mjesečniku“ hrv. prav. društva.

O filozofičkoj i juridičkoj naravi brzojava i njegovoj moralnoj važnosti 1876.

Spadaju li pogodbe brzojavom sklopljene na pismene i mogu li zamijeniti one, koje imaju po zakonu biti pismeno sastavljene? 1876.

O sukobu privatnoga prava sa javnim brzojavnim pravom i o načinu, kako da se ovaj poravna. 1876.

Kritična rasprava k tumaču građanskoga zakonika g. Dr. M. Derenčina. 1879.

Daljnja recenzija novih svezaka istoga tumača. 1880.

Daljnja recenzija novih svezaka istoga tumača. 1882.

Važan slučaj međjunarodnoga prava. Rasprava. 1883.

Rasprava o vatikanskim sudovima. 1883.

Konačna recenzija k Derenčinovom tumaču. 1883.

Propaganda univerzalna zaklada. 1884

Seoska obitelj kod Hrvata i Srba. 1885.

Kritična rasprava o pravu vlasnosti po austrijskom zakonu Dr. Rande. 1885.

Kritična rasprava o novom komentaru građanskoga zakonika Dr. L. Pfaffa i dr. Fr. Hoffmanna. 1886.

O nuždi novoga izdanja građanskoga zakonika. 1886.

Rasprava o zadrugi u Francuskoj — pouka za nas. 1886.

Telefon u odnošaju prama pravu. 1887.

Crnogorski zakonik. 1888.

Nova teorija o temelju zaštiti posjeda. 1889.

Sveučilište u srednjem vijeku. 1890.

b) U „Pravu,“ pravničkom časopisu u Dalmaciji.

Kritična prispodoba francuskoga, austrijskoga i pruskoga civilnoga zakonika. 1875.

O glavnom temelju, na kojem počiva ženidbena zajednica — o njenoj nerazrješivosti po prirodnom i kršćanskom pravu. 1876.

O jednobračju, o bitnosti i o svrsi ženidbene zajednice. 1876.

O pravno-filozofičkomu temelju zajma na kamate. 1877.

c) U publikacijama Jugoslavenske akademije.

Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru. („Rad“ 96) 1888.

O državnom ustrojstvu republike dubrovačke. („Rad“ 103). 1891.

Sudbeno ustrojstvo dubrovačke republike.

I. 1272—1459. („Rad“ 105, 108) 1891. 1892.

II. 1460—1667. („Rad“ 114) 1893.

III. 1667—1808. („Rad“ 115) 1893.

Crkva i država u dubrovačkoj republici („Rad“ 119. 121) 1894. 1895.

Državni rizničari dubrovačke republike („Rad“ 127) 1896.

Carinarski sustav dubrovačke republike („Rad“ 129) 1896.

Bibliografski pabirci iz dubrovačkihjeh arkiva. („Starine“ 27) 1895.

Prilozi k arhivalnijem pabircima dubrovačkijem. („Starine“ 28) 1896.

Dodatak raspravi: Državni rizničari dubrovačke republike. („Starine“ 28) 1896.

Bratovštine i obrtne korporacije u republici dubrovačkoj od XIII. do konca XVIII. vijeka. (Monumenta historico-iuridica Slavorum meridionalium vol. VII.) 1899.

Osim toga mnoštvo članaka u časopisima: „Il Crepusculo“, „Annuario dalmatico“, „Il Nazionale“ (Narodni list), „La Dalmazia cattolica“ (Katolička Dalmacija) „Katolički list“, „Obzor“ i još nekim drugim časopisima talijanskim i hrvatskim.

VII.

KNJIŽNICA

Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

primila je god. 1909. ove publikacije, i to:

A) u zamjenu:

Basel. Société suisse des traditions populaires. (*Zb**).

Archives suisses des traditions populaires, 13. a. 1—4. livr.

Beč. Kais. Akademie der Wissenschaften (*S*).

Denkschriften der philos.-hist. Cl. 53, 1.

Denkschriften der mathem.-naturw. Cl. 84.

Sitzungsberichte der philos.-hist. Cl. Bd. 160, 4—5., 161, 3—7.

9., 162, 1., 163. 1. 2. + Register 16.(Bd. 151—160.)

Sitzungsberichte der matem.-naturw. Classe:

Abth. I. Bd. 117. H. 8—10., 118, 1—7.

„ IIa. Bd. 117. H. 8—10., 118, 1—7.

„ IIb. Bd. 117. H. 8—10., 118, 1—7.

„ III. Bd. 117. H. 6—10., 118, 1—4.

Archiv für österr. Geschichte Bd. 97, 1. 2., 98, 2., 99, 1.

* Ova slova pokazuju, što Jugoslavenska akademija komu u zamjenu šalje. Znači pak:

S = sve publikacije.
S₁ = sve publ. 1. i 2. razr.
S₃ = sve publ. 3. razreda.
Cod = Codex dipl.
D = Djela za opću naobr.
G = Grada za pov. knj. hrv.
L = Ljetopis.
Mk = Monum. spect. hist.

Mj = Monum. hist.-jur.
R₁ = Rad 1. i 2. razreda.
R₃ = Rad 3. razreda.
Rj = Rječnik.
St = Starine.
Stp = Stari pisci.
Zč = Zbornik za nar. život.

Fontes rerum Austriacarum II. Abth. Bd. 62.

Der römische Limes in Oesterreich, H. 10.

Mitteilungen der Erdbebenkommission N. F. 33—36.

Beč. Anthropologische Gesellschaft (R_1 R_3 Zb L).

Mittheilungen 38. Bd. (1909.) 1—6. Heft.

— K. k. Zentral-Kommission f. Erforschung u. Erhaltung
der Kunst- und historischen Denkmale (R_1 R_3 L).

Mittheilungen III. F. 8. Bd. (1909.) 1—12. H.

Kunstgeschichtl. Jahrbuch 1908. H. 4., 1909. H. 1. 2.

Jahrbuch f. Altertumskunde II. Bd. (1908.) H. 4., III. Bd.
(1909.) H. 1—2.

— K. k. geographische Gesellschaft (R_1 R_3 L).

Mittheilungen Band 52. (1909.) 1—12. H.

— K. k. geologische Reichsanstalt (R_1 R_3 L).

Verhandlungen 1909. No. 1—18.

Jahrbuch 59. Bd. (1909.) H. 1—4.

— K. k. statistische Zentral-Kommission (R_1 R_3 L).

Oesterreichische Statistik Bd. 75, 1.a., 82, 3.a., 83, 1. 2. 3. 5.
84, 4., 85, 3., 86, 1. 2., 87, 1.ab. 2. 4.

— K. k. Gradmessungs-Bureau (R_3).

Verhandlungen der Kommission für die internat. Erdmessung.
Protokoll über die am 29. Dezember 1907. abgehaltene
Sitzung. Wien 1908.

— Verein für österr. Volkskunde (Zb).

Zeitschrift für österr. Volkskunde, 15. Jahrg. (1909.) H. 1—6.

— Institut für österreichische Geschichtsforschung (Mh
 Mj Cod St).

Mitteilungen 30. Bd. (1909.) 1—4. H.; Ergänzungsband 8., H. 1.
Inhaltsverzeichnis Bd. 21—30.

Berlin. Königl. preussische Akademie der Wissen-
schaften (S).

Abhandlungen 1908.

Sitzungsberichte 1909. No. 1—53.

Biograd. Srpska kralj. akademija (*S*).

Годишњак 22. (1908.)

Глас 77. 79. (1. р. 31. 32.), 82. (2. р. 49.).

Споменик 47. (2. р. 39.).

Српски етнографски зборник, књ. 12.—14. (и Атлас књ. 12.).

Томић Ј., Историја у нар. еп. песмама о Марку Краљевићу I.

Јанковић П., Историја развитка нишавске долине.

Стојановић К., Основа теорије економске вредности.

Скерлић Ј., Српска књижевност у 18. в.

— *Uprava državne statistike* (R_1 R_3 L).

Статистички годишњак краљ. Србије 11. (1906.)

— *Geološko društvo* (R_3).

Записци срп. геолошког друштва год. 17. (1907.) бр. 1—8.

— *Srpsko arheološko društvo* (R_1 St L)

Старинар, новог реда год. 3. (1908.), год. 4. (1909.) св. 1.

— *Redakcija časopisa „Srpski književni Glasnik“*
(Ј. Скерлић) (*S*).

Српски књижевни Гласник 1909. XXII, 1—12., XXIII, 1—12.

Bologna. Reale accademia dell' istituto di Bologna
(*S* *osim* R_j .)

Rendiconto vol. 12. (1907—1908.); Classe di scienze morali,
ser. I. vol. II. fasc. 1. 2.

Memorie, ser. 6. t. 5; Classe di scienze morali, sezione di scienze
stor. filol., ser. I. t. II. f. 2., t. III. f. 1.;
sezione di scienze giuridiche, ser. I. t. II. f. 2., t. III. f. 1.

Braunau. Redakcija časopisa „Deutsche Volkskunde
aus dem östl. Böhmen“ (Dr. Ed. Langer) (*Zb*).

Deutsche Volkskunde, 8. Bd. (1908.) 3. 4. H.

Brno. Matice Moravská (R_1 R_3 L).

Časopis Matice Moravské r. 33. (1909.) seš. 1—4.

— *Moravská musejní společnost* (R_1 R_3 L).

Časopis Moravského Musea zemského, r. 9. (1909.) č. 1. 2.

Brno. Bogoslovci češkomoravski (R_1).

Museum, časopis bohoslavců česko-moravských, r. 43. č. 2—5.

Bruxelles. Société de Bollandistes (R_1 R_3 St Mh Mj).

Analecta Bollandiana t. 28. f. 1—4.

— Société royale zoologique et malacologique de Belgique (S_3 L).

Annales, t. 43. 1908.

Budimpešta. Magyar tudományos akadémia (S).

Akadémiai Értesítő, 1909., 229—240.

Mathematikai és természettudományi Értesítő, 27. köt., 1—5. füz.

Mathematikai és természettudományi Közlemények, 30. köt.
4—5. sz.

Archaeologiai Értesítő, 29. köt. (1909.) 1—5. szám.

Értekezések a történeti tud. köréből, 22. köt., 3—6. sz.

Irodalomtörténeti Közlemények, 19. évf., 1—4. füz.

Athenaeum, 18. évf., 1—4. szám.

Nyelvtudományi Közlemények, 39. köt., 1—3. füz.

Elhunyt tagjai fölött tartott emlékbeszédek, 14. köt., 1—8. sz.

Értekezések a nyelv-és-széptudományok köréből, 21. k., 1—5. sz.

Kazinczy F., Levelezése, 19. köt. Budapest. 1909.

Mathematische u. naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn,
24. Bd. 1906.

Magyarországi Német Nyelvjárások, 7. füz. Budapest. 1909.

Nyelvtudomány, 2. köt. 1909. 3. f.

Monumenta Hung. hist., Dipl. t. 34.

Almanach 1910.

Értekezések a társadalmi tudományok köréből, 13. köt. 10. sz.,
14. köt. 1—3. sz.

Értekezések a bölcséleti tudományok köréből, 3. köt. 6—7. sz.

Magyarországi Szláv Nyelvjárások, 1. füz. 1909.

Békefi R., A Pécsi egyetem. 1909.

Bleyer J., Gottsched Hazánkban. 1909.

Daróczy A., Tolna vármegye közigazdasági leírása I. Történelmi.

Gyöngyösi I., Muranyi Vénus. 1909.

Hodinka A., A munkácsi görög-katolikus püspökség története.
1910.

Kállay B., A Szerb felkelés története. 1807—1810. I. II. Bdp.
1909.

- Kemény Gy., Heves vármegye közgazdasági leírása. 1909.
 Mahler E., Okori Egyiptom. 1909.
 Méhely L., A földi kutyák fajai. 1909.
 Mészáros Gy., A Csuvas Ósvallás Emlékei 1909.
 Némethy G., Ciris epyllion pseudovergilianum. 1909.
 Radvánszky B. és Zavodszky I., A Héderváry Család oklevéltára I. köt. 1909. — Oklevél-Hasonmások I. köt. 1909.
 Raleigh W., Shakespeare. 1909.
 Szabó D., A Magyar országgyűlések története II. Lajos korában 1909.
 Thaly K., De Saussure Cézár törökországi levelei. 1909.
 Vikár B., Kalevala fordította 1909.

Budimpešta. Magyar kir. földtani intézet (*S*, *L*).

- A magyar földtani intézet évi jelentése, 1907.
 A magyar kir. földtani intézet évkönyve, 17. köt., 1. f.
 Földtani Közlöny, 39. köt. (1909.) 1—9 f.
 Jahresbericht für 1907.
 Mittheilungen aus dem Jahrbuche, 16. Bd. 6. H., 17. Bd. 1. H.
 — Magyar történelmi társulat (*R Mh L*).
 Századok 43. (1909.) 1—10. füzet.
 — Uredništvo časopisa „Magy. Botanikai Lapok“ (dr. Degen A.) (*R₃ L*).
 Magy. Botanikai Lapok, 8. évf. (1909.). N. 1—12.
 — M. kir. központi statisztikai hivatal (*S*).
 Magy. statisztikai évkönyv, sv. 15. 1907., 16. 1908.
 Statisztikai havi közlemények 1909. 1—12.
 Külkereskedelmi forgalmának 1909 1—12.
 Magy. statisztikai közlemények 24—26. 28.

Budyšin. Mačica Serbska (*R₁ R₃ L*).

- Časopis Mat. Serb. 1909. l. 62. zeš. 1. 2.

Bukurešt. Academia Romana (*S*).

- Analele, parte admin. t. 31.
 — memoriile sect. istor. t. 31.
 — memoriile sect. științifice t. 31.
 Analele, Indice alfabetic v. 21—30.

- Biblioteca Akademiei Române, cresterile colectiunilor, a. 1907.
(maiu-dec.), 1908. (ianuarie-dec.), 1909. (ianuarie—septembrie).
Discursuri de receptiune, 32. 33.
Din viața poporului Român culegeri si studii. 4. 6. B. 1909.
Litzica C., Catalogul manuscrisurilor grecesti. B. 1909.
Locusteanu Nd. si Petrescu I. S., Istoria Romana, t. 4. f. 1.
B. 1910.
Da Lezze Donudo, Istoria Turchesca (1300—1514.). B. 1909.
Publicatiunile fondului Vasile Adamachi, No. 6—16. B. 1906.
1909.
Bibliografia Românească veche 1508—1830. Tom. II. fasc. 4. 5.
1784—1806. B. 1909.
Hurmuzaki E., Documente privitoare la Istoria Românilor, v. 13.
B. 1909.
- Carigrad.** Русский археологический институтъ (R_1
 $St L$)
Извѣстія т. 13. 14, 1.
- Christiania.** Det kgl. Norske Frederiks - Universitet
(Videnskabs-selskabet) ($R_1 R_3 L$).
Forhandlinger 1908.
Skifter (I Math. nat. Kl.) 1908.
- Cincinnati.** Lloyd library (S_3).
Bulletin of the Lloyd library. Reproduction series No. 7.
- Černovice.** K. k. Franz Josephs Universität ($S osim Rj$).
Verzeichnis der Vorlesungen im Sommersemester 1909.; im
Wintersemester 1909/10.
Feierliche Inauguration des Rektors für 1908/9.
- Firenze.** R. Accademia della Crusca (S).
Vocabolario vol. 10. fasc. 2.
- Freiburg.** Universität ($R_1 St L$).
Collectanea Friburgensia f. 10. (19. de la collection).
Behörden, Dozenten u. Studierende im Wintersem. 1908/9.,
im Sommersem. 1909.
Verzeichnis der Vorlesungen, Sommersem. 1909., Winterse-
mester 1909/10.
26 univers. spisa iz g. 1903/9.
Bericht über das Studienjahr 1907/8.

Giessen. Universitäts-Bibliothek (R_1 Mh L).

Personalbestand der Universität zu Giessen: Winterhalbjahr 1908/9., Sommerhalbjahr 1909.

Vorlesungsverzeichnis: Sommerhalbjahr 1909., Winterhalbjahr 1909/10. pa 178 god. 1908/9. izišlih akad. spisa.

Mittheilungen des Oberhessischen Geschichtsvereins, Bd. 16. (1908.)

— Hessische Vereinigung für Volkskunde (Zb).

Hessische Blätter für Volkskunde. Bd. 8. H. 1—3. (1909.)

Göteborg. Stadsbibliotek (R_1).

Göteborgs Högscolas Arsskrift Bd. 13. 14. (1907—8).

Göttingen. K. Gesellschaft der Wissenschaften (S).

Nachrichten (philol.-hist. Klasse) 1909. H. 1—4.

Nachrichten (mathem.-phys. Klasse) 1909. H. 1—4.

Geschäftliche Mittheilungen 1909. H. 1—2.

Gradac. Historischer Verein für Steiermark (R_1 Mh L).

Zeitschrift, 6. J. (1908.) 3—4. H., 7. J. (1909) 1—4. H.

— Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark (S_3 L).

Mittheilungen 1908. (45.) H. 1—2.

Harkov. Имп. Харьковский Университетъ (R_1 R_3 L).

Записки 1909. кн. 1—4.

Труды общества испытателей природы, т. 40. в. 1. 2. (1905/6.) т. 41. (1906.).

Сборникъ историко-филологическаго общества, т. 8., 13., 15.

Jekaterinodar. Общество любителей изученія ку-
занской области. (R_1 R_3 St L).

Извѣстія, вып. 2—4.

Kassel. Verein für Naturkunde (S_3 L).

Abhandlungen u. Bericht 52. (1907—1909.).

Kazan. Имп. казанскій университетъ (R_1 R_3 L).

Ученыя записки г. 76. (1909.) 1—2., 10.

Kijev. Библіотека императорскаго университета (R_1
 R_3 L).

Университетскія Извѣстія 1909. Но. 1—12.

Kijev. Кіевское общество естествоиспытателей ($S_3 L_1$).

Записки т. 20, вып. 4., т. 21. вып. 1.

— Українсько науково товариство ($R_1 St G Zb L$).

Записки кн. 1—5. (1908—9).

Kojetin na Haně. Redakcija časopisa „Pravěk“ (I. L. Červinka) ($Zb L$).

Pravěk 1909. 1—6.

Kopenhagen. K. Danske Videnskabernes Selskabs ($R_1 R_3 L$).

Forhandling 1909., 1—6.

Skifter, Historisk og filosofisk Afdeling, 7. række, Bd. 1. No. 3.

Krakov. Akademia umięjętności (S).

Bulletin international, cl. de philol. 1909. No. 1—10., cl. des sciences math. 1909. No. 1—10.

Sprawozdania, t. 14. (1909.) No. 1—10.

Rozprawy wydz. hist.-filoz. t. 27.

Rozprawy wydz. filolog. t. 30.

Rozprawy wydz. mat.-prz. ser. 3. t. 8. A, B.

Rocznik r. 1908/9.

Katalog literatury naukowej polskiej t. 8. (1908.) z. 1—4., t. 9. (1909.) z. 1—2.

Sprawozdania komisji fiziograficznej t. 43.

Materyaly i prace komisji językowej t. 4.

Biblioteka pisarzy polskich No. 55.

Collectanea ex archivio collegii iuridici t. 8. p. 2.

Duda Fr., Rozwój terytoryalny pomorza polskiego. K. 1909.

Szelągowski A., Najstarsze drogi z Polski na wschod. K. 1909.

Tokarz W., Galicya w początkach ery Józefińskiej. K. 1909.

Ubiory ludu polskiego, z. 2. K. 1909.

Brodziński K., Nieznane poezye. K. 1910.

Corpus iuris Polonici. Sect I. vol. IV. fasc. 1. K. 1910.

Sawicki L., Rozmieszczenie ludności w Karpatach zachodnich. K. 1910.

Szydelski St., Konstanty Zieliński arcybiskup lwowski. K. 1910.

Katalog wydawnictw Akademii umięjętności w Krakowie. 1910.

Krakov. Redakcija časopisa „Świat Słowiański“ (dr. Feliks Koneczny) (R_1 G Zb L).

Świat Słowiański r. 5. (1909.) t. 1. 2.

Lavov. Towarzystwo historyczne (R_1 L).

Kwartalnik historyczny r. 23. (1909.) zesz. 1—4.

— Towarzystwo ludoznawcze (Zb).

Lud. t. 15. (1909.) zesz. 1—4.

— Науково товариство імени Шевченка (R_1 R_3 St Zb L).

Записки т. 87—92.

Матеріали до українсько-руської етнології т. 11. 12.

Етнографічний Збірник т. 25. 27.

Збірник фільологічної секції т. 11. 12.

Збірник істор.-фільософ. секції т. 12. 13.

Збірник секції мат.-природ.-ліварської т. 12. 13.

Українсько-руський архів т. 4.

Бібліотека правнича т. II. вып. 3. 1909.

Студії з поля суспільних наук и статистики т. I. 1909.

Матеріали до української бібліографії т. I. 1909.

— Галицко-русская Матица (R_1 L Zb).

Научно-литературный Сборникъ т. 6. (1908). кн. 2.

Leipzig. K. sächsische Gesellschaft d. Wissenschaften (S).

Berichte, philol.-hist. Classe, 1908. Nr. 4—8, 1909. Nr. 1—2.

Berichte, mathem.-phys. Classe, 1908. Nr. 6—8., 1909. Nr. 1—3.

Abhandlungen, philol.-histor. Classe, 26, Nr. 3—5., 27.

Abhandlungen, mathem.-phys. Classe, 30, Nr. 5—6., 31., 32, Nr. 1.

Liège. Société royale des sciences (S_3 L).

Mémoires, III. sér. t. 8.

Ljubljana. Matica slovenska (S).

Zbornik 11.

Knezova knjižnica 16. zv.

Zabavna knjižnica 21. zv.

K. Štrekelj, Slovenske narodne pesmi, 13. sn.

Prevodi iz svetovne književnosti, 6. zv.

Hrvatska knjižnica 4. zv.

Slovenska zemlja 6.

Ljubljana. Muzejsko društvo za Kranjsko (*S osim Rj*).

Izvestja 1909. (19.) seš. 1—6.

Carniola II. (1909.) 1—4.

- Redakcija „Ljubljanskoga Zvona“ (dr. Fr. Zbašnik)
(*R₁ G Zb L*).

Ljubljanski Zvon 1909. br. 1—12.

- Redakcija „Doma in sveta“ (dr. M. Opeka i dr. E. Lampe) (*R₁ G Zb L*).

Dom in svet 22. (1909.) br. 1—12.

Louvain. Université catholique de Louvain (*Mh Mj St*)

Annuaire 1910.

Programme des cours 1909/10.

Lebon J., Le monophysisme severien. L. 1909.

Lund. Sveučilište (*R₁ Mh L*).

Acta universitatis Lundensis. Nova series: Teologi, Juridik och Humanistiska ämnen, 1—4. (1905—1908.). Medicin samt matem. och naturvet. ämnen, 4. (1908).

Maribor. Zgodovinsko društvo (*R₁*).

Časopis za zgodovino in narodopisje 6. l. (1909.) 1—4. sn.

Kovačič Fr., Trg Središče. M. 1910.

Minneapolis. Minnesota Academy of Sciences (*S₃ L*).

Bulletin, vol. 4. No. 2. 1906.

Moskva. Императорскій Университетъ (*R₁ R₃*).

Ученыя записки Моск. университета:

отдѣлъ историко-филологическій, вып. 38. 39.

отдѣлъ юридическій, вып. 32—33.

отдѣлъ естественно-истор., вып. 23—25, 1—3.

- Московское математическое общество (*S₃ L*).

Математическій Сборникъ т. 27. вып. 1.

- Имп. общество исторіи и древностей російскихъ
(*S₁ osim Rj, L*).

Чтенія 1909. кн. 1—4.

München. K. bayerische Akademie der Wissenschaften (*S*).

Sitzungsberichte der philos.-philolog. und histor. Classe 1908.

Abh. 7—11., 1909. Abh. 1—9.

Sitzungsberichte der mathem.-phys. Classe 1908. H. 2., 1909.

Abh. 1—19.

Almanach zum 150. Stiftungsfest 1909.

Prutz H., Der Anteil der geistlichen Ritterorden an dem geistigen Leben ihrer Zeit. M. 1908.

Heigel K. Th., Die Münchner Akademie v. 1759—1909. M. 1909.

Grauert H., Dante u. die Idee des Weltfriedens. M. 1909.

Napulj. Società Napoletana di storia patria (*Mh St L*).

Archivio storico per le province Napoletane, anno 34. (1909.). fasc. 1—4.

New-York. New-York Public library (*R₁ R₃ L*).

Bulletin of the New-York Public library vol. 13. (1909.) No. 1—12.

Novi sad. Matica srpska (*R₁ R₃ L*).

Летописи књ. 253—260.

Књиге за народ из задужбине Петра Кољевића св. 129—132

Војновић И. Дубровачка трилогија, II. изд. 1909.

Костић Л., Песме (Књиге Матице Српске бр. 27—29.).

Живот Ј. Суботића, 4. књ. (Књиге Матице Српске бр. 31).

Odesa. Имп. новороссійскій университетъ (*R₁ R₃ L*).

Записки т. 112., официальный отдѣлъ вып. 1—3. (1909.), юрид. факультета вып. 1. 2. (1909.), медиц. факультета вып. 1. (1909.).

Сборникъ по случаю столѣтія со дня рожденія Н. В. Гоголя. О. 1909.

— Одесское общество исторіи и древностей (*R₁ St. L*).

Записки т. 28. приложение 1907.

Paris. Académie des inscriptions et belles-lettres (*S*).

Comptes rendus des séances (1909.) Nr. 1—12.

Paris. Administracija časopisa „Echos d'Orient“ (*Mh*).

Echos d'Orient a. 12. No. 74—79.

Petrograd. Имп. Академія наукъ (*S*).

Извѣстія, 6. сер. 1909. No. 1—18.

Извѣстія отдѣленія русскаго языка и словесности т. 13. кн. 4., т. 14. кн. 1.

Словарь русскаго языка т. 4. вып. 2—3.

Труды Ботаническаго Музея, вып. 6.

— Имп. общество любителей древней письменности (*S₁ osim Rj, L*).

Памятники 172—174.

— Имп. русское географическое общество (*S os. Rj*).

Живая Старина т. 18. вып. 1—4.

Отчетъ 1908.

Извѣстія т. 44, 10., т. 45, 1—10.

Записки по отдѣл. этнографіи, т. 34.

— Геологическій комитетъ (*S₃ L*).

Геологическія изслѣдованія въ золотоносныхъ областяхъ Сибири: Амурско-приморскій районъ, вып. 9. Енисейскій районъ, вып. 7—8.

Геолог. карта зейскаго района, л. 0—4.

„ „ енисейскаго района, описаніе маршрутовъ юго-зап. части.

— Славянское благотворительное общество (*R₁ R₃ L*).

Извѣстія 1909. No. 1—7.

— Имп. археографическая коммиссія (*S₁ os. R, L*).

Лѣтопись занятій вып. 18—20.

Полное собраніе русскихъ лѣтописей г. 17., 19, 2., 21, 1.

Указатель къ первымъ 8 томамъ, II, 1.

Русская истор. библіотека т. 6. 21. 22. 25.

Такъ называемое Иное сказаніе.

Временникъ дьяка Ивана Тимофеева.

Новая повѣсть о преславномъ російскомъ царствѣ и великомъ государствѣ Московскомъ.

Повѣсть князя Ивана Михайловича Катырева-Ростовскаго.

Petrograd. Политехнический Институтъ имп. Петра Великаго (*S₃ L*).

Извѣстія, отдѣлъ техники, естествознанія и математики, т. 13. вып. 1.

— Русское физико-химическое общество (*S₃ L*).

Журналъ русс. физ.-хим. общ., часть химическая, т. 41. вып. 1—10.

Philadelphia. Academy of Natural Sciences (*S₃ Zb*).

Proceedings, vol. 60. part 3., v. 61. p. 1. 2..

Plovdiv. Redakcija časopisa „Родопски напредѣкъ“ (Ст. Н. Шишковъ и В. Дѣчевъ) (*Zb.*)

Родопски напредѣкъ, 6. (1908.) кн. 7—10., 7. (1909.) кн. 1—5.

Poreč. Società istriana di archeologia e storia patria (*Mh St L*).

Atti e memorie vol. 24., 25. f. 1—2.

Prag. Česká Akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění (*S*).

Almanach r. 20. (1909.)

Věstník r. 18. (1909.) č. 1—9.

Sbírka pramenův sk. I. řada 1. č. 8., ř. 2. č. 7—8.; sk. II. č. 10 (seš. 1—3.), 13—14.

Rozpravy tř. I. č. 38.

Rozpravy tř. II. r. 18.

Rozpravy tř. III. č. 27—31.

Bulletin internat.: Sciences mathém., nat. et la médecine, 14. a. (1909.)

Historický archiv č. 34—35.

Soupis památek historických a uměleckých v království českém, 31.

Zbírka Č., Bibliografie české historie, díl IV. sv. 3.

Filosofická biblioteka řada 1. č. 2., ř. 2. č. 2.

Winter Z., Řemeslnictvo a živnosti 16. věku v Čechách (1526—1620.). V Praze 1909.

Groh Fr., Topografie starých Athen č. 1.

Prag. Museum král. českého (*S*).

Časopis Musea král. českého 1909., 1—4.

Zpráva o Museu kr. č. 1903.

Piě J. L., Čechy za doby knížecí. Sv. 1. P. 1909.

— Jednota českých matematiků (*S₃ L*).

Časopis pro pěstování math. a fys., r. 38. č. 3—5., r. 39. č. 1—2

— Královská česká společnost nauk (*S*).

Výroční zpráva za r. 1908.

Věstník, třída filos.-historicko-jazykozpytná, 1908.

Věstník, třída mathem.-přírod. 1908.

Spisy počtěné jubilejní cenou, č. 19.

Bidlo J., Jednota bratrská v prvním vyhnanství, č. 3. (1572—1586).
P. 1909.

Kybal V., Jindřich IV. a Evropa v letech 1609 a 1610. P. 1909.

— Jednota českých filologů (*R₁ L*).

Listy filologické r. 36. (1909.) seš. 1—6.

— Národopisná společnost českoslovanská a národopisné
museum českoslovanské (*R₁ R₃ Zb L*).

Národopisný Věstník českoslovanský, r. 4. (1909.) č. 1—10.

— Zemský archiv království českého (*S*).

Archiv český, díl 26.

Friedrich G., Acta regum Bohemiae selecta phototypice expressa. Codicis diplomatici r. Bohemiae appendix, fasc. 1.tab.
1—13. 15. P. 1908.

— Historický klub (*R₁ St Cod L Mh Mj*).

Časopis český historický, r. 15. (1909.) s. 1—4.

Krofta K., Majestát Rudolfa II. se snímkem originálu. P. 1909.

— Uredništvo časopisa „Slavorum litterae theologicae“
(*R₁ St Mh*).

Slavorum litterae theologicae, a. 5. (1909.) No. 1—4.

— Uredništvo časopisa „Revue v neurologii, psychiatrii,
fysikální a diaetické terapii“ (dr. L. Haškovec)
(*S₃*).

Revue v neurologii etc. r. 6. (1909.) No. 1—12.

Quaracchi (kod Firenze). Redakcija časopisa „Archivum Franciscanum historicum“ (*Mh Cod.*)

Archivum Franciscanum historicum a. 2. (1909.) f. 1—4.

Rim. R. Accademia dei Lincei (*S*).

Rendiconti, classe di scienze morali etc., Vol. 17. fasc. 10—12., v. 18. f. 1—6.

Notizie degli scavi di antichità, vol. 6. f. 1—12.

Rendiconti, classe di scienze fisiche etc. vol. 18., 1. semestre fasc. 1—12., 2. sem. fasc. 1—12.

Rendiconto dell' adunanza solenne del 6 giugno 1909.

Annuario 1909.

Memorie, classe di scienze fisiche etc., ser. 5. vol. 7. f. 1—12.

Memorie, classe di scienze morali, v. 12. f. 1—8., v. 14. f. 1—2.

— Società italiana per il progresso delle scienze (*S₃*).

Atti, II. riunione: Firenze, ottobre 1908.

Bolletino del Comitato talassografico. Num. 1. R. 1909.

San Francisco. California Academy of sciences (*S₃ L*).

Proceedings, fourth series, vol. 3. pp. 49—56.

Sarajevo. Uredništvo „Glasnika zem. muzeja u Bosni i Hercegovini“ (Dr. Č. Truhelka) (*S*).

Glasnik zem. muzeja u B. i H. 21. (1909.) 1—4.

Sibinj. Verein für siebenbürg. Landeskunde (*R₁ R₃ Zb L*).

Archiv Bd. 36. 1—4.

Sofija. Българско книжовно дружество (*R₁ R₃ L*).

Периодическо списание, 70. (1909.) 1—10.

Лѣтописъ на бълг. книж. дружество 9. 1908.

Сборникъ за нар. умотворения, кн. 24. 1908. (3 dijela).

Съчинения на М. С. Дринова, т. 1. С. 1909.

— Uredništvo časopisa „Българска Сбирка“ (С. С. Бобчевъ) (*R₁ R₃ L*).

Българска Сбирка г. 16. (1909.) кн. 1—10.

Sofija. Uredništvo časopisa „Юридически Прѣгледъ“
(С. С. Бобчевъ) (*Mj Zb D*).

Юридически прѣгледъ 17. (1909.) кн. 1—10.

Spjjet. Uredništvo časopisa „Bullettino di archeologia
e storia Dalmata“ (Fr. Bulić). (*R₁ Mj Stp L*).

Bullettino, anno 31. (1908. No. 1—12.

Torino. R. Accademia delle scienze di Torino. (*S₁ L*).

Atti, vol. 44. (1908./9.) disp. 1—15.

Memorie t. 59.

Toronto. The Canadian institute (*S₃ L*).

Transactions No 18. vol. 8. part 3.

Turčianski sv. Martin. Uredništvo časopisa „Slovenské
Pohl'ady“ (Jozef Škultéty) (*Zb*).

Slovenské Pohl'ady r. 29. (1909.) soš. 1—12.

— Museálna slovenská spoločnosť (*Zb*).

Časopis mus. slov. spoločnosti r. 12. č. 1—4.

Sborník mus. slov. spoločnosti r. 14. sv. 1. 2.

Upsala. Sveučilišna biblioteka (*S*).

35 sveuč. spisa g. 1908/9.

Bref och skrivelser af och till Carl von Linné. 1. Afd. 3. del
Stockholm 1909.

Accessionskatalog 22. 1907.

Swedish explorations in Spitzbergen 1758—1908.

— Landsföreningarna i Upsala, Helsingfors och Lund
(*St Zb L*).

Svenska Ladsmal och Svenskt Folkklif, 1908. H. 1—5.

Le monde oriental 1907—1908. f. 3., 1909. f. 1.

Varšava. Uredništvo časopisa „Русскій филологическій
Вѣстникъ“ (Е. Θ. Карскій) (*R₁ St L*).

Русскій филолог. Вѣстникъ 1909. Но. 1—4.

— Towarzystwo Naukowe Warszawskie (*S*).

Sprawozdania r. 2. (1909.) zesz. 1—9.

Prace, wydział nauk antropol. społecz. hist. i filozofii, Nr. 1. 2.

Zadar. Matica Dalmatinska ($R_1 R_3 L$).

Schubert R., Geologija Dalmacije. Z. 1909.

Zagreb. Hrvatski pedagogijsko-književni zbor ($R_1 R_3 L$).

Napredak 1909.

Pedagogijska enciklopedija, knj. 2. sv. 13.

Twain Mark, Kraljević prosjak, prevela M. Fapkovića.

Dlusić Lj., Uzgoja u drevnih Helena.

Klarić I., Sreća u nesreći.

Radosavljević P., Uvod u eksperimentalnu psihologiju.

— Hrvatsko arheološko društvo ($R Mh Mj St L$).

Vjesnik g. 1908/9. (10.).

— Hrvatsko naravoslovno društvo (S_3).

Glasnik 21, 1. 2.

— Pravničko društvo ($R_1 R_3$).

Mjesečnik g. 35. (1909.) 1—12.

— Društvo hrvatskih književnika ($R_1 Zb L$).

Savremenik g. 4. (1909.) br. 1—12.

Turić J., Igra životom, sabrane pripovijesti.

Kozarac J., Male pripovijesti, sv. 1.

Lunaček V., Četiri aktovke.

— Kralj. zemaljski statistički ured ($R_1 R_3$).

Publikacije kr. zemalj. statističkog ureda:

48. Mjesečni statistički izvještaji g. 11. (1909.) sv. 1—12.

49. Glavni izvještaji o stanju usjeva itd., godina 17. (1909.) sv. 1—10.

— Uredništvo „Vjesnika kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljskog arhiva“ (dr. I. pl. Bojničić-Kninski) ($Mh Mj St$).

Vjesnik kr. zem. arhiva g. 11. (1909.) sv. 1—4.

— Matica Hrvatska (S).

Hrvatsko Kolo, knj. 5.

Andrić N., Hrv. nar. pjesme, knj. 5.

Bazala A., Povjest filozofije, sv. 2.

Dante Alighieri, Božanstvena komedija, preveo i protumačio
I. Kršnjavi.

Drechsler B., Stanko Vraz.

Maglajlić F., Iz staroga vilajeta.

Lozovina, Povijest talijanske književnosti, dio 1.

Zagreb. Uredništvo „Hrvatske“ (S).

Hrvatska 1909.

— Uredništvo „Narodnih Novina“ (S).

Narodne Novine 1909.

— Uredništvo „Obzora“ (S).

Obzor 1909.

— Uredništvo „Prosvjete“ (E. Laszowski) (S).

Prosvjeta 1909.

— Uredništvo časopisa „Agramer Tagblatt“ (S).

Agramer Tagblatt 1909.

— Uredništvo časopisa „Agramer Zeitung“ (S).

Agramer Zeitung 1909.

B) na dar:

Acta reg. scientiarum universitatis Hungaricae, a. 1907/8.
f. 2., a. 1908/9 f. 1.

Adamović L., Die Vegetationsverhältnisse der Balkanländer. Leipzig 1909.

A Budapesti kir. magy. tudomány egyetem *Almanachja* az 1907/8.

Andrijašović N., Očuvanje Dioklecijanove Palače osobitim obzirom na izoliranje Stolne crkve (Predavanje od 12/4. 1909.)

Annaes scientificos da Academia Polytechnica do Porto.
Vol. IV. N. 1—4. Coimbra 1909.

Arbeiten astronomisch-geodätische des k. u. k. Militärgeographischen Institutes. 22. Bd. Budapest 1908.

Barlè J., Ipavec. Prilog k zgodovini slovenske pesmi.
V Ljubljani 1909.

Beattie J. C., Report of a magnetic survey of South Africa. Cambridge 1909.

Beiträge zur Statistik der Personaleinkommensteuer in den Jahren 1903—1907. I. II. Theil. Wien 1908.
(Poklon e. kr. ministarstva financija).

Бобчевъ С. С., История на старо-българско право.
София 1910.

— Животъ, общественно-книжовна дѣятелность etc.
София 1909.

Богдановић Л., Српска православна црква у Великој Канижи. Карловци 1909.

Боголюбовъ А. А., Ковровыя издѣлія Средней Азіи.
(Poklonila „Библиотека Етнографическаго Отдѣла
Русскаго Музея императора Александра III.“)

Boletin del Instituto geológico de México. Num. 17.
26. México 1908.

- Boletín de la Societad Geológica Mexicana.* Tomo I.—VI. México 1909.
- Bourgeois H.*, *Ethnographie Européenne.* Bruxelles 1909.
— *Le Glagol* (Passé, présent, avenir).
- Brajša M.*, Sv. oeu papi Piju X. spomenica i molba za slavensku službu božju u tršćansko-koparskoj i porečko-puljskoj biskupiji. 1910.
- Braune Wilhelm*, *Althochdeutsche Grammatik.* Halle 1886. (Pokl. Dr. T. Maretić).
- Brugmann Karl*, *Grundriss der vergleich. Grammatik der indogerm. Sprachen.* Erster Band: Einleitung u. Lautlehre. Strassburg 1886. (Pokl. Dr. T. Maretić).
- Oesterreich-ungarische *Buchhändler Correspondenz.* Festnummer 1910. (Poklonio M. Breyer).
- Budapest székes főváros: Statisztikai hivatalának közleményei*, 39—41.
— *Statisztikai évkönyve*, IX. évf. 1906.
- Bulić Fr.*, *Zvonik splitske stolne crkve.* Zadar 1908.
- Bulletin of the U. S. Agricultural experiment station of Nebraska.* Vol. XXI. No. 107—110. + *Press-Bulletin* No. 29. 30.
- Bullettino delle pubblicazioni italiane ricevute per diritto di stampa* (Biblioteca nazionale centrale di Firenze) 1909. No. 97—108. + *Indice.*
- Бюлетинъ земеделческо-метеорологически*, издава централната метеорологическа станция въ София (+ *Extrait du Bulletin météorologique et agricol.*) 1909. No. 1—12.
- Български художествени старини.* Издава археографическата комисия при министерството на народната просвѣта. Кн. I. София 1907.
- Catalogus codicum manu scriptorum bibliothecae regiae Monacensis.* Tomi I. pars V. codices sanscriticos complectens. Monachii 1909.

Ciraki Franjo, Jankovo ljetovanje. Moderna idila u šest kanta. Požega 1905. (Poklonio Dr. T. Maretić).

Цоневъ Б. Царь Симеонъ отъ дръ. Тресичъ-Павичичъ. София 1899.

— Ръкописната сбирка въ Рилския манастиръ.

— *Emile Zola*: Четири дена отъ единъ животъ. София 1897.

— Изъ софійской національной библіотеки. Санктпетербургъ 1906.

— Развитие и употребѣние на членната форма въ български езикъ. София 1895.

— Новобългарска писменостъ прѣди Паисия. София 1894.

— Петъръ Пейверинта: „Изгубенъ животъ“. София 1896.

— Програма за изучаване българскитъ народни говори. София 1900.

— Съчинения на Алеко Константиновъ. Книга втора. София 1903.

— Д-ръ Манолъ Ивановъ.

— Къмъ историята на български езикъ. София 1903.

— Диалектни студии по югоисточна България. София 1905.

— Споменна книга на софійския кройски еснафъ по случай стогодишния му юбилей. София 1907.

— Български старини. Книга I. София 1906.

„*Croatia*“, osiguravajuća zadruga u Zagrebu. Poslovno izvješće za g. 1908.

Cvijić J., Bildung u. Dislozierung der Dinarischen Rumpffläche (aus „*Petermanns Geogr. Mitteilungen*“ 1909. II. 6-8.).

Данилевский Н. Я., Россія и Европа. Изд. 5. С. Петербургъ 1895. (Pokl. dr. Stj. Ortner).

Donaleitis Christian, Litauische Dichtungen. Erste vollständige Ausgabe mit Glossar. Von Aug. Schleicher. St. Petersburg 1865. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Erben K. J., Kytice z básni. Praha 1884. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Flahault Ch. u. C. Schröter, Phytogeographie Nomenclatur. Berichte u. Vorschläge. Zürich 1910.

Gajster J. F., Przeszłość Chorwatów, cz. II. z. 2. Warszawa 1909.

Гасриловић Андр., Досетије у Србији 1807—1811. Београд 1902. (Pokl. Dr. T. Maretić).

— Сима Милутиновић према пиретву. Београд 1902. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Gilson G., Le Musée propédeutique. Essai sur la création d'un organisme éducatif extra-scolaire. (Bruxelles 1909.).

Голошин Владимир, Архимандрит Јован Рајић. Земун 1904. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Графа за Флору Старе Србије и Македоније I. Београд 1909.

Gratzl A., Der Besuch der Inseln Jan Mayen u. Spitzbergen im Sommer 1892. Wien 1894. (pokl. D. pl. Preradović).

Gjivanović N. I., Podaci za biografiju Gjiva Fr. Gundulića. Zadar 1909.

Horvat K., Vojne ekspedicije Klementa VIII. u Ugarsku i Hrvatsku. Zagreb 1910.

— Razvitak papinske kancelarije od najstarijega doba do Innocenta III. Sarajevo 1909.

Ivančić Stj., Povjestne crte o samostanskom III. redu sv. o. Franje po Dalmaciji, Kvarneru i Istri i poraba glagolice u istoj redodržavi sa priložima. Zadar 1910.

Извештај срп. вел. гимназије карловачке за г. 1908/9.

Извештај о српској правосл. вел. гимназији у Новом Саду за г. 1908/9.

Извјешће годишње дјевојачке школе слоб. и кр. града Карловца за г. 1908/9.

Извјешће о кр. вишем господарском училишту и ратарници у Крижевцима за г. 1908/9.

Извјешће о кр. малој realној гимназији у Петринји за г. 1908/9.

Извјешће кр. мушке учитељске школе и вјежбаонice у Петринји за г. 1908/9.

Извјешће кр. вел. гимназије у Пожеги за г. 1908/9.

Извјешће кр. вел. гимназије у Сушаку за г. 1908/9.

Извјешће кр. realне гимназије и с њом spojene више трговачке школе у Загребу за г. 1908/9.

Извјешће градскога поглаварства о свеопћој управи града Земунa у г. 1908. Zemun 1909.

Извјештај кр. нautичке школе у Бакру за г. 1908/9.

Извјештај кр. вел. real. гимназије у Карловцу за г. 1908/9.

Извјештај о кр. мушкој учитељској школи и вјежбаонici у Загребу за г. 1908/9.

Извјештај о кр. realној гимназији и с њом spojenoј вишој трговачкој школи у Земуну за г. 1908/9.

Извјештај о српско-православ. богословеком училишту у Рељеву код Сарајева за школску годину 1908/9. Сарајево 1909.

Извјештај трговачко-обртничке коморе у Загребу за г. 1893., 1898., 1899., 1902., 1903., 1905., 1906., 1908.

Jägerskiöld L. A., Results of the Swedish Zoological Expedition to Egypt and the White Nile 1901. Part III. Upsala 1909.

XVII. *Jahres-Bericht* des Export-Vereines für Böhmen, Mähren u. Schlesien in Prag für d. J. 1908.

Kalendar za našu djecu 1910.

Karásek J., Gaj a Čechové. V Praze 1910.

Ковачевић Љуб., Срби у Хрватској и велеиздајничка парница 1909. Београд 1909.

Kraszewski J. J., Budnik. Lwów 1874. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Kubin J. i Polivka J., Povídky Kladské. Část I. V Praze 1909.

Кулаковскій П. А., Славянскіе съѣзды и польскій вопросъ. С-Петербургъ 1910.

Lanman Rockwell Charles, A sanskrit reader: with vocabulary and notes. Pars I. and II. Boston 1884. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Lenau, Sämtliche Werke in vier Bänden. Bd. I—IV. Stuttgart 1854. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Лермонтовъ, Сочиненія. I—II. томъ. Санктпетербургъ 1889. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Letopisy československé musejní. V Časlavi 1910. Roč. II. čís. 7.—11.

List Katolički, u Zagrebu 1909.

Classified *List* of Smithsonian publications available for distribution, March 1909.

Lloyd Trščanski, u Trstu 1909.

Losamitsch S. M., Über die Elektrosynthese IV. Berlin.

Материалы для геологіи Россіи. Т. 24. С-П. 1909.

Милетицъ Л., Коприщенски Дамаскинъ, новобългарски паметникъ отъ XVII. вѣкъ. София 1908.

- Missouri* Botanical Garden. Nineteenth annual report. St. Louis 1908.
- Mittheilungen* des k. u. k. militär-geographischen Institutes, 28. Bd. 1908. Wien 1909.
- Murko M.*, Fr. S. Krauss: Slavische Volksforschungen. Leipz. 1908. (ocjena preštampana iz časopisa „Hessische Blätter für Volkskunde“ VIII, 1.).
- Johannes Hus als Reformator der lateinischen Schrift. (Graz 1909.)
- Müller* Karl Otfried, Geschichte der griechischen Literatur bis auf das Zeitalter Alexanders. Dritte Ausgabe. Erster Band. Stuttgart 1875. Zweiter Band. Stuttgart 1876. (Pokl. Dr. T. Maretić).
- Nadopune* ustanova „Statuta grada Zemuna“ od 9. jan. 1897.
- Несторъ*, Лѣтописъ. Изданіе для учащихся. Москва 1869. (Pokl. Dr. T. Maretić).
- Nobelstiftelsen* (Die Nobel-Stiftung). Statuten. Stockholm 1901. (Poklonio dr. F. Bučar).
- Obrana narodna*, u Osijeku 1909.
- Ordnung* der Vorlesungen an der k. k. deutschen Karl-Ferdinands Universität in Prag. Sommersem. 1909., Wintersem. 1909/10.
- Az országos munkasbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár. Első évi jelentése 1907—8. Budapest 1909.
- Отчетъ* о состояніи и дѣятельности импер. С.-Петербург. университета за 1908.
- Отчетъ* годишенъ на метеорологическата станция при Солунската бълг. мъжка гимназия „Св. Кирилъ и Методий“ за 1908. год.
- Parergones* del Instituto geológico de México. T. II. num. 9. 10., t. III. n. 1. 2.

- Павловић П. С.*, Музеј српске земље у 1908. год. Београд 1909. (из Годишњака 22.).
- *Спиро Брусина*, дописни члан Српске краљ. академије. Београд 1909.
- Павлов А.*, Извлечение всех корней. Москва 1909.
- Решение уравнений всех степеней. Москва 1909.
- Великое поминовение (или автобиографија горы) Москва 1909.
- Paul Hermann*, Mittelhochdeutsche Grammatik. Zweite Auflage. Halle 1884. (Pokl' Dr. T. Maretić).
- Personalstand* der k. k. deutschen Karl-Ferdinands Universität in Prag zu Anfang des Studien-Jahres 1909/10.
- Petrović L.*, Disquisitio historica in originem usus slavici idiomatis in liturgia apud Slavos ac praecipue Chroatos. Mostar 1908.
- Polivka G.*, Neuere Arbeiten zur slavischen Volkskunde. 2. Südslavisch (Zeitschr. des Vereines für Volkskunde in Berlin 1909.).
- Neuere Arbeiten zur slavischen Volkskunde. 3. Russisch. (Zeitschr. des Vereines f. Volkskunde in Berlin, H. 4. 1909.).
- Potočnjak Fr.*, Dr. T. G. Masaryk i istina. Rijeka 1909.
- Prace* Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, III. Wydział nauk mat. i przyrod. No. 1. Warsz. 1908.
- Preller L.*, Griechische Mythologie. Erster Band. Theogonie und Goetter. Dritte Auflage von E. Plew. Berlin. 1872. Zweiter Band. Die Heroen. Berlin 1875. (Pokl. Dr. T. Maretić).
- Preporod*, pedagoška smotra, u Zagrebu 1909. br. 1—12.
- Proceedings* of the Royal society, London. A. No. 551—558., B. 545—552.

Протоколы засѣданій совѣта императ. С.-Петербур. университета. За г. 1906. No. 62., за г. 1907. No. 63., за г. 1908. No. 64.

Pupovac P., Tres numeri pacis. Wien 1909.

Радвановић Св., О шаријажу у североисточној Србији. Београд 1909.

Rathbun R., The National Gallery of Art. Washington 1909.

Разписъ на лекциитѣ за лѣтното полугодие 1908/9.
(Университетъ въ София).

Report of the Librarian of Congress for the fiscal year ending June 30. 1908. Washington 1908.

Report annual of the New-York State Hospital for the care of Crippled and Deformed Children. Albany 1909.

Report annual 21. 22. of the Agricultural experiment station of Nebraska. 1908. 1909..

Sbornik zakona i naredaba valjanih za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju. 1909. k. 1—8.

Sborník věd právních a státních za účastenství členů české fakulty právnické, rediguje B. Rieger, r. 9. (1908/9.) s. 4., r. 10.(1909/10.) s. 1.

Schleicher August, Handbuch der litauischen Sprache. I. Grammatik. Prag 1856. II. Lesebuch u. Glossar. Prag 1857. (Pokl. Dr. T. Maretić).

— *Indogermanische Chrestomathie.* Weimar 1869. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Schuchardt Hugo, Auf Anlass des Volapüks. Berlin 1888. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Seidl F., Kamniške ali Savinjske Alpe. Ljubljana 1907—1908.

Seljan M., El gobierno de los Estados Unidos del Brasil y la misión científica Croata. Buenos Aires 1909.

Соболевскій А. И., Лекции по истории русскаго языка. Киевъ 1888. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Societad „Slava“. Explotadora de Matto-Grosso (Brasil).

Споменна книга за хилядогодишницата на царъ Бориса. София 1907.

Sprawozdania z posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Warszawa, rok I. 1908, zeszyt. 6—8.

Sprawozdanie dyrekcji c. k. Gimnazjum w Buczaczu za r. sz. 1909.

Statistik des auswärtigen Handels des österreichisch-ungarischen Zollgebietes im Jahre 1907. Bd. III. 1908. Bd. I. II. (Statistisches Departement im k. k. Handelsministerium).

Strohal I., O zakonu, kojim bi se jedinstveno uredili imovinsko-pravni odnošaji seljačkog stališa u Hrvatskoj i Slavoniji. I. i II. dio. Zagreb 1905—06.

— Zadruga u južnih Slovjena. Sarajevo 1909.

— Valtazar Bogišić. Zagreb 1908.

— Postanak i vrijednost sada valjanih zakona o zadrugama u Hrvatskoj i Slavoniji. Zagreb 1908.

— Razvitak zadružnoga prava u Hrvatskoj i Slavoniji. Zagreb 1907.

Strossmayer, koledar za g. 1910.

Шевић Милан и Пашић Сретен, Српска читанка за средње школе. Књига I. за I. разред. Београд 1902. (Pokl. Dr. T. Maretić).

— Српска читанка за средње школе. Књига трећа за III. разред. Београд 1902. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Песни Милан, Српска читанка за средње школе.
Књига четврта за IV. разред. Београд 1903. (Покл.
Dr. T. Maretić).

A Budapesti kir. magy. tudomány-egyetem *Tanrende*
az 1908/9. 1. 2. felére.

Testament Novy. (Pisano u donjoluzičkom jeziku). Berlin
1860. (Покл. Dr. T. Maretić).

Testament Novy. (Pisano u gornjoluzičkom jeziku). Berlin
1859. (Покл. Dr. T. Maretić).

Teuffel W. S., Geschichte der römischen Literatur. Dritte
Auflage. Leipzig 1875. (Покл. Dr. T. Maretić).

Tjednik, u Bjelovaru 1909.

Томић Јов. Н., Оцена историје Босне и Херцеговине
од Ст. Станојевића. Београд 1909.

Tomljenović K. J., Iz moga uzničkoga dnevnika god.
1898. U Đakovu 1910.

Тројановић С., Наше кириције. Београд 1909.

— Избор српских главара, прилог етнолошко-прав-
ној симболици. Београд 1909.

— Музички инструменти Српског етнографског му-
зеја. Београд 1909.

— Die Megalithe in Serbien mit Bezug auf einige Kul-
turverhältnisse der Balkanhalbinsel. Wien 1909.

Trstenjak Anton, Fr. Ks. vitez Miklošič. Ponatis iz Le-
topisa „Matiče Slovenske“ za l. 1883. (Покл. Dr. T.
Maretić).

Труды геологической части кабинета Его Имп. Вели-
чества, томъ. VII. С.-Петербургъ 1909.

Тургеневъ Н. С., Полное собраніе сочиненій. Томъ
I—X. С. Петербургъ 1891. (Покл. Dr. T. Maretić).

Tuškan I., Jedna ozbiljna riječ. Karlovac 1909.

Учитель, педагошко-књижевни лист, год. 29. св. 1—8.
Београд 1909/10.

- Bayovъ С.*, Землетресения въ България прѣзъ 1908. годъ. София 1909. — Bulletin sismographique. Nr. 4. Sofia 1909.
- Varčák V.*, Zur nichteuklidischen Geometrie, Roma 1909.
- Veränderungen* im Stande der Gewerbe während der 7 Jahresperioden 1900/1 bis 1906/7. bearbeitet vom k. k. Arbeitsstatistischen Amte im Handelsministerium. Wien 1909.
- Veröffentlichungen* des k. preussischen geodätischen Institutes. N. F. N. 39.
- Veröffentlichungen* des hydrographischen Amtes der k. u. k. Kriegsmarine in Pola. Fortlaufende Nr. 28. (pogl. g. D. pl. Preradović).
- Вѣстникъ* Народного Дома (Львовъ), годъ 27. (1909.) ч. 1—12.
- Vjesnik školski*, stručni list zemaljske vlade za Bosnu i Hercegovinu (urednik Lj. Dlastuš). 16. (1909.) 1—12.
- Vorschriften* über die Sonntagsruhe im gewerblichen Betriebe Oesterreichs. Herausgegeben vom k. k. Arbeitsstatistischen Amte im Handelsministerium. Wien 1909.
- Vrhbosna*, u Sarajevu 1909.
- Вучковић К.* велики српски добротвор, његов живот и рад (1828—1893.). Дубровник 1909.
- Wiedemann Oskar*, Beiträge zur albulgarischen Conjugation. St. Petersburg 1886. (Pogl. Dr. T. Maretić).
- Заболотскій П. А.*, Очерки русскаго вліянія въ славянскихъ литературахъ новаго времени; I, 1. Русская стрія въ литературѣ сербскаго возрожденія. Варшава 1908.
- Записки* имп. Ст.-Петербургскаго Минералогическаго общества, часть 46. вып. 1.

Zapisnici stenografički i prilozi sabora kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Našastari za trogodište 1868—1871. sv. 2.

Змајова, Снохватице. Свеска I. и II. Београд 1895. (Pokl. Dr. T. Maretić).

Живановић Ј., Како је Вук преводио са црквено-словенскога сложене речи у Новом Запјету. Ср. Карловци 1909.

Журналъ министерства народнаго просвѣщенія (С.-Петербургъ) 1909. 1—12.

Журналъ засѣданій совѣта императ. С. Петерб. университета. (За г. 1903. No. 59., за г. 1905. No. 61.)

C) kupljeno je :

Archiv für slav. Philologie 30, 3. 4., 31, 1—3.

Literarisches Zentralblatt, 1909.

Ottův Slovník naučný seš. 641—645.

VIII.

IZDANJA
JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI
I UMJETNOSTI

u god. 1909.

1. Rad.

Knjiga 176. (razredâ historičko-filologičkoga i filozofičk o-juridičkoga 71.):

Kuhač Fr. Š.: Osobine narodne glazbe, naročito hrvatske. Str. 1—82.

Drechsler Branko dr.: Postanje Lucićeve „Robinje“. Literarno-historička studija. Str. 83—134.

Medini Milorad: Pjesme Mavra Vetranića i Marina Držića. Prilozi za poznavanje starije dubrovačke književnosti. Str. 135—161.

Arnold Đuro dr.: O psihologiji bez duše. Str. 162—176.

Tkalčić Ivan: O staroj zagrebačkoj trgovini. (Svršit će se.) Str. 177—238.

Knjiga 177. (razreda matematičko-prirodoslovnoga 45.).

Bohniček Stjepan dr.: Teorija ostataka potencija u algebarskim brojnim tjelesima. Str. 1—96.

Kišpatić M. dr.: Mladje eruptivno kamenje u sjevero-zapadnom dielu Hrvatske. Str. 97—154.

Majcen Juraj dr.: Prilog centralnoj projekciji elipsoida. Str. 155—170.

Balarev D.: O anhidraciji ortofosforne kiseline zagrijavanjem. Str. 171—188.

Janeček Gustav dr.: O reakciji natrijevih i litijevih spojeva s kalijevim dihidropirantimonatom. Str. 189—192.

Adamović Ljilja: Флора југоисточне Србије. Flora Serbiae austro-orientalis. (Наставак). Str. 193—240.

Knjiga 178. (razredâ historičko-filologičkoga i filozofičko-juridičkoga 72.):

Boranić Dragutin dr.: Onomatopejske riječi za životinje u slavenskim jezicima. Str. 1—86.

† *Tkalčić Ivan*: O staroj zagrebačkoj trgovini (Svršetak). Str. 87—114.

Prohaska Dragutin dr.: Ignjat Đorđić i Antun Kanižlić. Studija o baroku u našoj književnosti. Str. 115—224.

Arnold Đuro dr.: Monizam i kršćanstvo. Poglavlje iz vjerske filozofije. Str. 225—238.

Knjiga 179. (razreda matematičko-prirodoslovnoga 46.)

Hirc Dragutin: Revizija hrvatske flore (Revisio florae croaticae) [Nastavak]. Str. 1—62.

Kišpatić J. dr.: Dacit od Moždjenca kod Novoga Marofa. Str. 62—67.

Hadži J. dr.: Ontogeneza i filogeneza hidromeduza. Str. 68—124.

Adamovski Ljiljo: Флора југоисточне Србије. Flora Serbiae austro-orientalis (Наставак). Str. 125—176.

Škreb Stjepan: Ujecsaj zemaljske rotacije na gibanja atmosfere. Str. 177—238.

2. Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena.

Urednik *dr. D. Boranić*.

Knjiga XIV., Svezak 1.

Prvi dio.

Strohal Ivan dr.: Ustanovljivanje prava, koje u narodu živi. Str. 1—54.

Drugi dio.

Gundrum-Oriovčanin Fran dr.: Luićeva lekarnuša. Pristup, 55. — I. Bolesti disala, 58 — II. Bolesti probavila, 69. — III. Bolesti mijene tvari, 84. — IV. Groznične bolesti, 90. — V. Živčane bolesti, 97. — VI. Porodaj i t. d., 100. — VII. Koža, kosa, oči, uho, 102. — VIII. Izvañe bolesti, ugriz, vrbanac i t. d., 105 — IX. Različni savjeti, 113 — X. Neka hrvatska opažanja, 116. — XI. Neka opažanja R. P. Martina Szentivani S. J

o lekovitom povrću, 117. — XII. Opažanja o mokraći bolesnikâ, 120. — Indeks 121. — Kratice 123. Str. 55—123.

Magdić Mile: Narodne priče o gradinama. I U ličko-krbavskoj županiji, 124. — II. U modruško-riječkoj županiji, 130. Str. 124—133.

Treći dio.

Strohal Ivan dr.: Osnova za sabiranje građe o pravu, koje u narodu živi. Pristup, 134 — I. Sejačko pravo, 141. — II. Opće građansko pravo, 149. Str. 134—160.

Knjiga XIV., Svezak 2

Prvi dio.

Strohal Ivan dr.: Značenje riječi u pravu. Str. 161—167.

Drugi dio.

Medić Mojo, prof.: Četiri Ljekaruše. Pristup, 168. — Prva Ljekaruša, 171. — Bilješke, 180 — Druga Ljekaruša, 199 — Bilješke, 215. — Treća Ljekaruša, 239. — Bilješke, 247. — Četvrta Ljekaruša, 253. — Bilješke, 264. — Dodatak Ljekarušama, 278. Str. 168—284.

Treći dio.

Strohal Ivan dr.: Osnova za sabiranje građe o pravu, koje u narodu živi. [Svršetak] II. Opće građansko pravo. B. *Obavezna prava* (nastavak), 285. — C. *Obiteljsko pravo*, 293. — D. *Nasledno pravo*, 295 — III. Građanski postupnik, 297. — IV. Kazneno pravo, 303. — V. Kazneni postupnik, 312. — VI. Upravno pravo, 314. — VII. Državno pravo, 319. — Dodaci I. glavi („Sejačko pravo“). A. Težaštvo u Dalmaciji (Istri, Gorici), 320. B. Kmetstvo u Bosni i Hercegovini, 323. Str. 285—326.

3. Građa za povijest književnosti hrvatske.

Sabrao i uvodom popratio *Dr. Velimir Deželić*.

P I S M A

PISANA DRU. ĆUDEVITU GAJU I NEKI NEGOVI SA
STAVCI (1828—1850.).

**4. Diplomatički zbornik (Codex diplomaticus)
kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije.**

Sabrao i uredio *T. Smičiklas.*

Svezak VII. Listine godinâ 1290—1300.

5. Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika.

Obraduje *T. Maretić*

Svezak 28., 5. šestoga diela. *Micati — 1 mjesto.*

6. Prinosi za hrvatski pravno-povjestni rječnik.

Napisao *Vladimir Mažuranić.*

Svezak II. (*Četa — Grabež.*)

**7. Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i
umjetnosti.**

Svezak 23. za godinu 1903. U njemu se nalaze ovi
članci:

Nekrolog Dru. Valtazaru Bogišiću. Napisao Dr. Ivan
Strohal. Str. 80—140.

Nekrolog Dru. Marijanu Derenčinu. Napisao Dr. Fran
Vrbanić. Str. 140—168.

Prethodni izvještaj o izučavanju hrvatske glagoljske knji-
ževnosti. Napisao I. Milčetić. Str. 169—200.

Proslava 90-godišnjice poč. čl. Ivana v. Trnskoga. Str
241—295.

IX.

PRETPLATNICI

Akademijskih publikacija za god. 1909.

- Arnold Franjo, kr. javni bilježnik u Zagrebu.
Bazala Albert dr., kr. izvanr. sveučilišni profesor u Zagrebu.
Biblioteka c. kr. sveučilišna u Beču.
Biblioteka kr. sveučilišna u Budimpešti.
- 5 Biblioteka c. kr. naučna (Studienbibliothek) u Gorici.
Biblioteka c. kr. sveučilišna u Gracu.
Biblioteka narodna srpska u Kotoru.
Biblioteka c. kr. Jagelonskoga sveučilišta u Krakovu.
Biblioteka c. kr. sveučilišna u Lavovu.
- 10 Biblioteka c. kr. sveučilišna u Pragu.
Biblioteka kr. sveučilišna u Zagrebu.
Breyer Mirko, knjižar u Zagrebu.
Bučar Franjo dr., gimn. profesor u Zagrebu.
Časnički zbor kr. hrv.-ugar. 26. domobr. pukovnije u Karlovcu.
- 15 Časnički zbor kr. hrv.-ug. 25. domobr. pukovnije u Zagrebu.
Čitaonica slavjanska u Dobroti kod Kotora.
Čitaonica hrvatska u Jelsi na Hvaru.
Čitaonica hrvatska u Požegi.
Čitaonica hrvatska u Vinkovcima.
- 20 Čitaonica hrvatska u Virju.
Čitaonica hrvatska u Zadru.
Čitaonica u Županju.
Duboković vitez Nikola, načelnik u Jelsi na Hvaru.
Eskomptna banka hrvatska u Zagrebu.
- 25 Financijsko c. kr. odvjetništvo u Zadru.

- Ferijalno društvo hrv.-slovensko u Istri.
 Gjenero Ivan, učitelj u Slanome kod Gruža u Dalmaciji.
 Gjivanović J. Niko, župnički pomoćnik u Dubrovniku.
 Hrvat Ferdo, financijski savjetnik i ravnatelj u Požegi.
- 30 Ivanišević Tomo.
 „Javor“ dačko hrvatsko literarno društvo u Osijeku.
 Jokanović Jovan, svećenik u Bos. Slatini.
 Josić Mijo, općinski bilježnik u Gorjanu.
 Kindlein Karlo, prebendar u Zagrebu.
- 35 Knjižnica kaptolska u Hvaru.
 Knjižnica kot. učiteljska u Buzetu u Istri.
 Knjižnica dominikanska u Dubrovniku.
 Knjižnica opć. pučke škole u Gorjanu.
 Knjižnica opć. puč. škole u Ivanovcima.
- 40 Knjižnica c. kr. učiteljske škole u Kastvu.
 Knjižnica učiteljska kotarska u Puntu na Krku.
 Knjižnica opć. puč. škole u Tomašancima.
 Knjižnica obitelji „Vitezi“ u Vrbniku na otoku Krku.
 Knjižnica sabora kraljevina Hrvat., Slav. i Dalmacije u Zagrebu.
- 45 Knjižnica pl. konvikta u Zagrebu.
 Kolander Aurel, gimn. profesor u Koprivnici.
 Komercijalna banka hrvatska u Zagrebu.
 Komora trgovačko-obrtnička u Senju.
 Komora trgovačko-obrtnička u Zagrebu.
- 50 Korenić Stjepan, prebendar u Zagrebu.
 Krašković Ljudevit dr., odvjetnik u Vukovaru.
 Laudenbach Josip dr., posebnik u Vukovaru.
 Leber Pavao, kanonik u Zagrebu.
 Liepopili Ante dr., kanonik u Dubrovniku.
- 55 Marcelić Josip dr., biskup u Dubrovniku.
 Marjanović Luka dr., um. predstojnik odjela za pravosuđe u Zagrebu.
 Martinis Vinko, prof. c. kr. gimnazije (sa hrv. nast. jez.) u Zadru.
 Mašek vitez Dragutin dr., prim. liječnik u Zagrebu.
 Matica srpska u Dubrovniku.
- 60 Matić Tomo dr., c. kr. gimn. profesor u Beču.
 Maurović Milivoj dr., kr. sveučilišni profesor u Zagrebu.
 Mazzura Šime dr., odvjetnik u Zagrebu.
 Mažuranić Vladimir, predsjednik kr. banskoga stola u Zagrebu.
 Merchich Mato, župnik u Hrvatskoj Kimli (Horváth Kimle) u Ugarskoj.
- 65 Mikačić Dujam, opć. blagajnik u Spljetu.

- Nakić Filip, biskup u Spljetu.
 Nautička kr. škola u Bakru.
 Neumann Drag. dr., odvjetnik u Osijeku.
 Nikolić pl. Vladimir dr., um. odjelni predstojnik u Zagrebu.
- 70 Općina Selce na Braču.
 Pilar Ivo dr., odvjetnik u Donjoj Tuzli.
 Pilar Martin, arhitekt u Zagrebu.
 Poglavarstvo grada Karlovca.
 Poglavarstvo grada Petrovaradina.
- 75 Poglavarstvo glavnoga grada Zagreba.
 Poglavarstvo grada Zemuna.
 Poljak Ljudevit, odvjetnik u Bošnjacima.
 Posilović Juraj dr., nadbiskup u Zagrebu.
 Pravničko društvo u Zagrebu.
- 80 Preradović pl. Dušan, umir. c. i kr. fregatni kapetan u Pulju.
 Ravnateljstvo c. kr. muš. učiteljišta u Arbanasima kod Zadra.
 Ravnateljstvo velike realke u Banjoj Luci.
 Ravnateljstvo kr. realne gimnazije u Bjelovaru.
 Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije u Dubrovniku.
- 85 Ravnateljstvo c. kr. ženske preparandije u Dubrovniku.
 Ravnateljstvo c. kr. nautičke škole u Dubrovniku.
 Ravnateljstvo kr. velike gimnazije u Gospiću.
 Ravnateljstvo kr. velike realne gimnazije u Karlovcu.
 Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije u Kotoru.
- 90 Ravnateljstvo c. kr. nautičke škole u Kotoru.
 Ravnateljstvo kr. male realne gimnazije u Krapini.
 Ravnateljstvo kr. gospodarskog učilišta u Križevcima.
 Ravnateljstvo kr. realne gimnazije u Mitrovici.
 Ravnateljstvo srpske pravoslavne velike gimnazije u Novom Sadu.
- 95 Ravnateljstvo kr. velike gimnazije u Osijeku.
 Ravnateljstvo kr. realne gimnazije u Osijeku.
 Ravnateljstvo kr. više trgovačke škole u Osijeku.
 Ravnateljstvo kr. muške učiteljske škole u Osijeku.
 Ravnateljstvo kr. male realne gimnazije u Petrinji.
- 100 Ravnateljstvo kr. učiteljske škole u Petrinji.
 Ravnateljstvo kr. vel. gimnazije u Požegi.
 Ravnateljstvo velike gimnazije u Sarajevu.
 Ravnateljstvo velike realke u Sarajevu.
 Ravnateljstvo kr. realne gimnazije u Senju.
- 105 Ravnateljstvo privatne gimnazije franjevačke u Sinju u Dalmaciji.
 Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije u Spljetu.

- Ravnateljstvo c. kr. velike realke u Spljetu.
 Ravnateljstvo srpske velike gimnazije u Srijem. Karlovcima.
 Ravnateljstvo kr. velike gimnazije na Sušaku.
- 110 Ravnateljstvo građanske škole u Šibeniku.
 Ravnateljstvo nadb. dječaćkog sjemeništa u Travniku.
 Ravnateljstvo kr. velike gimnazije u Varaždinu.
 Ravnateljstvo kr. velike gimnazije u Vinkovcima.
 Ravnateljstvo kr. realne gimnazije u Volovskom-Opatiji.
- 115 Ravnateljstvo kr. male realne gimnazije u Vukovaru.
 Ravnateljstvo pom. ureda c. kr. Namjesništva u Zadru.
 Ravnateljstvo c. kr. vel. gimn. s hrvatskim nastavnim jezikom u Zadru.
 Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije (ginnas. superiore) u Zadru.
 Ravnateljstvo kr. velike gornjogradske gimnazije u Zagrebu.
- 120 Ravnateljstvo kr. velike donjogradske gimnazije u Zagrebu.
 Ravnateljstvo kr. velike realne gimnazije u Zagrebu.
 Ravnateljstvo ženskoga liceja u Zagrebu.
 Ravnateljstvo kr. muške učiteljske škole u Zagrebu.
 Ravnateljstvo ženske učiteljske škole milosrdnih sestara u Zagrebu
- 125 Ravnateljstvo pomoć. ureda kr. zem. vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu, u Zagrebu.
 Ravnateljstvo kr. velike realne gimnazije u Zemunu.
 Reba Dane, kanonik u Križevcima.
 Reiner Vatroslav dr., odvjetnik u Karlovcu.
 Rožić Vatroslav, profesor kr. m. učit. škole u Zagrebu.
- 130 Samostan franjevački u Fojnici u Bosni.
 Samostan Franjevaca Male braće u Košljunu na Krku.
 Samostan Franjevaca trećoredaca u Krku.
 Samostan Franjevaca u Rami. (Ščit. Bosna.)
 Samostan Franjevaca u Visovcu u Dalmaciji.
- 135 Samostan Franjevaca u Zaostrugu u Dalmaciji.
 Samostan Franjevaca u Omišu u Dalmaciji.
 Seminar za istočno-evropsku povijest u c. kr. sveučilištu u Beču.
 Seminar za slavensku filologiju u Beču.
 Sjemenište biskupsko u Kotoru.
- 140 Sjemenište katoličko bogoslovno u Sarajevu.
 Sjemenište centralno bogoslovno u Zadru.
 Stambuk Ivan dr., liječnik u Jelsi na Hvaru.
 Statistički departement zemaljske vlade u Sarajevu.
 Suk Feliks dr., kanonik u Zagrebu.
- 145 Štitić Josip, c. i kr. general izv. sl. u Zagrebu.

Štedionica dionička u Križevcima.

Tomašić pl. Nikola dr., ban hrvatski, u Zagrebu.

Univerzitet u Sofiji.

Vraniczany barun Dragan, vlastelin u Zagrebu.

150 Vraniczany-Buratti barunica Klotilda, vlastelinka u Zagrebu.

Vraniczany barun Ljudevit, vlastelin u Zagrebu.

Zbor duhovne mladeži u Đakovu.

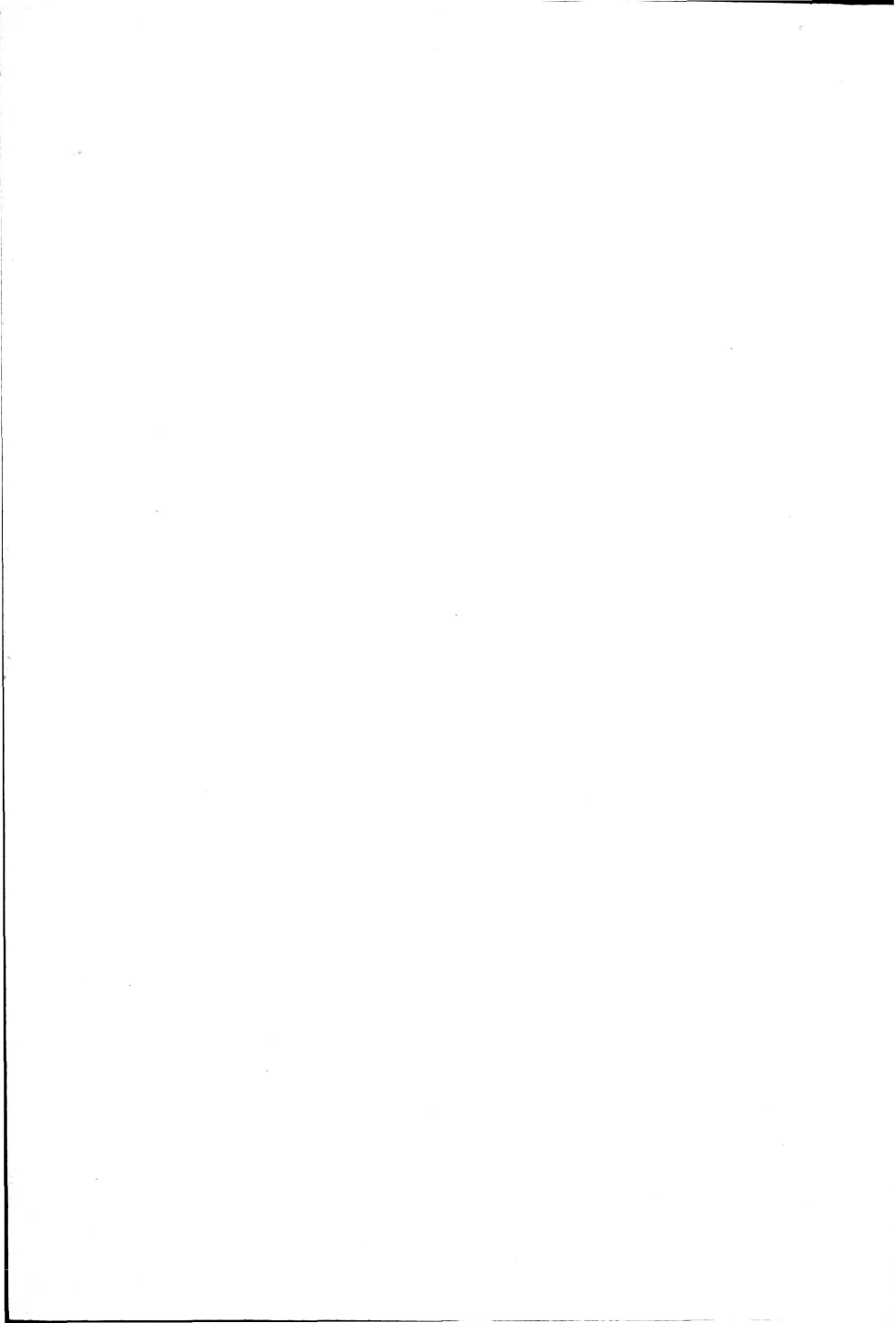
Zbor duhovne mladeži u Zagrebu.

Žic Franjo, župnik u Puntu na Krku.

Svih pretplatnika 154.

Sadržaj.

	Strana
Pokrovitelj	3
I. Uprava, odbori, članovi	5—18
II. Razredne, skupne i odborske sjednice	19—48
III. Glavna skupština	49—51
IV. Svečana sjednica :	
1. Svečana besjeda predsjednika T. Smičiklase	52—56
2. Izvješće prvoga tajnika dra. Aug. Musića o go- spodarskim prilikama i o književnom radu Aka- demije u god. 1909.	56—69
3. Izvadak iz rasprave pr. čl. dra. Jurja Majcena : Temelji hipotezâ i matematičkih metoda za geo- metriju prostorâ sa 4 dimenzija i više njih	69—70
V. Zaglavni računi za godinu 1909. :	
1. Pregled prihoda i rashoda Jugoslavenske aka- demije za g. 1909.	71—74
2. Akademijske zaklade koncem god. 1909.	75—76
VI. Dr. Konstantin Knez Vojnović Užički (Nekrolog)	77—101
VII. Knjižnica Jugoslavenske akademije (publikacije, što ih je primila u god. 1909.)	102—132
VIII. Izdanja Jugoslavenske akademije u god. 1909.	133—136
IX. Pretplatnici Akademijskih publikacija u god. 1909.	137—141

Izvadak iz pravilnika

o izdavanju knjiga na trošak „zaklade za izdavanje
znanstvenih djela za opću naobrazbu“,

kako je prihvaćen u skupnoj sjednici Jugoslavenske akademije
dne 12. decembra 1909.

1. Dvije godine prije one godine, u kojoj će se štampati kakovo djelo na račun ove zaklade, ima se u prvoj skupnoj sjednici, najkasnije mjeseca februara, zaključiti, da se raspiše i u novinama javno oglasi natječaj, kojim će se pisci pozvati, da najkasnije do konca buduće godine Akademiji podnesu rukopis, za koji žele, da bude štampan na račun ove zaklade.

2. Do 31. decembra rečene godine stigli rukopisi predat će se odmah pojedinim razredima prema tomu, u područje kojega razreda koji rukopis po svom sadržaju pripada.

5. Redovno se imadu izmjenjivati djela iz humanističke i iz matematičko-prirodoslovne struke. Ne bude li na temelju raspisanoga natječaja predano djelo iz one struke, koja je na redu, odlučit će Akademija o daljem postupku.

6. Akademija određuje na temelju prijedlogâ pojedinih razreda, koje će se djelo izdati troškom ove zaklade.

7. Djela izdana troškom ove zaklade ne poklanjaju se ni članovima ni pretplatnicima niti se šalju u zamjenu, nego se samo prodaju. i to samo za čitavu knjižarsku cijenu, koja se određuje prema faktičnomu trošku. Izuzimaju se prema točki 20. zaključka skupne sjednice od 4. juna 1897. samo oni, koji su u zakladu darovali najmanje 400 K. I sveučilišnim slušačima dopušta se popust od 30%.

U Zagrebu, dne 12. decembra 1909.

Natječaj.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti po zaključku skupne sjednice od 12. decembra 1909. raspisuje ovim natječaj za jedno djelo **matematičko-prirodoslovne struke**, koje će se štampati iz prihoda „zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu“, i to uz ove uvjete:

1. Djelo ima odgovarati točki 4. zakladnice, koja glasi: „Svrha je ovoj zakladi, da se njezinim prihodom izdavaju ona opće korisna znanstvena djela **izvorna ili prevedena**, koja se u smislu čl. 1. Akademijskih pravila ili uopće ne mogu izdavati troškom redovnih prihoda Akademije ili istom u drugom redu.“

2. Djelo ne smije opsezati više od 20 (dvadeset) štampanih araka u osmini.

3. Akademija će na prijedlog matematičko-prirodoslovnoga razreda u skupnoj sjednici odlučiti, koje se od prispjelih djela ima štampati iz prihoda ove zaklade.

4. Za izvorno djelo ustanovljena je piscu nagrada od 80 K (osamdeset kruna) po štampanom arku; za prijevod odredit će nagradu skupna sjednica Akademije na prijedlog matematičko-prirodoslovnoga razreda; osim nagrade dobit će pisac (prevodilac) 10 (deset) primjeraka štampanoga djela.

5. Pravo vlasništva i sva nakladna prava na djelo, što će se štampati iz prihoda ove zaklade, prelaze na Jugoslavensku akademiju znanosti i umjetnosti.

6. Pisci (prevodioci), koji ne moraju biti članovi Akademije, valja da svoje rukopise predadu u pisarni Akademije **najkasnije do 31. decembra 1910.**

U Zagrebu, 25. januara 1910.

Jugoslavenska akademija
znanosti i umjetnosti.